

BRANKO HOFMAN

Ringo Star

MÓRA KÖNYVKIADÓ

A fordítás az alábbi kiadás alapján
készült:

Branko Hofman: Ringo Star

Mladinska Knjiga, 1980. Ljubljana

FORDÍTOTTA: GÁLLOS ORSOLYA

RÉBER LÁSZLÓ RAJZAIVAL

A SZERZŐTTERV MAURER DÓRA
MUNKÁJA

© Gállos Orsolya, 1986

Hungarian translation

Ringo - a Beatles nyomán

Befordultam a parkolóba, és rátapostam a fékre. Csikorogtak a kerekek, a kis Fiat megcsúszott, a motor lefulladt, a térdemet belevertem a kormányba, orrommal végigtöröltem a szélvédőt: aaaauuuu! Mégis oltári menet volt. Nyilván a fél város azt bámulta, milyen fantasztikusan vezetek, megjátszottam hát a nagymenőt: nyújtóztam egyet, megigazítottam a tollamat, lassan feltúrtem az ingem ujját, és a tükörbe sandítottam.

Egy rakás kissrácot pillantottam meg a házunk előtt, köztük volt Helenka is. Autóversenyzői érkezésemre a kutya se

hederített. Ez először egy kicsit rosszulesett. Aztán eszembe jutott, hogy mindjárt kezdődnek a tévében a rajzfilmek, egyszóval elérkezett az idő, amikor Helenkát buldózerrel sem lehet kirángatni a házból, ezért átcikázott az agyamon, hogy valami történhetett. Mégpedig valami fontos dolog.

Kikászálódtam a kis Fiatból, becsaptam az ajtót, majd odakiáltottam Helenkának. Meg se hallotta. Meghúztam a farmerom övét, előhalásztam egy cigit, rágyújtottam, messzire pöcköltem a gyufát, aztán könyéig zsebbe mélyesztettem a kezem; nincs az a cowboy, amelyik hitelesebben festett volna, mint én.

A hangomban is volt valami, amikor elbődültem:

- Helenkaaa!

Végre meglátott, és odafutott hozzám.

- Samu - kiáltotta -, Samu, nézd, mit hoztak a fiúk!

Egy pillanatra bepörögtem, mert nem bírom, ha Samunak neveznek. Ez a taknyos pedig, aki hét teljes évvel fiatalabb nálam, végképp nem engedhet meg magának ilyesmit. Neki én Smiljan vagyok, a testvérbátyja, aki ért a motorhoz, autóhoz és egyáltalán az összes menő dologhoz. Nem az én hibám, hogy nincs még jogosítványom,

hanem a hatóságoké, amelyek szerint mindehhez be kell töltenie az embernek a tizennyolcadik életévét, és amilyen ütődöttek, elvből sem tesznek semmiféle kivételt, ami persze ökörség - az én esetemben. Igaz, hogy még a tizenhetet sem töltöttem be, viszont már harmadik éve tanulom az autószerelést, és pár hónap múlva a papírt is megkapom arról, hogy micsoda fej vagyok. Elgondolni is rossz, hogy miközben olyan alakok furikáznak az utakon, akiknek halvány sejtelmük sincs arról, hol a kormány és hol vannak a kerekek, de nekem, akinek az autó a kisujjában van, még mindig partizánkodnom kell. Disznóság! Ezt a zsaruknak is a szemükbe mondtam, amikor rám szálltak,

és irkálták rólam a feljelentéseket. Becsszóra. De nem volt elég hatásos a szövegem. Csak az utóbbi időben ültek el a zûrök, amióta itt a lakótelepünkön megjavítom az õ tragacsaikat is. Hivatalosan azonban még mindig nem vagyok az, akinek lennem kéne, és a kis Fiat is, amit én raktam össze darabonként, anya nevére van íratva, aki pedig nem is tud vezetni. Ilyen körülmények között persze elég érzékeny vagyok minden szemétségre. És ha ez a taknyos a srácok előtt engem lesamuz, ez a legenyhébb esetben is pimaszság, ha nem több, különösen most, hogy apa és anya üdülni mentek, és én vagyok a hivatalos képviselőjük, mondhatnám, Helenka gyámja, oltalmazója és a ház

legfőbb ura. Ráadásul nem is tudom biztosan, miért hívnak engem Samunak. Helenka szerint a Samu klasszabb név, mint a Smiljan, mert a srácok így fejezik ki, hogy jó vagyok náluk, amit persze nem nagyon hiszek. Talán átejtés az egész. Ki tudja, mire céloznak ezzel... De ha őszintén gondolják is, nem bírom a Samu nevet és punktum. Az agyamra megy.

Ezt aztán közöltem Helenkával is. A körülményeknek megfelelő stílusban: cigivel a számban és olyan hangosan, hogy a srácoknak sem kellett hegyezniük a fülüket.

De Helenka, mint aki se lát, se hall,

egyszerûen rám akaszkodott, és magával ráncigált.

- Ezt látnod kell! Olyan csodálatos!

- Micsoda?

- Gyere már, ne kérdezősködj - nyafogott, és még jobban rám kulcsolódott.

- Mit húzol, mint a rágógumit? - próbáltam ellenkezni.

Helenka elordította magát:

- Dado, mutasd meg Samunak is!

A ház előtt álló gyerekcsoport

szétnyílt: mind ránk bámultak.

Zavarba jöttem ennyi figyelő tekintet láttán. A bennem élő cowboy kissé elhalványodott. Megpróbáltam lerázni Helenkát, aki egyre hülyébben viselkedett. Erre megbotlottam a járdaszegélyben, és a fûre hemperedtem.

- Reccs! - mondta a nadrágom a varrás mentén, és a bal szára egyszer csak elég széles lett két ember számára is. Amikor föltápászkodtam, mindenféle buta libának lehordtam Helenkát, és megfenyegettem, hogy otthon még számolunk.

De őt nem hatotta meg sem az elrepedt farmer, sem a fenyegetődzésem. Oda

vágtatott a bandához, és rácsimpaszkodott egy hosszú lábú fiúra.

- Dado, mutasd meg!

A srác, aki a Dado névre hallgatott, egy trikóba tekert micsodát szorított magához. Megesküdnék, hogy ideges lett, amikor meglátott. Nem bandáztunk együtt, de ismertem látásból, és gyanítottam, hogy azok közül való, akik be szoktak köpni a zsaruknak az autózás miatt. Tétovázása megerősítette gyanakvásomat, bár a srác úgy festett, mint aki most lépett le a falvédőről. De engem nem fog átverni: elég sok krimet olvastam, nem ülök fel ilyen cseleknek.

Helenka unszolása ellenére is látszott,

hogy a srác nem nagyon bízik bennem. Pár másodpercig tétovázott, aztán bizonytalan léptekkel felém indult. Úgy szólalt meg, mint aki mézet csorgat:

- Meg tetszik nézni?

Az effajta alakokkal elvből nem állok szóba, de mivel a srác nem tegezett le, más volt a helyzet. Ezért így feleltem:

- Mutasd, mi van nálad!

Dado gyöngéden szétnyitotta a trikót. Piros kis nyelv csüngött ki valamiből és két szénfekete szem... Keskeny kis pofából kukucskált a szem, és a nedves orr, az éberesen hegyesedő fül meg úgy meredt felfelé, mint egy-egy antenna.

Túloldalt meg bozontos vörös farkinca bújt ki mókásan a rongyok közül. Első pillanatban rokakölyöknek hittem, de ezt nem mondtam ki, pedig a kis állat szakasztott olyan volt, mint a kistróka Helenka mesekönyvében, mielőtt még a taknyos szalagot rajzolt volna a nyakába és cigarettát a szájába. Hogy elhamarkodott kijelentésemmel fel ne süljek, hallgattam, és megsimogattam a szőrpamacs fejét.

- Ugye milyen aranyos kiskutya? -
ujjongott Helenka.

Ez egyszer hálás voltam neki, bár egyébként mindig a legrosszabbkor szokott megszólalni. Tehát kiskutya.

Nagyon szép. Aranyos.

Hangosan megdicsértem.

A srác erre kivette a trikóból a kiskutyát, és magasra emelte, hogy mindenki lássa. Az eb nem volt elragadtatva a szerepléstől, belekapott a srác ujjába, és felvinnyogott.

Kivettem a kezéből, megpaskoltam, erre kinyújtotta a nyakát, és vidáman nézett rám. Hihetetlen. A szem mosolygott. Nem tudom, látta-e még valaki. Helenka mindenesetre látta, és aki nem hiszi, kérdezze meg tőle. Ezt csak azért jegyzem meg, mivel nem minden kutya tud mosolyogni a szemével, így hát kiderült, hogy egészen

különleges példánnyal van dolgunk.

- Mi a neve? - kérdeztem a sráctól.

- Ringo. Tetszik?

Kikerültem az egyenes választ, ahogy elbízta magát, és inkább megkérdeztem:

- Miért Ringo?

- A Beatlesek nyomán. Ringo Star a legszebb közöttük.

A fiú tehát nem volt akárki: kutyájával egyenesen a hosszú hajú világsztárok elitjéhez akart feltörni. Persze túlzott. Mert azért Ringo nem volt akkora csoda.

Helenka meg Ringo kitalálhatta a gondolatomat, mert mindketten nekem estek. Ringo az ölembe kapaszkodott, mancsát a vállamra helyezte, nyalogatni kezdte a nyakamat, és vadul lihegett. Helenka máris ecsetelni kezdte Ringo szépségét: először is fehér foltocska van a nyakán. Ez a legédesebb. Másodszor: a négy mancsán fehér cipőcske; ez elegáns és modern. Harmadszor: szemöldöke felett a szemölcs - remek smink. Negyedszer: olyan az orrocskája, mint a fekete olajbogyó. Az ember legszívesebben beleharapna. Ötödször: szebb a bundája, mint akármelyik manőkennek a divatbemutatón. Hatodszor: a farka úgy jár, mint a motolla, és el sem lehet mondani, hogy

ragyog a szeme. A füle meg...

De azt nem láthattam, mivel Ringo füle éppen az arcomat és az orromat csiklandozta.

- Haaapccci! - tüsszentettem néhányszor, mivel Ringót annyira megragadták a fítoraim, hogy mindenáron bele akart harapni az orromba. És mivel elvből nem dugom kutya szájába az orrom, természetesen elrontottam az örömét.

Amíg Ringóval haverkodtunk, a srác kihasználta a lehetőséget, és jégre vitt.

- Ha akarja, magának adhatom!

- Hallottad, Samu? Gyorsan fogadd el! - rontott nekem Helenka.

Olyan jól hallottam, hogy a meglepetéstől elfelejtettem rárivallni a „Samu” miatt. Ringo is hallhatta, mivel többé nem érdekelte az orrom, inkább Helenka hajszalagjára összpontosította a figyelmét. Az ajánlat több volt, mint csábító, de vigyázat! A filmekből tudom, hogy az ilyenfajta kísértés mögött általában csúnya csel rejtőzik, és jaj az ostobának, aki hagyja magát felültetni. Nagyon téved a srác, ha azt hiszi, hogy én beveszem.

Most mutasd meg, mit tudsz, mondtam magamban. Összehunyorítottam a

szemem, mint a maffiafőnök, mielőtt szitává lőne valakit. Aztán felemeltem és valami távoli pontra szegeztem a pillantásomat, összeráncoltam a homlokomat, hűvösen, amíg a gyanús képű fiú lúdbőrözni nem kezdett. Aztán amúgy foghegyről vetettem oda, persze a megfelelő pillanatban:

- Hány a mennyi?

A srác csak bámult. Nem fogta föl a dolgot. Igazi „knock out”[1] volt.

Ekkor előkelő mozdulattal átnyújtottam Helenkának az ebet, és a jobb kezem mutatóujjával előhalásztam a zsebemből a pénztárcát.

- How much?[2] - ismételtem angolul is, és ezzel feltettem a pontot az i-re.

Lassan gyúlt fény a fiú fejében, és elmosolyodott.

- Ja úgy? Semennyi. Ingyen adom.

- How much? - erősködtem.

- How many? How in the world?[3] - gurgulázott vissza a srác.

Elállt a lélegzetem. Hoppá, művelt alakkal álltam szemben, aki angolul replikázik. Mivel fennállt a veszély, hogy a beszélgetést könnyedén tovább folytatja, mint my teacher[4] a suliban, akivel ugyancsak angolul kellett

beszélgetnünk, és sohasem értettük meg egymást, inkább felhagytam az angol társalgással, és megkérdeztem:

- Mondd meg, mennyit akarsz Ringóért.

- Ringo nem eladó.

- Hiszen az előbb magad kínáltad.

- De nem pénzért. Odaadnám valakinek, aki majd jól bánik vele. Aki szereti.

- Miért adod oda? Te talán nem szereted?

- Dehogynem. Ringónak nincs párja.

Valódi ír juhász!

- Ó, valódi ír juhász! - ismételte csodálattal Helenka.

- Nem hiszed? - fújta föl magát a srác.

- Persze hogy elhiszem, hiszen látni rajta - sietett az igenlő válasszal Helenka, majd hozzám fordult. - Ne tétovázz, Sa...

A nyelvébe harapott, és ijedten pillantott rám, vajon felfogtam-e, hogy mit akart mondani. Tudomást se vettem a taknyosról, tovább nyaggattam a srácot:

- Miért nem tartod meg, ha egyszer olyan páratlan jószág?

- Azért, mert... mert... - A fiúnak elcsuklott a hangja.

- Mondd csak - erősködtem.

- Mert nem engedik - nyögte ki, és nagyot nyelt.

- Ki tiltja meg?

- Apám.

- Miért?

- Holnap indulunk a tengerre, és Ringót nem vihetem magammal. Nincs kire hagynom. Apám a lelkemre kötötte, akárhogy is, de el kell vinnem a háztól. Hát mit csináljak?

Egyetértettem vele, ilyen helyzetben tényleg nehéz kieszelni valami értelmes megoldást, de azért még mindig gyanús volt, hogy nem akar pénzt elfogadni. Tehát megint belemélyesztettem a fűrót:

- Csak arra az időre akarod odaadni, amíg a tengeren vagytok?

- Nem. Odaadom örökbe. Apám teljesen megmakacsolta magát. Szerinte az állat csak útban van a háznál. Pedig nincs igaza.

- Persze hogy nincs - kontrázott Helenka.

- Te hallgass! - torkoltam le a taknyost, hogy megőrizzem a

tekintélyemet, ez elengedhetetlen volt, ha egyszer végére akartam járni az ügynek.

A leánygyermek ezután nem felelt. Tehát ura voltam a helyzetnek. Lehettem nagylelkû is.

- Mégis adok valamit, legalább fagyalatra - ajánlottam a kisöregnek.

- Szó se lehet róla! Ez árulás volna.

- Miféle árulás?

- Akit vagy amit szeret az ember, azt nem adhatja el. Odaajándékozhatja, vagy... csinálhat bármit... érti?

Megértettem, bár nem hittem, hogy ez

a bölcsesség az ő tökfejében született. Ilyesmihez az én életkorom és tapasztaltságom szükséges. Éveimhez illő mozdulattal megveregettem a srác vállát.

- Oké, tekintsük semmisnek az ajánlatot. A fiú ugrott egyet örömeiben.

- Elviszik Ringót?

- Igen, ha nincs egyéb követelésed.

- Csak annyi, hogy bánjanak vele rendesen. És néha én is láthassam.

- Persze hogy láthatod. Még játszatsz is vele - ígérte meg azonnal Helenka. De amikor meglátta szigorú pillantásomat,

behúzta a nyakát, és megadóan hozzátette: - Persze az a kérdés, hogy te mit szólnsz hozzá.

Én azt szóltam, hogy természetesen... semmi akadály. Ringo jó kezekben lesz. Ugyanolyan kutyaélete lesz, akárcsak nekünk. Néha meg is lehet látogatni. De nem azonnal. Csak amikor már megszokta új gazdáját, azaz engem. A kutyának tudnia kell, hogy kihez tartozik, mert másképp összezavarodik, és közönséges csöves lesz belőle. Megkérdeztem a fiút, tudja-e, mit jelent ez.

- Csöves az a bukott diák, aki nem mer hazamenni a bizonyítványával, és

addig csövezik, míg el nem fogják a zsaruk. És amikor végre hazaviszik, nem õ bõg, hanem a szülei, és el sem verik a srácot, mert az rossz lélektani hatást gyakorolna rá.

Tényleg jó fej volt. De ezt nem árultam el neki, nehogy elbízza magát. Csak annyit közöltem: Ringo jó kezekben lesz.

- Elhiszem - mondta, és megsimogatta a kiskutyát.

Helenka félt, hogy a srác az utolsó pillanatban mégis meggondolja magát, és afféle nõi módra áradozni kezdett:

- Nem is hiszed, Dado, milyen jó

dolga lesz nálunk Ringónak. Piros cukorkásdobozban lesz a fekvőhelye, jól betakarom, csipkét is keresek majd, hogy úgy aludhasson, mint egy kis herceg.

Összehordott hetet-havat, már rosszul voltam tőle. Odakacsintottam a srácnak, nehogy bevegye ezt a locsogást. Bízson csak bennem, minden oké lesz.

A fiú megértő mosollyal válaszolt.

Aztán újra megveregettem a vállát, és úgy éreztem magam, mint a seriff, aki elégedetten távozik, miután véget vetett az általános csetepaténak. Olyan elégedett voltam, hogy megfeledkeztem szétrepedt nadrágomról, és felrúgtam egy almacsutkát a házmesterék erkélyére.

Amikor rájöttem, mit műveltem,
sürgősen leléceltem.

Csak a bejárati ajtónál fordultam
vissza. Helenka még mindig ott állt
Ringóval a gyerekek között, és a banda
lármázott, mint egy csapat szarka.

- Tessék hazajönni! - ripakodtam rá
húgomra, és a lábammal berúgtam az
ajtót. Nem vitás, formában voltam.

Idomítjuk Ringót

Amikor Helenka felhozta a lakásba, és az előszobában lerakta a földre, Ringo azonnal a konyhába szaladt. Először átkutatott minden sarkot, az asztal alól előhúzta az én piszkos zoknimat, de nem találhatta elég illatosnak, mert otthagya, majd megbotlott a varrókészletben, megnézte, mit borított fel, aztán csalódottan a hűtőszekrényhez ügetett. Sokáig szagolgatta. Nem találta elég csábítónak, így hát a tűzhelyhez ugrott. Vinnyogni kezdett. Majd hátsó lábára állt, és orrával megpróbálta kinyitni a sütő ajtaját.

Helenka szerint mindez csupán Ringo intelligenciáját bizonyította: a sütőben ugyanis gulyásmaradék volt, amit

vacsorára szántunk. Ringo mindenáron hozzá akart férkőzni, de én ellenálltam:

- A gulyásból nem fog kapni.

- Hiszen van belőle elég!

- Nem kap és punctum. A gulyásból sosincs elég.

- Ne légy már ilyen. Nem látod, hogy Ringo még csecsemő?!

- A csecsemőknek tej való.

- Te falánk - mondta szemrehányóan Helenka, és adott egy tányér tejet Ringónak.

A csecsemő meg sem szagolta.

Nyüszített, körülugrándozta a tűzhelyet, és kitartott a gulyás mellett. Amikor elfáradt, leült. Helenka az ölébe vette, vigasztalta. Ringo meg mintha tudta volna, hogyan kell bánni a nőekkel, egyre csak sírt, míg meg nem lágyította Helenka szívét.

- A gulyás a kettőnké. Ringónak adom a részemet, és kész!

- Már megvettem tőled, amikor pénzt adtam a mozira. Az egész gulyás az enyém.

- Fityiszt a tiéd - mondta Helenka, és visszaadta a pénzt.

Ilyen pimaszságra nem számítottam. Bementem a fürdőszobába, és nyomatékosan figyelmeztettem még egyszer:

- Hozzá ne merj nyúlni a részemhez!

- Akkor se fogadnánk el, ha nekünk adná, igaz, Ringo? - égetett le a taknyos.

Ringo a fürdőszoba ajtajában várt, amíg zuhanyoztam. Amikor kiléptem, ragyogott a boldogságtól, farka a padlót söpörte, hízelgett, és egyre hívott a nappaliba. A parkettán csúszkált, majd megkapaszkodott a körmeivel, egypárszor fenékre esett és felvakkantott.

- Hallod, hogyan ugat? - lágyult el

ostobán Helenka, mintha ki tudja, miféle csoda volna az, ha egy kutya ugat. Meg akartam kérdezni, vajon kevésbé csodálkozna-e, ha Ringo füttyülni kezdene, aztán hagytam, úgysem értette volna a poént.

Bekapcsoltam a televíziót, és egy karosszékbe vettem magam.

- Mi lesz a vacsorával?

- Azonnal! - felelte Helenka, és kisietett a vécére.

A mi tévénk lassan melegszik be; és amíg a képre vártam, Ringo nekem esett, felágaskodott, és mindenáron az ölembe akart ugrani. Nem vettem róla tudomást,

Ringo azonban nem hagyta abba, és gátlásai sem voltak: valahányszor félrelöktem, feldühödött, és újra próbálkozott.

Csak akkor állt le, amikor a tévé vadul recsegni kezdett, és a képernyő kivilágosodott. Ringo megfordult a saját tengelye körül, és feszülten fülelt, honnan jöhet a hang. Majd leguggolt, szétrakta a lábát, és csinált egy tócsát.

Helenka is ebben a pillanatban húzta le a vécét.

Ordítva ugrottam fel.

Ringo meglepetten nézett rám, a farkát csóválta, jelezvén, hogy ilyen apróságok

miatt igazán felesleges pánikba esni.

Az előszobában megszólalt Helenka, és azt kérdezte, mi történt. Válasz gyanánt elkaptam Ringo gallérját, és belenyomtam az orrát a tócsába. Ő ellenkezett, de én nem eresztettem. Nevelő célzattal ismételtetem:

- Ezt nem szabad! Nem szabad!

Ringo a fejét rázta, és minden eszközzel azt próbálta bizonygatni, hogy semmi köze a tócsához.

- Ilyet nem szabad! Megértetted? Egyszer és mindenkorra!

Helenka úgy rontott nekem, mint

valami fúria, és Ringót kiszabadította a kezeim közül.

- Nem szégyelled magad! Micsoda durvaság!

- Nézd, mit csinált ez a disznó!

- Te vagy a disznó!

- Talán én pisiltem össze magam?

- Disznó vagy, tudd meg, amiért így bánsz szegénykével. Meg foglak mondani.

- Csak mondj!

Helenka leült a padlóra, és

szoknyájával törölgette Ringo pofáját, közben csókolgatta, és tovább fenyegetődött:

- Meg fogom mondani, hogy szeretőd van. Tegnap is vitted a kocsin. Láttalak benneteket.

Ez volt mindennek a teteje. Az asztalra csaptam.

- Még egy ilyen pimaszság, és mindkettőtököt kiröpítlek az ajtón!

Erre nem szólt többet. Magához szorította Ringót, és sértődött képpel bámulta a televíziót. Valahányszor túlfeszíti a húrt, mindig ilyen ütődötten viselkedik.

De ilyen pofátlan azért már rég nem volt!

Először is, mert nem dűlök be egyetlen squaw[5]-nak sem. Nem pusztán azért, mert a lányokkal mindig csak gond van, ahogyan azt az indiánkönyvek meg a westernfilmek is tanúsítják, hanem azért is, mivel harmatgyengék az idegeik, és úgy visítanak minden kanyarban, valahányszor kicsit gyorsabban megyek, mint a vércse. És különben is, mi a csudáról lehet velük beszélgetni? Talán az autókról? Azt sem tudják, mi fán terem. A dugattyúgyûrût összekeverik a jegygyûrûvel, az egereket itatják, ha kidurran a gumi, és a fékpofáknál keresik

a motorteknőt. Vagy a fociról? Azt sem tudják, kinek szurkoljanak. Ráadásul a moziban mindig akkor hunyják be a szemüket, amikor a legizgalmasabb, és sóhajtozni kezdenek, ha két szereplő minden ok nélkül átöleli egymást. Ha valami komoly dologról beszélsz, vihognak, mint a fakutya. És ha azt mondd nekik, hogy nem táncolsz, nagyra meresztik a szemüket, és úgy bámulnak, mint valami űrutast. Ráadásul minden ok nélkül felhúzzák az orrukat. És ha meglátnak egy kiskrapekot a babakocsiban, nekiesnek, nyalják-falják, mint a csokoládét, és még akkor is aranyosnak találják, ha az ölükbe csinál.

És még sorolhatnék egyet s mást a

lányok süket viselkedéséről, de nem teszem, mivel már ez is elég meggyőzően bizonyítja, hogy semmi közöm a bagázshoz.

Tudja ezt jól Helenka is, és egy szemernyi igazság sincs abban, amit mondott. Csak annyi igaz az egészből, hogy látott tegnap, amikor kétszer megkocsikáztattam Tatjánát a háztömb körül, hogy megmutassam, hogyan adom és veszem le a gázt a kanyarban. Ennyi az egész.

De a taknyos mindent fölfúj, csak hogy lejárasson, gondoltam, és úgy éreztem, méltatlan volna most vitába szállnom vele. Azért ügyeltem, nehogy

azt higgye, hogy most ő maradt felül. Fel
s alá sétáltam a szobában,
összeráncoltam a homlokomat, mint egy
töprengő professzor. Majd szigorúan
felszólítottam:

- Ismételd el, amit mondtál, ha mered!
Hallgatott, és ezzel tulajdonképpen
beismerte: bánja már, hogy feldühített.

- Miért fogsz megmondani? Na
mondd! - folytattam.

- Mert kínoztad Ringót - felelte kis
idő múlva.

- Igazán? Azt mondod, kínoztam?

- Igenis kínoztad.

- Megvertem talán? Vagy összetörtem a csontjait?

- Ezt nem mondtam.

- Mondd, mit ártottam neki?

- Odanyomtad az orrocskáját a padlóhoz, és fojtogattad szegénykét.

- Ez minden? - Felkacagtam, mint az a pasas, aki a filmbéli bankot kirabolta, kilyukasztott néhány zsarut, s amikor végre gondtalan életet élhetett volna, hirtelen megháborodott.

- Mit röhögsz? Ez az igazság - ütötte a vasat húgom.

- Először is nem fojtogattam, hanem csak elkaptam és odavittem a tett színhelyére. Másodszor pedig nem a padlóhoz nyomtam az orrát, hanem a tócsába, amit csinált. Mit szólnál hozzá, ha egy szép napon idepisilnék a szoba közepére? Talán tapsolnál?

Hiába, sarokba szorítottam az érveimmel. Meg se mukkant.

- Felelj! - erősködtem.

- Te már nagy vagy, ő pedig kicsike. Nem tudja, mi a jó modor.

- Világos - oktattam Helenkát -, épp erről van szó. Meg kell tanítani Ringót, hogy mit szabad és mit nem. Ha eleinte

mindent megengedsz neki, akkor kész a balhé, mert elkényeztetett dög lesz belőle. Elvégre te is azt akarod, hogy jól nevelt kiskutya legyen, vagy nem?

- Persze hogy azt akarom. De szép szóval is lehetne...

- Még neked sem használ a szép szó, a kutya meg végképp fütyül rá. Fogalmad sincs a nevelésről.

- De van, tudd meg.

- Akkor mondd meg: mi az a nevelés?

- álltam oda Helenka elé.

- A nevelés a jó modort jelenti, amit a gyerekeknek és a kutyáknak meg kell

tanulniuk, mert különben kikapnak. Ha ez sikerül nekik, akkor néha játszani is engedik őket, amíg fel nem nőnek. De azután már teljesen mindegy, hogy mit csinálnak, mert a modortalan felnőtteket többé nem nevezzük neveletlen fráternek, hanem azt mondjuk, „micsoda jópofa fickó”.

Már gyötört az éhség, így hát ráförmedtem a húgomra:

- Most pedig indíts a konyhába, és melegítsd azt a gulyást!

Ringo érezte, hogy elmúlt a vihar. Kibontakozott Helenka öleléséből, odafutott hozzám, és hízelegni kezdett. Szemmel láthatóan nem volt sértődős

fajta, hanem igazi jellem.

Az ölembe vettem, nehogy hamis képet alkosson rólam, és megígértem neki:

- Ha jól viselkedsz, megnézheted te is a tévéműsort.

Válaszul megnyalta az arcom.

Igaz, csak Ringót hívtam, de Helenka is ott maradt a szobában, és bámulta a képernyőt. Kétszer is meg kellett jegyeznem:

- Hé, mi lesz a vacsorával?!

- Mindjárt - felelte először és

másodszor, majd tévézett tovább.

Harmadszor már nem szóltam semmit, hanem kizavartam. Ez használt. Amikor kettesben maradtunk, Ringo elhelyezkedett az ölemben, fejét a mancsára hajtotta és elszundított. Kutyalelkét nem zavarta a tömegkommunikáció.

Helenka borzasztó sokáig matatott a konyhában. Én éhes voltam, akár a farkas. Még egy kicsit vártam, majd megeresztettem egy indiánüvöltést:

- Kaját!!!

Kannibálüvöltésem felriasztotta Ringót is: ijedten nézett körül,

megrázkódott, összehúzta magát, hirtelen a padlóra ugrott. Ráébredtem, hogy a pizsamám csurom víz.

Felpattantam, mint aki aknára lépett.

- Lehúgyozott a disznó!

Ringo ekkor már a sarokban volt. Morogva vicsorgott rám, és úgy viselkedett, mintha nem ő volna a disznó, hanem én.

Odaugrottam, hogy nyakon ragadjam.

Ringónak kitûnõek voltak a reflexei, mert mielőtt magamhoz tértem volna, már meg is harapott.

Ennyi álnokságtól végképp fölment a vérnyomásom, és egypárszor pofon vágtam Ringót. Felvinnyogott és elszelelt. Utána vetettem magam, de kisiklott a kezemből, és bebújt a heverő alá. Ott már biztonságban volt, mégsem nyugodott: harciasan vicsorgott rám továbbra is.

Letérdeltem, hogy elkapjam szépszerével. De ennek sem dőlt be. Erre felkínáltam a békepipát, ő azonban semmi készséget nem mutatott arra, hogy elássa a csatabárdot.

Ekkor megjelent a küszöbön Helenka, és megkérdezte:

- Mi történt?

- Megharapott ez a vadállat!

Úgy látszott, Helenka csodálkozik, szólni azonban nem szólt egy szót sem. Ettől még mérgesebb lettem.

- Holnap úgy elverem, hogy már protkót is rendelhetsz neki - mondtam.

Helenka felsóhajtott. Aztán sóhajtott még néhányszor, majd elpityeredett. És mivel nem bírom elviselni a női könnyeket, rárivalltam:

- Ne itasd itt az egereket, hanem hozd be a gulyást!

Úgy nézett rám, mint akit szíven szúrtak. Aztán hangosan bőgni kezdett,

berohant a szobájába, és pang, becsapta az ajtót, majd kétszer ráfordította a kulcsot.

Ez már több volt, mint holmi női szeszély.

Valami történhetett. Semmi kétség.

Ott hagytam Ringót a heverő alatt, és kimentem a konyhába. A tűzhely hideg és üres. A sütő úgyszintén. A mosogatóban pedig ott ázott az edény. Legfelül az a tál, amelyikben a gulyás volt.

Helenkához rohantam, és dörömbölni kezdtem az ajtón.

- Nyisd ki! Nyisd ki! Nyisd ki!

De ahelyett hogy ajtót nyitott volna, megint óbégatott, mint akinek a bőrét nyúzzák.

- Hol a gulyás?

- Ringo megette az egészet -
bömbölte.

Nyeltem egy nagyot, és megint úgy éreztem, ezredannyi bajom se volna, ha nem volna húgom. Mivel én hallgattam, megszólalt Helenka:

- Ide figyelj!... hadd mondjam el...

Mivel a lényeket már úgyis tudtam, nekiveselkedtem az ajtónak.

- Kinyitni!

- Nem nyitom!

- Betöröm az ajtót!

- Törd be, ha mered!

Beláttam, hogy fenyegetéssel semmire sem megyek, így tehát taktikát változtattam.

- Nyisd ki, te taknyos! Nem bántlak!

- Add a becsületszavad!

Becsületszavamat adtam neki, de ez sem győzte meg. Mondtam, hogy legyen már okos, hol megfenyegettem, majd a

csillagos eget is odaígértem neki. Végül aztán engedett. Amikor kinyitotta az ajtót, minden jó szándékom ellenére egyet azért lekevertem neki. Elvi szempontból és nevelési célzattal.

És mivel nem rendezett színházat a pofon miatt, betuszkoltam a nappaliba, és megmutattam, mit művelt megint Ringo.

- Vidd ki, látni sem akarom!

Helenka szó nélkül kivett néhány rongyot a szekrényből, és kiszedte Ringót a heverő alól. A kutya most úgy viselkedett, mint a szelíd bárány: nem ellenkezett, nem is morgott. Néhányszor megnyalta Helenkát, majd fejét a húgom

hóna alá dugta, mert így engem is szemmel tudott tartani. Amikor elmentek mellettem, ki a balkonra, úgy éreztem, Ringo végignéz nedves pizsamámon, és kacsint egyet.

Helenka könnyein hamar túltettem magam.

Amúgy sem volt világos, mi a teendő olyan helyzetben, amikor az egyik sír, a másik meg a fogát csikorgatja.

Reggeli bevetés

Valami megérintett félálomban.
Összegömbölyödtem, mint a sün. Ismét
egy érintés.

Ösztönösen éreztem, hogy édes
álmomat veszély fenyegeti. Mozdultam
egyet. Megfordultam, a fejemre húztam a
takarót, a szélét elkaptam a fogaimmal,
és felkészültem a védekezésre. Vártam
az újabb támadást, ami szokás szerint a
bordáim bökdösésével, apám
trombitálásával kezdődött: ébresztő!
Ehelyett Helenka hangját hallottam:

- Samu, itt a reggelid!

Agyamról felszállt a köd.

Rájöttem, hogy nem apám ébreszt, mert nincs itthon, és az én kötelességem, hogy Helenkát kirángassam a barlangjából. Megijedtem, hogy nem hallottam az ébresztőt, és ezért elkésünk: én a munkából, Helenka pedig az iskolából.

Megragadtam a vekkert, és a szememhez emeltem: félóra előny! Még nem is csörgött. Marha jó. Megkönnyebbültem. Újra vízszintes helyzetbe hanyatlottam, az ágy széléhez dörgölöztem, és jólesően elnyújtózkodtam.

Majd Helenka jelent meg a szemem előtt: az ágy lábánál állt,

megmosakodva, megfésülködve,
ünnepélyesen, mint amikor Csani
bácsihoz megyünk vasárnap látogatóba.
Kezében tálca, és felém kínálja:

- Tessék!

Szóhoz se jutottam, úgy elképedtem.
Ébren vagyok vagy álmodom?

Hunyorogtam és hallottam, hogy
odajött az éjjeliszekrényhez, félretolta a
kacatokat, elrakta az órát, és letette a
tálcát.

Igaz volt.

Mielőtt megkérdezhettem volna, mi
ütött belé, Helenka már elviharzott. Csak

a nyitott ajtón át hallatszott, mint matat a fürdőszobában. Megnéztem, mit hozott. Tejeskávét, friss péksüteményt. Fogtam a kanalat, és belekavartam a csészébe. Megállt benne a kanál. Rendben. Legalább öt kanál cukor a tejben, minden oké.

Rávetettem magam a reggelire, pillanatok alatt eltakarítottam, majd rájöttem, hogy még mindig van néhány percem. Újra belesüppedtem az ágyba, de az álmat már nem hívtam vissza. A taknyos teljesen felkavart. Találgatni kezdtem, vajon miben sántikál ezzel a fene nagy szolgálatkészséggel.

De mielőtt logikus végkövetkeztetésre

jutottam volna, feldübörgött az ébresztőóra, és teljesen összekuszált mindent. Bedugtam a párna alá, és azt kívántam, csörögne huszonnégy órán át annak, aki kitalálta.

A fürdőszoba ajtaja halkan megnyikordult. Vártam a támadást. Seholy semmi. Amilyen halkan nyílt az ajtó, ugyanolyan halkan be is csukódott. Hihetetlen. Amióta az eszemet tudom, Helenka csapkodni szokta.

Valami nem stimmel.

Hegyeztem a fülemet. Úgy sejtettem, Helenka lábujjhegyen kiosont az erkélyre. Az ablakon meglibbent a függöny. Majd valami megzörrent. Nem

bírtam tovább.

- Mit csinálsz?

Pár másodpercnyi csönd után az előszobából jött a válasz:

- Kitisztítottam a cipődet. A farmerodat is megvarrtam!

Mindezt elvárhattam tőle, mégis, ez nem az ő stílusa. Egyáltalán nem. Úgy döntöttem, hogy tiszta vizet öntök a pohárba, és behívtam:

- Gyere ide!

Úgy jött, akárcsak Csipkerózsikához a herceg, az ágyam fölé hajolt, és

megkérdezte, tehet-e még valamit értem.

Azt feleltem, hogy igen.

- Mondd, kérlek.

Közöltem, hogy választ várok néhány kérdésre. De feleljen női köntörfalazás nélkül, világosan, őszintén.

- Igyekszem.

Először is megkérdeztem tőle, miként lehet, hogy magától felébredt ilyen korán, amikor pedig köztudott, hogy annak is elég dolga akadna, aki hat ökörrrel akarná kihúzni az ágyból.

- Tudom, hogy velem nem könnyű.

Bocsáss meg.

Világéletemben nem hallottam még ilyen választ a szájából, sem ilyen finom kifejezéseket, de ezt nem árultam el neki, hanem azt mondtam, hogy ezzel semmit sem magyarázott meg.

- Bocsáss meg, de hát magam sem tudom, miért ébredtem fel ilyen korán.

De azt talán tudja, mondtam erre, hogy miért hozta az ágyamba a reggelit.

- Néhanapján én is tehetek valamit érted. Hiszen rászolgáltál.

Okádhatnékom támadt ettől a falvédőszövegtől, de mivel tartani

akartam a színvonalat, erőt vettem magamon, és megkérdeztem, hogy mivel szolgáltam rá erre a rendkívüli figyelmességre.

- Most, hogy anya meg apa nincs itthon, te gondoskodsz rólam. És ezért hálás vagyok.

Jelentőségteljesen füttyentettem, és megtudakoltam, vajon a tegnap esti pofonért is hálás-e.

- Rászolgáltam. Miattam maradtál vacsora nélkül.

Semmi kétség; az viszont kérdéses, hogy a taknyos őszintén beszél-e, s ezért megkérdeztem, mikor gyulladt benne ez a

zseniális felismerés.

- Én már akkor megbántam.

Eszébe juttattam, hogy ez akkor nem derült ki, s ezért tudni akartam, vajon a gulyást sajnálja-e, vagy azt, hogy olyan ostobán viselkedett.

- Mindkettőt.

- Igazán?

- Kérlek, ne kételkedj az őszinteségemben.

Ez teljesen kiborított, és fékjeim felmondták a szolgálatot. Felugrottam, megragadtam a haját, és úgy tartottam,

mint a satu. Olyan váratlanul leptem meg, hogy nem is védekezett, csak felnyögött.

- Bocsáss meg, miért...

- Hogy miért dühöngök?! Mert megjátszod magad! Mert teljesen ütődött vagy! Mert gágogsz, mint öt buta lúd! - ordítottam, és rángattam a haját.

Arra számítottam, hogy sikít, ordít, hangszóróra kapcsolja egész diszkómûsorát, de õ meg se mukkant. És ez még jobban felbõszített.

- Mi a fenét akarsz? Hol hallottál olyat, hogy egy értelmes lány így nyavalyogjon: „Kérem szépen... hálás

vagyok neked... bocsásd meg, velem sok baj van... sajnálom... kérlek, ne kételkedj az őszinteségemben..." és ehhez hasonló baromságokat? Idehaza biztosan nem! Moziban is csak legfeljebb a piszkos kapitalistáktól! Normális könyvekből sem. Legföljebb az olvasókönyvekből. De hát te nem tankönyvből léptél elő! Annyira azért te sem vagy régimódi! Azok a lányok, akik nem egészen hülyék, kiöltik a nyelvüket, és ezt kiabálják: „Menj a francba! Füttyülök rád! Te genya! Te ütődött!" És így tovább. Érted végre?

Elengedtem a haját, hogy rábólinthasson. Most már nem fogtam, el is futhatott volna. Nem tette. Meg is

haraphatott, meg is karmolhatott volna, mivelhogy ez a specialitása. De nem tette. Belém is rúghatott volna. És azt sem tette! Csak behúzta a nyakát, és elfödte az arcát. Ettől megint bepörögtem.

- Egészen más dolog, ha az iskolában játszod meg magad. Bekened lekvárral a krétát, megeszed, és úgy teszel, mintha rosszul lennél. Vagy szemaforozol a pilláiddal, aztán úgy sóhajtozol, hogy csomó keletkezik a köldöködön, és ezt csicsersed:

„Ó, bobobocsánat, nem érteeeem aaaa kééér-dééést...” És így tovább, míg csak meg nem úszód a fát. De más az

iskolában, és más idehaza! Énvelem nem fogsz így tárgyalni! Megértetted?

A lecke használt. Megnyitotta könnyzacskóit, elhullajtott néhány csöppet: csak annyit, hogy szipoghasson. És pont úgy, ahogy nem bírom elviselni: csendben, befelé sírva, kiabálás, cirkusz nélkül.

Sejtelmem sem volt, mit akartam mondani, de mivel mondanom kellett valamit, hát újra megkérdeztem, hogy megértette-e, mit akarok.

Rábólintott.

- Hajlandó vagy normálisan beszélni?

Megígérte, de hát egyszerre nem győz mindent, hiszen van baja elég...

- Miféle bajod? Iskolai?

Azt mondta, ne fárasszam a sulival, mert abból neki is elege van. Ma különben sem lesz feleltetés, mert sportnap van.

- Hozd ide a nadrágomat; eldumáljuk itt az időt, nekem pedig melózni kell mennem.

Helenka behozta a nadrágot, és megmutatta, milyen prímán sikerült megvarrnia. Aztán nyomatékosan hozzátette, hogy a cipőm is borzalmasan piszkos volt, és most olyan, mintha új

lenne, bizonyára rá sem fogok ismerni.

- Oké - feleltem, és beleprésselődtem a farmeromba. - Zárd már rövidre a témát. Szóval mi a hézag? Pénz kell?

Na igen, felelte, ha adok, nem fog tiltakozni, de hát nem éppen a pénzre gondolt, amikor a bajokat emlegette.

- Adj gázt, és tedd már négyesbe. Nem lehet kivárni, mire kinyögöd, mi történt.

Azt mondta, Ringo miatt aggódik.

- Ringo miatt?

Úgy vélte, nem szép, ha úgy teszek, mint aki megfélekedezett a kiskutyáról.

- Nem teszek úgy...

Annál rosszabb, felelte, mert ha tényleg eszembe se jutott, ez azt jelenti, hogy teljesen közömbös vagyok, és akkor kár is a szóért.

- Így is jó, mivel már késésben vagyok. Ha elkések, a mester a plafonon lesz.

Azt felelte erre, hogy ne túlozzak. Ha ránézek az órára, láthatom, hogy más napokon ilyenkor még úgy fekszem fejemen a lepedővel, akár egy múmia.

- Rendben van. Hallgatlak. Mi történt Ringóval?

A tegnapi esténél kezdte: az erkélyen ágyazott meg neki, egészen különleges módon. Fogta a csokoládésdobozt, kibélelte vattával, leterítette egy lepedővel, párnának odatette a hálóingét, azt a csipkését, amit a születésnapjára kapott, és még be is takarta a kiskutyát. Mindennek persze a szőnyeg volt a koronája, amit odatett a kutya fekhelye elé. Mindenre gondolt, még arra is, hogy éjjel megéhezhet vagy megszomjazhat: ezért tejet és cukorkákat rakott oda neki, és meg volt róla győződve, hogy minden rendben lesz. Mégsem így történt. Ringo reggel ott sírt, kaparta az ajtót, és olyan lármát csapott...

- Helyben vagyunk - szakítottam félbe

a zakatolást. - Már értem a csodát.

Tudni akarta, mire célzok.

- Egész idő alatt azon törtem a fejem, ki verhetett fel téged hajnalok hajnalán. Világos, hogy csakis Ringo. Most már akár ki is dobhatjuk a csörgőórát a szemétkébe. Ringo hármát is kitesz egymaga.

Azt mondta erre, hogy gonosz vagyok, ráadásul nem is értem meg őt, hiszen ő nem arra panaszkodik, hogy Ringo fölébresztette, hanem inkább amiatt aggódik, hogy a kiskutya nincs megelégedve a fekhelyével.

- Ezt honnan szeded?

Ringo világosan tudtul adta: felborította a csokoládésdobozt, szét is tépte, a lepedőt úgyszintén, a vattát széthordta az egész erkélyen, a szőnyeg szinte felismerhetetlen, a takarót meg a hálóinget pedig egyszerűen nem találja.

- Csak nem gondolod, hogy megette?

Bevallotta, hogy ez is megfordult a fejében, de azért elég nehezen tudja elképzelni, hogy Ringo felfalta volna. A takaró háromszor akkora, mint az ebkölyök, a hálóing úgyszintén.

- Hülyeség. Valahova elhurcolta és eldugta. Helenka erre azt felelte, hogy ez lehetetlen, mert ő mindent átnézett, átforgatott, átkutatott, felmosott és

feltörölt, és még egy tût is megtalált volna, ha az ott van az erkélyen.

- Várj csak, várj! Jól hallottam, hogy hajnalban már felmostad az erkélyt?

Helenka hirtelen elfelejtett beszélni.

- Ide hallgass - figyelmeztettem -, nem tegnap mostad fel az erkélyt? Este még tiszta volt.

Úgy vélekedett, hogy sosincs elég nagy tisztaság a házban, a tisztaság fél egészség és így tovább.

- Ne kertelj - mondtam. - Mondd meg végre, mi történt!

És mivel tétovázott, megfenyegettem, hogy magam veszem kézbe az ügyet, és jaj neki, ha rájövök, hogy valamit elhallgat előlem.

Ez használt.

- Ringo bepisilt - felelte. - És két helyre oda is kakilt. És feldöntötte a tejet. És szétszórta a vattát. És széttépte a takarót. Mindent el kellett takarítani, felmosni.

Szóval, jegyeztem meg, disznóóllá változtatta az erkélyt.

- Azt azért nem - védelmezte Helenka.

Figyelmeztettem, hogy ne védelmezze

olyan elszántan, amíg nem jutunk a hálóing nyomára.

- Szerinted mi történhetett?

Bementem a fürdőszobába, vállat vontam, és azt feleltem, hogy nincsenek tippjeim, mivel ez nem az én problémám.

- Mi bajod van Ringóval?

- Semmi, mindössze mennem kell a műhelybe, nincs több időm!

- Nem szép tőled, hogy olyan helyzetekben hagysz magamra, amelyekhez még kicsi vagyok, te pedig könnyűszerrel megoldhatnál mindent.

Érdekelt, mitől van ilyen jó véleménnyel rólam.

- Te ismersz minden hadicselt. Te már az első lapokon rájössz arra, ami a leghíresebb nyomozóknak is csak a könyv végén kezd derengeni...

A legérzékenyebb pontomra tapintott a kis pisis.

Ez persze olyan probléma, amit csak úgy lehet megoldani, ha alaposan elmélyedünk benne. Mérlegelni kell a körülményeket, és leásni a dolog lényegéig. Ringo természetesen nem falta fel a takarót, sem a hálóinget. Elesik az a feltevés is, hogy a holmit elrejtette volna az ekélyen. Vagy valaki ellopta volna?

Ez sem jön számításba. Szélroham? Az a virágokat is feldönti, és mást is elsodor. Mégis megkérdeztem tőle, nem voltak-e feldöntve a virágcserepek.

- Minden érintetlen. Miért kérdezed?

Nem hagytam, hogy kíváncsiságával kizökkentsen a kerékvágásból. Szóval? Hiába erőltettem meg fantasztikus módon az agyamat, már azon a ponton voltam, hogy feladom az egészet. Aztán egyszer csak reflektor gyulladt a fejemben: megvan! Nincs más megoldás! Óriási, ugyanakkor végtelenül egyszerű! Homlokomra csaptam, mint Sherlock Holmes. A zseniális dolgok rendkívül egyszerűek

tulajdonképpen, mondta... a nevére már nem emlékszem, szóval mindegy, hogy ki.

Helenka rájött, hogy nyomon vagyok. Nekem esett:

- Mondd, Samu, mondd már!

A boldogság pillanataiban sohasem vagyok kicsinyes, ezért eszembe sem jutott, hogy a „Samu” miatt megcibáljam a haját; ráparancsoltam, szaladjon le a ház elé, és nézzen jól körül. Hacsak a föld el nem nyelte, a takarónak meg a hálóingnek ott lent kell lennie. A bûnös pedig Ringo, mert az egészet ő szórta szét.

Helenkát mintha a szél fújta volna el.

A folyosón vártam, hogy visszajön, és nagyon türelmetlen voltam. Amikor visszaért a lifttel, pont olyan boldognak láttam, mint az előbb, de ez nem zavart, mivel mindenki tudja, hogy a nők egyáltalán nem boldogok, amikor a legboldogabbnak látszanak.

- Igazam volt? - kérdeztem.

- Félig-meddig - felelte Helenka.

- Mi az, hogy félig-meddig? Megmutatta, mit talált: a takaró hat darabra volt széttépvve, a további rongyok száma pedig elérte a tizennyolcat. Helenka felvilágosított,

hogy ezek a rongyok: az ő hálóinge - múlt időben! Magamtól rá nem jöttem volna.

Amikor a taknyos kidobta a szemébe a rongyokat, elfogott az aggodalom. Micsoda elcseszett ügy! A takarónak meg a hálóingnek lőttek. Mit szól majd apa és anya? Nemcsak Helenka, hanem én is oka leszek az egésznek, és a legfőbb ok: Ringo.

Ezt meg is mondtam Helenkának.

Erre ő föltette a régi lemezt, hogy Ringo még kicsi, és ezért nem oka semminek, mint ahogy a kisbabák sem bűnösök, ha széttörnek egy kristályvázát. Mivel már rég torkig voltam a

csecsemőivel, kapóra jött, hogy hangot adhattam elégedetlenségemnek, és szabad folyást engedhettem dühömnek. És hogy Helenka is megtudja, milyen dühös vagyok, közöltem vele, hogy elpáholom Ringót. (Valójában egyáltalán nem helyezkedtem erre az álláspontra.)

Helenka az erkélyhez futott, és az üvegajtó elé vetette magát.

- Nem fogod megverni!

- Azt majd meglátjuk!

- Kérlek szépen, ne tedd! Légy okos felnőtt!

- Hiszen az vagyok! - feleltem, és

hagytam még egy kicsit könnyörögni, majd megígértem neki, hogy békén hagyom Ringót, csak meg akarom nézni.

Helenka félt, hogy megszegem ígéretemet, s ezért azt ajánlotta:

- Nézd meg innét!

Kibámultunk az üvegezett ajtón. A felmosott erkélyt láttam. Láttam, hogy ragyog a tisztaságtól. Láttam a polcon a virágokat. Láttam, hogy meg vannak öntözve.

Ringót nem láttam sehol.

Helenka aggódni kezdett. Résnyire nyitotta az ajtót, kidugta a kobakját,

kereste Ringót, majd kilépett az erkélyre, de Ringo még mindig nem volt sehol, Helenka körülnézett, és arca dinnyényire kerekedett.

Utánamentem az erkélyre.

- Ott van, alszik - suttogta.

Ott volt a söprû. A száradó rongy. A virágtartó. Csak pont Ringo hiányzott. Helenka kézen fogva odahúzott, és a virágtartó alá mutatott. Az aszparágusz feküdt ott, anya büszkesége, a hatalmas, dús indájú növény, amelyhez hozzányúlni sem volt szabad, az érinthetetlen, az oltáriszentség! Amikor megláttam, majd megütött a guta: Ringo összegömbölyödve dõzsölt anyánk

büszkeségének kellős közepén, és orrát hátsó lábai közé dugva, édesdeden aludt. A növény zöldjében úgy izzott vörös bundácskája, mint a parázs.

- Ugye milyen édes? - mondta Helenka.

- Psszt, föl ne ébreszd! - súgtam oda neki. Lábujjhegyen visszasettenkedtünk, és bezártuk magunk mögött az erkély ajtaját.

Amikor odabent rápillantottam az órámra, görcsbe rándultam.

- Szûzanyám, megint elkések! Most már biztos!

Fölkaptam a dzsekimet, és kilöttem. Helenka utánam szaladt a liftig, és ezt kiabálta:

- Ha a mester nagyon háborogna, hazudj neki valamit az én rovásomra! Hogy eldugtam a cipődet. Hogy szerelmes lettem. Nem. Inkább hogy meghaltam. Vagy ami még jobb: autóstoppal elhúztam Afrikába...

Csani bácsi csodái

Földobtam a lábam az asztalra, keresztbe vettem, meghintáztattam magam alatt a széket, cigarettámból füstkarikákat fújtam a levegőbe, a mennyezetet bámultam, és a Rolling Stones dübörgése közepette álmodoztam. Ha most belépett volna valaki a szobába, felsóhajtott volna: - Ó, a seriff...

...De nekem a szemem se rebben. Ugyanis ülnék tovább, mondjuk megközelítőleg így, egy üveg whiskyvel magam előtt, az ajtó megrázkódnék, és a küszöbön megjelenne Black Joe; amint meglát, szemével int a cimboráinak,

majd odamegy imbolygó lépteivel az ivóhoz, én pedig titkon keresztüldöföm a tekintetemmel; aztán felborítanám a poharat, a homlokomra lökném a kalapomat, a cigarettám ott táncolna a szám egyik, majd másik sarkában, lazán leereszteném a kezem, hogy minél közelebb legyen a colthoz, a fickó mondana valamit, amit mindenki értene, csak én nem akarnám megérteni, és ezért Joe még erősebbre venné a kötekedést, én még tüntetőbben adnám a süketet és az unottat, valójában azonban ugrásra készen állnék, és a zongora mellett ülő szarházi elvesztené a fejét, és mint az örült csapkodná a hangszer, Joe pedig leemelné kopasz fejről a cilindert, és földobván a plafonig, háromszor

keresztüllőné, mindenki engem bámulna, várván, hogy mikor jövök elő a farbával, de én oda se neki, csak megvakarásznám a tarkómat, leverném vállamról a hamut, Joe pedig bepörögne és ordítana, mint akinek rövidzárlat állt be:

- Hé, nem hallod? Süket vagy?!

Annyira ismerősnek tűnt ez a hang, hogy megrázkódtam: Csani bácsit és Helenkát pillantottam meg a küszöbön.

Úgy véltem, Csani bácsi valamivel később is tehetne volna tiszteletét, és nem abban a pillanatban, amikor az izgalom a tetőfokára hág! Neki persze nem árultam el, hogy megérkeztével mindent elrontott, mert nem is értette

volna, milyen fantasztikusan el lehet képzelni ezeket a dolgokat.

És mivel van még egy rakás dolog, amit Csani bácsi nem ért meg, sebesen levettem az asztalról a lábamat, ujjaim között eloltottam a csikket, a számat mosolyra húztam, noha megégetett a parázs, és így kiáltottam:

- Ó, micsoda meglepetés!

Nem tudom, Csani bácsi honnan ismeri viselt dolgaimat, csak annyit tudok, hogy ez okból nem mindig kellemesek a beszélgetéseink. Most sem osztozott meglepetésemben, hanem a magnóra mutatott, és így szólt:

- Zárd el ezt a szerkentyűt, mert megsüketülök!

Vagyok, amilyen vagyok, Csani bácsinak azért nem szoktam felelni, mert ő a maga módján fogja fel a demokráciát. A tárgyalások ezért vele mindig bonyolultabbak, mint apával vagy anyával. Amit Csani bácsi megparancsol, azt tüstént végre kell hajtani, és csak utána tiltakozhat az ember. Ha felcseréled eme sorrendet, magát a sorsot hívod ki magad ellen, és Csani bácsin kitör a csanitisz nevű betegség. (Hogy ez micsoda, más alkalommal elmagyarázom.)

Csani bácsinak nem volt elég, hogy

Rolling Stonesék elhallgattak, elrendelte, hogy nyissam ki az ablakot, és szellőztessem ki a szobát. Azután közölte, hogy már érti, miért kellett félóráig csöngetnie és az ajtón dörömbölnie, és tehetett volna az idők végezetéig, ha nem jön Helenka.

- Bocsáss meg, igazán nem hallottalak - mondtam.

- Persze hogy nem. Ebben a ricsajban azt sem hallottad volna, ha kézi gránátokat dobok a lakásba.

Mivel Csani bácsi és Helenka között szívélyesebbek a diplomáciai kapcsolatok, úgy véltem, hűgomat is be kell vonnom a tárgyalásokba.

- Most kell hazajönni az iskolából?
Hol csavarogtál ilyen sokáig?

- De hisz megmondtam, hogy ma sportnapunk van - válaszolta Helenka, majd lehúzta Csani bácsit a karosszékbe, és az ölébe ült.

Ez volt az a pillanat, amit nem szalaszthattam el, mivel Csani bácsi kevésbé szigorú, amikor Helenka bedobja magát. Tehát megkérdeztem tőle:

- Megkínálhatlak valamivel?

Rám sandított, de nem felelt a kérdésemre. Majd Helenkanak, aki egész idő alatt hízelgett neki, megsimogatta a

fejét, kis buksinak nevezte, és megkérte, hogy főzzön egy kávé.

Amikor magunkra maradtunk, járkálni kezdett a szobában fel s alá, s úgy startolt rá a mondókájára, ahogyan az csak egyedül tőle, Csani bácsitól várható:

- Mikor jön meg végre az eszed?

Nem tudván, mivel akar előhozakodni, óvatosan hallgattam.

- Hogy nézel ki? Ezt nevezed te emberi formának? Még Tarzan is különbül festett a dzsungelban.

- Megbocsáss, de minden nagy költő

hosszú haját viselt.

- A költőknek saját világuk, saját szabadságuk van, mivel halhatatlanok, ezért azonban először meg kell halniuk. De amíg élnek, a fellegekben járnak, és elég bajuk van - nemcsak a borbélyokkal. A te bajod viszont az, hogy fogalmad sincs arról, miféle bajok léteznek az életben. Igazam van?

Ha erre nem válaszolok, Csani bácsi sunyi alaknak tart, ha visszavágok, akkor veszélyes fordulatot vesz a társalgás, de ha ráhagyom, veszélybe kerül a sörényem. Ezért hát szorultságomban komoly képet vágtam. Öklömmel megtámasztottam a fejem, imígyen

jelezve, hogy szavai a szívemig hatoltak.

Döntésem helyesnek bizonyult.

Csani bácsi higgadtan közölte:

- Elmégy a borbélyhoz!

- Elmegyek - feleltem, hogy levegyem az ügyet a napirendről.

- Jegyezd meg: a rendezett külső kultúra kérdése!

- Világos - hagytam rá azonnal, mivel az efféle filozofálgatások idején az ember soha sincs veszélyben.

Ezzel belophattam magam a szívébe,

mivel megismételte:

- A magadfajta srácok nem sokat törődnek ezzel. Hidd el, hogy ebben az esetben igazam van.

Ehhez nem volt mit hozzátenni, mivel Csani bácsinak minden esetben igaza van.

- Ha nincs pénzed borbélyra, én adhatok.

- Köszönöm.

A pénzt látni sem akartam, mivel azt jelentette volna, hogy lőttek a sérómnak. A hosszú hajúak általában felviszik Csani bácsi vérnyomását. Helenka

szerint legalább annyira, mint a fasiszták a háború idején, akik annyira az idegeire mentek, hogy egy pillanat alatt mindet megölte volna, ha van elegendő muníciója. Ez esetben a háború nem tartott volna négy évig, ami érzékenyen érintette volna Helenkát, ugyanis elmaradtak volna a partizántörténetek, amelyeket senki sem tud úgy elmesélni, mint Csani bácsi.

Habár a hajügy lekerült a napirendről, Csani bácsi még mindig nem engedett levegőhöz jutni. Ezt kérdezte:

- Mikor végzel?

- Az iskolát már elvégeztem.

- Ne köntörfalazz! Tudom, hogy négy hónapja befejezted az iskolát. A gyakorlati vizsga felől kérdezlek.

- Egy hónap múlva lesznek a vizsgák.

- Menni fog?

- Nyugodt lehetsz.

- Akkor leszek nyugodt, ha letetted. Már rég végezhetnél volna, ha nem hülyéskeded el a dolgot.

Mivel már ismertem ezt a lemezt, úgy tettem, mint akinek kiégett a lámpája.

Csani bácsi mindenáron hallani akarta, hogy igaza van-e vagy sem. Hogy

elvágjam a dolgot, ezt mormogtam:

- Lehetséges.

- Nem lehetséges. Holtbiztos.

Ráhagytam, habár bizonyos voltam benne, hogy mások hülyéskedtek, és nem én.

Ugyanis minden gond nélkül áttornásztam magam a nyolc osztályból az első haton. Igaz, hogy nem hoztam haza csillagos ötösöket, de azért ment a dolog. A hetedikben viszont egyik napról a másikra minden a feje tetejére állt. My teacher kész volt beismerni, hogy kiválóan beszélek kínaiul, eszkimóul vagy zulukafferül, csak éppen az angol

nem megy. Trivalencia, a kémiatanárnő minden feleltetés után bekapott két idegcsillapítót, és megesküdü, hogy én leszek az oka, ha megüti a guta. A szlovén nyelv tanára a haját tépte, pedig már félig kopasz volt. Ikszipszilon, aki pedig nem ismert se istent, se embert, az én matematika-szerepléseim alkalmával keresztet vetett és imádkozott, mert azt hitte, boszorkányságot művelek. És így tovább. Úgy nekem estek, mintha egyedül én jártam volna abba a iskolába! Mégis kitartottam, és a pótvizsgán áttornásztam magam a nyolcadikba. Apámat ez teljesen kiborította, különösen a pótvizsga. Rémes, hogy a szüleink mennyire nem ezen a világon élnek. Amikor úgy-ahogy

összeszedték magukat, apám gyorsított eljárás útján felfedezett egy szerelőműhelyt, s ott olyannyira feldicsérte erényeimet, hogy a mester fenékre ült, és felvett tanulónak. Akkor hallottam apámtól először és utoljára, hogy olyasféle vagyok, akár a zsenik. Nem tudom, vajon ma is ez-e a véleménye. A mesternek bizonyosan nem. De se baj. Ő sem az a nagy fej már, ahogy az első napokban képzeltem. Ezt majd alkalomadtán megmondom neki, persze nem a záróvizsga előtt.

Csani bácsinak nem taglalhatom mindezt, mivel ő elvből nem ismeri el az én érveimet. Ezért hát továbbra is tájékozatlan ebben az ügyben, és egyedül

ez menti a szememben. Különben ósdi felfogásúnak mondanám, amit bizonyosan nehezményezne.

Törtem a fejem, hogyan léphetnék meg. De mivel nagyon jó szeme van, ez nehezen menne a hozzájárulása nélkül. Ő pedig egyáltalán nem mutatott olyan szándékot, hogy ki akarna engedni a markából.

- Apádék mikor jönnek haza?
- Valamikor a jövő héten.
- Mikor?
- Ezt nem írták meg. i

- És mit írtak?

- Ó, csak üdvözlétüket küldik, sötöbő, sötöbő.

- Nem „sötöbő”, hanem „és így tovább”, de ezt is csak akkor szokás mondani, ha már mindent közöltél, és más egyébre nem emlékszel. De te semmit az égvilágon nem közöltél. Mindenekelőtt: ki írta?

- Anya.

- Tovább!

- Azt írta... Várj csak, hadd gondolkozzam... Aha, már tudom... azt írta, hogy napnyugtakor ír a teraszon;

kedves gyermekeim... nem is hiszitek, milyen szép a naplemente... a nap akár egy piros alma, az ember legszívesebben beleharapna. .. és apuka is piros... mert az igazi nap, amely egyáltalán nem piros alma, paradicsompirosra perzselte... és ezért egész éjszaka le nem hunyta a szemét, de mostanra már megszűnt ez a paradicsomi állapot, és ezért apuka megint szomjas... és valami jó bor mellett mindig kevésbé morcos, különben jól érzik magukat, és ezért nekünk is jóknak kell lennünk, meg millió puszi sötöbő.

Csani bácsi morgott valamit, amit nem értettem, de az arcáról ítélve nem volt éppen szívderítő. Azután tudni akarta,

hogy valóban jók vagyunk-e.

- Hát persze.

Úgy nézett rám, hogy tüstént a becsületszavamat is adtam. De mivel ekkor robogott be Helenka a kávéval az első vágányra, azt mondtam, kérdezze meg őt, ha nekem nem hisz.

De erre nem került sor, mivel Csani bácsit Helenka az ujja köré csavarta, mondván, hogy a kávé tûzforró, és amíg kihûl, mutat valami csodálatosat. Csani bácsi hitt neki, és Helenka se szó, se beszéd, kivonszolta a szobából.

Amikor hallottam, hogy már az erkélyen vannak, leesett a tantusz: Ringo.

Érdekelt, hogy Csani bácsi mit fog szólni, mégsem mentem utánuk, mert gondoltam, hogy Helenka simábban elrendez mindent, ha netán hézag volna.

Úgy rendezte el, hogy Csani bácsi teljesen ellágyulva, ölében hozta be Ringót a szobába, és ünnepélyesen kijelentette, hogy a kiskutya kedves, sőt aranyos. Énrólam még sohasem mondott effélét, így hát semmi okom sem volt, hogy eltitkoljam előtte az igazságot:

- Nem olyan szent, mint amilyennek látszik. Kimutatta már a foga fehérit.

Ringo rám se nézett, csak a fülét hegyezte, és úgy remegett Csani bácsi karjaiban, mint a gyertyaláng: szelíden,

ártatlanul, tele bizalommal, felülemelkedve minden kritikán.

Helenka természetesen tiltakozott, mondván, hogy Ringo aranyos, ha rendesek vele; csak akkor védekeznek, ha megtámadják.

- Így mutatja meg, hogy karakter - állapította meg Csani bácsi.

Helenka elbizonytalanodott e dicséretet illetően, és érdekelte, hogy a megállapítás jót vagy rosszat jelent-e Ringo számára.

Csani bácsi erre elmagyarázta neki, hogy egy kutyánál mindegy, hogy a farka hosszú-e vagy rövid, a füle lelóg-e,

sima-e vagy göndör a szõre, a lényeg az, hogy a kutyának legyen karaktere. Jellem nélkül a kutya nem kutya, hanem közönséges eb, és ugyanez áll az emberekre is.

- Tehát jó, ha van karaktere?

- A kutya legfõbb erénye!

- És nem ütnek érte a képére, igaz? - kérdezte taknyos húgom, és olyan dühös pillantást vetett rám, hogy tüstént tudtam, hány óra.

Titkon oldalba böktem, meg se rezzent.

- Persze hogy nem - mondta Csani

bácsi, és megsimogatta Ringo fejét. - Az is igaz, hogy a valódi karakter nem képes megnyilvánulni, ha túlságosan jól megy a sora. Ezért kihívja a sorsot maga ellen. És ezért persze kap a hátára. Ezért még kihívóbban viselkedik, még nagyobbat kap, és minél többet kap a hátára, annál erősebb karakterré válik, ha tényleg van karaktere.

Helenkának ez nagyon bonyolult volt.

- Ez a dialektika[6] - mondta Csani bácsi.

- Hallottad? - dupláztam rá, amikor megtudtam, hogy nem csak úgy csaptam oda tegnap este Ringónak, hanem dialektikusan, amiért a taknyos húgom

még hálás is lehet, ahelyett hogy árulkodással fenyegetne.

Helenka felsóhajtott. Láthatóan még a dialektikával is megbarátkozott volna, csak hogy Ringoból igazi karakter váljék.

- Csani bácsi, megfeledkeztél a kávédról - figyelmeztettem nagybátyámat.

Csani bácsi leengedte Ringót a földre, ivott egy kortyot, és megdicsérte a kávéét, amely olyan híg volt, hogy az még egy vaknak is szemet szúrt volna; ami azt bizonyítja, hogy az embert meg sem kell vakítani, ha maga sem akar látni valamit.

Ringo ott ült a lábunknál, kedvesen

bámult Csani bácsira, és mivel az rá sem hederített, odatette a mancsát a cipőjére, majd halkán, szaggatottan, szinte panaszosan vinnyogni kezdett: mh, mmh, mh, mmh...

- Vidd ki gyorsan! Pisilni szeretne - mondta Csani bácsi.

Helenka fölkapta Ringót, és kivágtatott vele a fürdőszobába.

Kihasználtam az alkalmat, és elpanaszoltam Csani bácsinak, hogy Ringo igen hanyag és piszkos a folyó ügyekben.

- Te is ilyen voltál kiskorodban. És még most sem vagy éppenséggel

példakép - szögezte le.

Mivel nem mondtam ellent, Csani bácsi nekilendült és kioktatott, hogy a kutyát éppúgy rendre kell szoktatni, mint az embert. Rend a lelke mindennek, tartja a közmondás, ami azt jelenti, hogy csak a rendezett körülmények nyújthatnak megelégedést és boldogságot. Ilyen húrokat pengetett egyre, amilyeneket pengettem volna én is, ha szóhoz juthatok.

Csak akkor állt le, amikor visszajött Helenka, és túláradó lelkesedéssel közölte, hogy Ringo tényleg pisilt.

- Mi mást tehetett volna? Kellett neki — mondta Csani bácsi.

- Honnan tudtad, hogy kell?

- Te is hallottad, hogy vinnyog.

- Máskor is szokott. Amikor éhes. Ha valaki bosszantja. Ha nincs meg, amit szeretne. Néha meg minden ok nélkül is, csak úgy.

- Ok nélkül azért nem. Azonkívül másképp vinnyog, ha éhes, és másképp, amikor felbosszantod. Megint másképp, amikor a farkára lépsz. És egészen másképp, amikor pisilni szeretne.

Helenka kuszának érezte a hallottakat. Beismerte, nem tudja megkülönböztetni egyik vinnyogást a másiktól, és megérdezte Csani bácsit, hogyan lehetne

megtanulni Ringo beszédét. Ő azt felelte, menni fog az magától is. És Ringo is napról napra jobban megérti Helenkát. Egymástól fognak tanulni.

- A kutyanyelv pont olyan kutya dolog, mint az angoltanulás? - kérdezte Helenka.

- Nem annyira - vigasztalta Csani bácsi.

- És a szlovén nyelv Ringónak?

- Még kevésbé.

- Pedig ő ír juhászkutya.

- Igazán? Ír juhász? - álmélkodott

Csani bácsi.

- Hát nem látod rajta? - róttá meg sértődötten Helenka.

- Nem néztem meg olyan tüzetesen.

- Pedig mondtam is neked.

Beismerte, hogy ez a tény elkerülte a figyelmét, ami nem csoda, hisz Ringo olyan helyes kis jószág, hogy teljesen mindegy, juhász-e vagy sem. Egyébként biztos, hogy a Szlovéniában született ír juhászok jobban értenek szlovénül, mint írül. Ez már csak logikus.

Helenka is logikusnak érezte ezt, mert ünnepélyesen kijelentette, hogy először

is két alapmondatot fog megtanítani Ringónak: „Ide pisilj! Ide kakilj!”

- Fenenagy a haszna ennek - vitatkoztam vele.

- Csináld jobban, ha tudod! - húzta ki magát Helenka.

Csani bácsi ránk szólt, hogy hagyjuk abba, mivel fogalmunk sincs arról, hogy mi a szlovén nyelv; ez ugyanis nemcsak iskolai tantárgy, hanem szélesebb körű probléma, oly bonyolult ügy, amit a politika döntésekkel old meg, amelyek aztán újabb problémákat hordoznak magukban. Egyébként sem szavakkal tudjuk megtanítani Ringót, hanem következetességgel. A kutyát türelemmel

kell rendre szoktatni.

- Hogyan? - érdeklődött Helenka.

- Tegyéél oda neki egy dobozban homokot. Ott kell majd pisilnie, sehol másutt. Következétesen. Valahányszor észreveszed, hogy kell neki, vidd oda. Pár napig baj lesz még, de azután megjegyzi.

- Honnan szerezzek dobozt?

- Ez persze probléma - sóhajtotta Csani bácsi.

- A cipősdoboz nem lesz jó?

- Láda kellene, ami tágasabb és

nehezebb, amit nem bír felborítani, megtisztítani is jobban lehet. A papírdoboz átnedvesedik, felborul, az eb összetépi, és más hasonló disznóságot csinál.

A Ringo körüli huzavona az idegeimre ment. Közöltem, hogy a budi céljára szolgáló doboz nem oszt, nem szoroz, mert már így is disznóól lett a lakás. Ezer szerencse, hogy anya nincs idehaza, különben Ringót már rég kilőtték volna innen, és akkor csak egy másik naprendszerbe járhatna kakilni.

Helenka a plafonon volt.

- Mondd, Csani bácsi, te láttál valamilyen disznóságot az erkélyen?

- Persze hogy nem látott, amikor te folyton Ringo nyomában vagy, hogy eltüntesd az áruló nyomokat!

- Hazudsz!

- Miért nem mondod meg Csani bácsinak, hogyan szabta át a hálóinget meg a takarót?

- Ez nem lényeges.

- Mire anya hazajön, majd az lesz. Biztosítalak.

- Egy szót se fog szólni, tudd meg!

- És az aszparágusza?

- Olyan, mint volt.

- Ringóval együtt kukoricán
térdepelsz majd.

Csani bácsi oszoljt fújt: vagy békén
hagyom Helenkát, vagy pedig vele
gyûlik meg a bajom.

Gondolom, nem szorul találgatásra,
miképpen döntöttem.

Persze most Helenka lett a fő szám.
Ringóval együtt beült Csani bácsi ölébe,
és hízelegve közölte, hogy a bácsi az ő
egyetlen reménye és menedéke. Majd azt
mondta Ringónak, aludjon csak szépen,
és szemernyit se aggódjon a jövő felől,
mivel Csani bácsi olyan, akár egy

életbiztosítás, „minden alkalomra - minden időben”.

Csani bácsi megint az ő kis buksijának nevezte húgomat, és magához szorította.

Helenka tüstént kihasználta a helyzetet, és megkérdezte, hogyan juthatna egy ládához, amely Ringo budijául szolgálhatna.

- Majd találunk valami megoldást.

- Csodálatos - rikkantotta Helenka, azzal két puszit nyomott a bácsi arcára, és kérte, mondja meg, mi lesz az.

És Csani bácsi elmondta, hogy majd otthon körülnéz. Lehet, hogy talál valami

megfelelő ládát, de ha nem, akkor fog
egypár deszkát, és összeüt valami
effélét.

- És mikorra hozod el?

- Egy hét múlva.

- Mielőtt anya hazajön?

- Biztosan. Ezután már nem Ringo
budija, hanem fekhelye miatt
aggodalmaskodott Helenka.
Mekérdezte, vajon Ringo miért nem
szereti a puha ágyat meg a párnát és a
takarót, miért alszik inkább a földön, az
aszparágusz közepén, és egyáltalán ott,
ahol a legkényelmetlenebb.

- Ezt nem egészen értem - mondta Csani bácsi.

Elmesélte neki Ringo első éjszakáját a balkonon, és persze úgy, hogy sem ő, sem a kutya nem volt hibás.

Csani bácsi azt tanácsolta, legyen Helenka sokkal demokratikusabb, és hagyja Ringót, hadd döntse el, hol és hogyan akar aludni. A kutya szokásai egészen mások, mint az emberéi, és ebben a kutyáknak kell igazat adni. A tárgyak széttépése, szétrágása a kölyökkutyáknál olyasmi, mint gyereknél a rágógumi. Ezen nem lehet segíteni. Az összetépett takaróért meg hálóingért persze kár, már csak azért is, mivel ő

ismeri anyánkat, a tulajdon húgát, és tudja, hogy micsoda fúria.

Helenka azt mondta, egy szót se fog szólni anyának.

- Azt már nem! Hazudni nem szabad! - tiltakozott Csani bácsi.

- Nem fogok hazudni, csak éppen nem mondom meg.

- Ha eltitkolod, az is hazugság. Előbb-utóbb pedig úgyis kiderül.

- Csak akkor, ha Samu elárul.

Közöltem, hogy nem vagyok olyan Júdás, mint ő.

Csani bácsi azt mondta, hogy ez nem árulkodás, hanem elvi álláspont kérdése, ami pedig minden vagy semmi.

És mivel taknyos húgom nem tudta Csani bácsit eltántorítani álláspontjától, azonmód hullajtott néhány könnycseppet, amelyek annyira meglágyították bácsikánk szívét, hogy úgy döntött, saját hatáskörében elintézi az ügyet. Azt mondta, maga fog beszélni anyával és apával, és reméli, nem lesz túl nagy cirkusz.

Helenka el volt ragadtatva.

- Lehet, hogy nem sikerül -
figyelmeztette Csani bácsi. - Azért ne
reménykedj túlságosan!

- Neked ne sikerülne?

- Gondolod?

- A csanitiszre való tekintettel sem fognak cirkuszozni...

Ezt is csak Helenka engedhette meg magának.

Ha nagybátyánk előtt én emlegetném a „csanitisz”-t, akkor az ki is törne!

Bepipultam. Mert ha én neveztem Helenkát gyereknek, úgy felfújta magát, mint egy pulyka, míg ezúttal olyan búbánatos képet vágott, hogy még a kőszikla is meglágyult volna a láttán. Csani bácsira való tekintettel nem tettem

húgomnak szemrehányást, csak ennyit morogtam:

- Én segítek neki.

- Úgy, hogy minden reá marad.

- Azért nem minden...

- Minden. Az iskolától, a tanulástól kezdve a takarításig, mosogatásig. És mintha mindez nem volna elég, ráadásul rászózd Ringót is.

- Ő maga hozta ide.

- Kicsit tehermentesítened kellene...

- Könyörgött, hogy Ringo az övé

lehessen!

- Kell valami öröm szegénykének.

- Több jut neki, mint nekem.

- Ne mondd. Te még magaddal sem törődsz!

- Ez már igazán túlzás, Csani bácsi.

- Ha nem hagyod békén a gyereket meg Ringót, tényleg meg fogod látni, mennyire túlzok! Befejeztük a vitát.

Mivel amúgy sem tudtam elképzelni, mi újat tudna még mondani, igyekeztem meglépni előle.

- Bocsáss meg, vécére kell mennem -
mondtam.

- Várj csak - tartott vissza, és
meghagyta, hogy minél előbb írjunk a
szüleinknek. Nemcsak azért, mert így
illik, hanem hogy felkészítsük őket
Ringóra. Világosan meg kell mondani,
mi a helyzet. Aztán meglátjuk, mi lesz.
Legjobb, ha Helenka ír, mert ő
megfelelően ecsetelné Ringót anyánknak,
aki ott ül a teraszon, és a napot nézi,
amely éppolyan, mint egy piros alma,
vagy fordítva, az ördög tudja...

- Oké. Csak beszéljétek meg szépen
Helenkával - apróztam kifelé, és már az
övemet kapcsoltam, hogy lássák, milyen

nagyon sürgős a dolog.

- Helenka ír, de te vagy a felelős a levélért. Megértettük egymást?

- Tökéletesen.

- És ügyelj, hogy mindkettőtök nevében íródjék. Mindketten Ringo mellett vagytok. Megértetted?

- Oké - feleltem, és elhúztam a csíkot.

A vécén rágyújtottam egy cigarettára, elővettem a zsebemből egy képregény újságot, és beletemetkeztem. Egy űrben eltévedt csoport vitt magával masináján egy ismeretlen bolygó és új kalandok felé. Hiszen tudjátok, hogy van ez. A

főszereplő mindig győz, mivel erős, és mindig izgulhat az ember a folytatásig...

Hallottam, amikor Csani bácsi elment. Nem jelentkeztem. Túlságosan messze jártam.

Diplomáciai akció

Kihajoltam az erkély korlátján, és lestem, merről bukkan fel Helenka. De persze se híre, se hamva. Ekkor mély lélegzetet vettem, és elordítottam

magam:

- Heeeeeleeeenkaaa!

Válaszul a szomszéd dugta ki kopasz fejét az ablakon, és megkért, vegyem magam alacsonyabb rezgésszámra, mert különben szétrepedünk mind a ketten. Különben is az én üvöltözésem miatt nem hallja a tévéhíradót. Mire eszembe jutott, hogy azt kellett volna válaszolnom, hogy dugja a fejét a televízió konzervdobozába, és akkor nem fogja senki zavarni, a kopasz már eltűnt az ablakból. Dühös voltam, amiért későn kapcsoltam. A rám förmedő kopasz miatt is dühöngtem. Pedig igazából a taknyos húgom volt az oka

mindennek, mert nincs itthon, pedig ő főzte ki az egészszet. Amiből világosan látható, mennyire kapóra jön itt Csanibácsi sokat emlegetett dialektikája.

Nem hittem, hogy sikerül előtrombitálnom, mégis odakönyököltem az erkély korlátjára, és vártam.

Lent a ház előtt a szokásos esti csendélet.

A srácok a motorjaikat berregtették. A csajok anyukájuk gálacipőjében úgy tettek, mintha észre sem vennék őket. A mamák szeme fényei, a drága jó kisfiúcskák illegalitásba vonultak, és fújták a füstöt a garázsok mögött. Kutyák rohangáltak és szaglászta körülöttük. A

gazdik buzgón noszogatták és szekírozták az ebeket. Kamikazék[7] cikáztak görkorcsolyáikon a járókelők között. A kisebb srácok nyolcasokat írtak le kerékpárjaikon. Néhány nyolcadikos krapek egy fickó után füttyögetett, aki az egyik tanáruk lányával indult randira. Nyugdíjasok üldögéltek a kőkerítések tövében, és bámulták a levegőt. A hullámpapírból összerótt indián sátor előtt pedig mintha szarka-gyűlés lett volna. Ott tolongtak azok a kiskrapekok, akik ha már nem is csecsemők, de még nem tartoznak a felnőtt korosztályhoz sem, akik árulkodnak, és rögtön az anyukájához futnak, ha elveszed tőlük a labdát.

A megszokott esti kép.

Csak Helenka szívódott föl.

Elhatároztam: várok még öt percet, azután előkerítem és megskalpolom.

Az órámra néztem. Megállapítottam, hogy egy óra alatt nem hatvan perc telt el, ahogyan az iskolában tanítják, hanem egy egész örökkévalóság. Ez is olyasvalami, amit a tanárok a fejedbe vernek, pedig semmi értelme. És ilyesmiből legalább egy rakásravaló van. Medúza például, miközben a biológiát magyarázza, egyre azt hajtogatja, hogy az ember a legtökéletesebb élőlény. Ez az egyetlen megállapítása, amit rossz néven veszek tőle. Különben egészen oké: muris alak,

benne van a balhékban, és a karókkal sem dobálózik ész nélkül. Engem még nagyra is értékelt mint egy bizonyos hiányzó fajnak a képviselőjét Darwin fejlődéselméletéből, amelyről többen vitatkoznak. Mindegy, hogy ezzel mire akar kilyukadni. A fő, hogy engem is belekapcsol a tudomány világába, és békén hagy. Tényleg jó fej, csak az emberről vannak zavaros fogalmai. Itt van például Helenka: igaz, hogy ember, de biztos, hogy száz fényévnyire a tökéletességtől! Van két füle, ahogyan dukál, de ezeket nem arra használja, amire kell. Ha lekeverek neki tíz fülest, akkor sem hallja meg azt, amit nem akar. Vagy például a mesterem! Ha olyan napja van, megesküszik rá, hogy

kétfalkezes vagyok, holott csak a vak nem látja, hogy jobb és bal kézzel is megáldott a természet. Száz pár tartalék szemet is kaphatna, akkor is könnyörtelenül fújná a magáét. Persze ezzel nem akarom azt állítani, hogy nem ember. Ezt nem is vonja senki kétségbe, kivéve becses nejét, aki néha úgy véli, hogy a férje egy részeg disznó. Ez persze megint nem azt bizonyítja, hogy a hölgynek van igaza, mivel azt is megpizkálhatnánk, vajon ő mennyire tökéletes. Erről megvan a külön véleményem. Ezért hát Medúza a kalapja mellé tűzheti az ő legtökéletesebb lényét, s ezzel az ékességgel elmehet a cirkuszba vagy más hasonló közintézménybe, ami nem is olyan rossz

ötlet, mivel ott az emberek saját magukon nevetnek, és ez még a legemberibb dolog.

De most elég: letelt az öt perc.

Megigazítottam a tollamat, ingemet begyûrtem a farmerba, behúztam a hasamat, meghúztam magamon néhányszor az övet, és odaléptem a tükör elé. Amit a tükörben láttam, még leginkább közelítette meg azt, amit tökéletesnek neveznek.

Oké. Indulás!

Taknyos húgocskámat a szomszéd ház előtt találtam, a játszótéren. Ringóval õk ketten képezték az aréna mértani közepét,

és a banda tombolt a lelkesedéstől. Nehezen tudnám elmagyarázni, mi volt számukra olyan fantasztikus, mert én az előadás végére értem oda, és különben sem értek valami nagyon a színházhoz.

Csak annyit láttam, hogy Helenka anyaszerepet alakít, Ringót szánta kisbabájának, az pedig teljes erővel tiltakozik ez ellen. Valahányszor Hejenka beletuszkolta egy babakocsiba, Ringo majd szétpukkadtt a méregtől, és kiugrott onnan. Ezt pedig olyan hévvel és olyan véres elszántsággal művelte, hogy egyszer csak megfordult a levegőben, és fejjel érkezett a földre. A gyerekek felordítottak és odaugrottak, hogy segítsenek Ringónak, de mindig későn.

Ringo ismét formában volt, és szökni akart előlük. És mivel ez nem járt sikerrel, úgy vicsorgott és ugatott rájuk, mintha nem is ebcsecsemő volna, hanem igazi nagy kutya. Senkit sem engedett közel magához. Egyedül Helenka foghatta meg és rakhatta vissza a babakocsiba. És kezdődött az egész előlről. Ringo ki, Helenka be. Amikor anyucinak sikerült Ringót lefognia, az majd megzavarodott a pipától: elkapta a párnát, és dühödten rázta, majd úgy széttépte pillanatok alatt, hogy eltűnt a tollfelhőben. Néha egy pillanatra abba hagyta a tombolást, de csak hogy lélegzethez jusson és körülnézzen. Majd ismét a szállongó tollpihék után kapdosott, tüsszögött, mivel azok

csiklandozták az orrát, majd újra nekiment a párnának. És ez volt az előadás csúcspontja.

A gyerekek tapsoltak.

Amikor magamhoz hívtam hugicámat, leolvashatta az arcomról, hogy forró helyzet ígérkezik.

- Elnézést, máris jövök - mondta, és ölébe vette Ringót. A galeri felbődült: kááááár, de Helenka egy pillanatig sem tétovázott.

Ez mentette meg a legrosszabbtól.

Megkérdeztem tőle, nem süket-e, és közöltem vele, hogy otthon az özönvíz

vár rá.

Lehajtotta a fejét, és nem szájaskodott, amiért is félig már megbocsátottam neki. Azután tudni akartam, kié a babakocsi.

- A miénk - mondta egy borzas fekete hajú kislány, s közben a nyelve negyével megpróbálta elérni az orrából szivárgó váladékot.

- És mit fog szólni anyukád, ha meglátja, mit csináltatok vele?

- Semmit, mert már nem tervezünk több gyereket. A babakocsit kiselejtezték.

Ehhez nem tudtam hozzászólni, így hát

ráparancsoltam Helenkára, adja át nekem Ringót, és indítsunk haza.

Ringo teljesen ki volt tikkadva. Nyelve kilógott, lihegett és remegett. De nem adta meg magát. Még mindig kész volt tépni és harapni. Ellenség után kutatott, és végül rátalált az egyik inggombomra. Mint a képregények hősei, én is nagylelkû voltam a fáradt harcoshoz. Csupán arra figyelmeztettem, hogy az inggombot nem a kutyáknak teremtették harapdálás végett.

A figyelmeztetés használt.

A konyhában szóltam Helenkának, hogy majd én ellátom Ringót, ő csak üljön le, és komponálja meg a levelet

anyának.

Taknyos húgom inkább másnap szerette volna megejteni a levélírást. Azzal a kifogással állt elő, hogy nincs itthon se papír, se boríték. Mikor mindkettőt odadugtam az orra alá, elállt a lélegzete, és megadta magát.

Ringo nem okozott bonyodalmat. Leraktam a földre, meghagytam neki, maradjon ott, és el ne mozduljon, amíg nem kapja meg a vacsoráját, mire tényleg ott maradt, és meg se moccan.

Meg voltam elégedve, és ezt tudattam Helenkéval is:

- Ha megfelelő kezekbe kerül, még

lehet belőle valami.

Helenka ebben nem kételkedett.

- De nem a te kezébe - jegyeztem meg. - Túlságosan elkényezteted. Ringónak olyasvalakire van szüksége, aki kellő tekintéllyel rendelkezik.

Mivel nem beszélt vissza, sejtettem, dereng már, kire gondolk. Ezért aztán nem időztem tovább ennél a témánál, hanem megkérdeztem tőle, hol a tej.

- A hûtőben. De Ringo nem szereti - tette hozzá sietve.

- Majd meglátjuk - feleltem, teletöltöttem a tányért, és odatettem

Ringo elé.

Az próbaképp párat lefetyelt belőle, majd felébredt álmából, belenyomta pofácskáját a tejbe, és akkora hévvel esett neki, hogy csak úgy fröcskölt mindenfelé.

Ragyogtam, mint a telihold.

- És te azt mondod, hogy Ringo nem szereti a tejet?

- Tegnap nem szerette.

- Tegnap te adtál neki, ma meg én. Ez a titka az egésznek.

- Minek a titka?

- A kutya lelkivilágának és a tekintélyhez való viszonyának.

Helenka úgy érezte, menten meghal ennyi felfuvalkodottság láttán.

- Nem hiszed? - kérdeztem.

A kutya lelkivilágát illetően nem volt megjegyzése, de a tekintélyemről kifejezte azon véleményét, hogy Ringóval én keveset foglalkoztam idáig, és a kutya nem ismerhet még igazán jól.

Elmagyaráztam neki, hogy egy kutyánál nem fontos az ember tanulmányozása, mivel a kutya egy pillanat alatt felfogja az egész mindenséget. Ebben is különbözik az

embertől, aki egész életében nem képes felfogni azt, amit tanulmányoz. Láttam Helenka arcán a hitetlenkedést, ezért hozzátettem, hogy persze nincs meg minden kutyában az emberi természet kiismeresere való fejlett képesség, némelyek viszont egész kivételes fokra fejlesztették eme bennük rejlő lehetőséget.

Ezzel egyetértett. A napnál is világosabb, hogy Ringo a kiválasztott kevesek közé tartozik.

Öntöttem Ringónak még egy kevés tejet, majd amikor ezt is feldolgozta, végignyúlt a padlón, és elaludt.

Fölnyaláboltam és odaraktam a

díványra. Igazán rászolgált ma egy kis kényelemre.

Most én voltam soron: fogtam a tálat a babsalátával, melléje egy fél karéj margarinos kenyeret, aztán szóltam Helenkának, fogjon végre hozzá a levélíráshoz, jómagam meg bevonultam a televízió elé a nappaliba.

- A babsaláta közös - figyelmeztetett Helenka.

- Írj, és csend legyen! - parancsoltam rá tele szájjal.

Egy darabig csend is volt, de aztán utánam csörtetett a szobába, belenézett a tálba, számolta, hány kanállal eszem, és

hogy túlságosan púpozott kanalakkal, mígnem meguntam és ráförmedtem:

- Tûnés a konyhába! Ha nem hagyod abba a nyafogást, tényleg vacsora nélkül maradsz.

- Éhes vagyok.

- Elõbb a munka, utána az evés! Igyekezz a levélírással!

- Nem tudom, hogyan kezdjem.

- Jobboldalt felül írd ki a mai dátumot, azután hagyj egy vagy két üres sort, és kezd el: „Kedves Anyukám és Apukám...”

- Ezt már felírtam. És ezután?

- Ne tedd magad még butábbnak, mint amilyen vagy. Még sohasem írtál levelet?

- De igen. Viszont azokat csak úgy írtam. Most nem babra megy a játék. Nem tudom, mit szól majd anya és apa Ringóhoz.

- Ha úgy írod meg, hogy anya repesni fog az örömtől, és átöleli apát, majd azt mondja neki: ó, milyen aranyos gyerekeink vannak, rendelj magadnak még két deci bort; akkor nagyon jó levél lesz. Érted?

Ezt megértette. Női módon

apróságokkal bíbelődött, nem tudta, hogyan fogjon hozzá, és mivel kezdje el. Kezdődjék talán így: „*Gyöngé macskakaparásom legelején szeretettel üdvözlünk benneteket.*”

- Ostobaság. Nemcsak hogy nem dicsekszünk azzal, ha az írásunk macskakaparás, de még fel is mérgecsited őket, és már az első mondattal teljesen elásod magad. Az üdvözlöteket különben is megspórolhatjuk a végére.

- És ha először megköszönöm anyu levelét? Nem gondolod, hogy így kellene?

- Ez akkor jó, ha nincs más mondanivalód, és csak úgy írsz, azért,

mert illik.

- Akkor mondd meg te, mit írjak.

- Először is jegyezd meg: semmi köntörfalazás, hogy így meg úgy, hanem egyenesen a közepébe. Világos?

- Cseppet sem.

- Kétségbeejtő - sóhajtottam fel, mint apánk szokott, amikor a sporteredményeket magyarázza anyának, aki éppen az iránt érdeklődik, apa hozott-e fogkrémet.

- Írd meg te - lázadt fel Helenka, kivette kezemből a tálat, és leszögezte, hogy telhetetlen, lehetetlen és falánk

vagyok.

A falánkság vádját lenyeltem, de Helenka javaslatát határozottan elutasítottam:

- Szó sem lehet róla! Csani bácsi külön meghagyta...

- ...hogyan segítened kell nekem.

Valahányszor Helenka így szájaskodik, nem szabad ajtóstul rohanni a házba, mert akkor az ellenkező eredményt érjük el.

Ezért összeszedtem magam, és elmagyaráztam neki, hogy a levél első mondatában finoman tálaljuk a

problémát. Majd megvilágítjuk, részletezzük, kiegészítjük, és olyan könnyed formába öntjük, hogy akihez szólunk, szinte átsuhanhasson felette. Hogy mi a probléma a mi esetünkben? Természetesen Ringo. Vele kell kezdeni.

- Ne filozofálj! Diktáld le az első két mondatot, a többit már le tudom írni én is.

Talán azt hitte, hogy megadom magam. Talán azt, hogy elnapolom a levélírást. Talán azt, hogy felháborodom. Egyre nem számíthatott, arra, hogy elfogadom a javaslatát. Különben nem nézett volna akkorát, amikor azt mondtam, hogy tûzzön ki a konyhába, üljön az asztalhoz,

és írjon.

Helenka berakta az üres tálat a mosogatóba, megtörölte a kezét, megsimogatta a heverőn fekvő Ringót, aki úgy elterült, mint egy éjszakai portás, majd asztalhoz ült és közölte:

- Kezdhetjük.

Amikor a válla fölött belepislogtam, láttam, hogy már a megszólítást életveszélyesen elszúrta: anya helyett apát írta az első helyre.

- Nem mindegy?

- Persze hogy nem. Anya azonnal észreveszi, és lógatni fogja az orrát. És

ha anya lógatja az orrát, akkor apa is bosszús, mivel ő a villámhárító a családban.

Elismerte a hibát, és másik papírlapot vett elő.

- Felírtad? „*Kedves Anyuka és Apuka!*”

- Igen.

- És most folytasd: „*Csodálatos kiskutyát találtunk tegnap az utcán. A neve Ringo...*”

- Az utcán után pont kell?

- Az utca és a Ringo után is. Ide

hallgass, te taknyos: a pontokat még megmondom, de a vesszőket rakd ki, ahogy tudod. Oké?

- Folytassuk.

- Írd:

„Halálra volt rémülve, éhes volt és elgyötört. Pont. Nem volt se anyja, se apja, teljesen egyedül, elhagyatottan állt ezen a kerek világon. Pont. Szemecskéi könnyben úsztak...”

Helenkának elakadt a tolla, ráförmedtem:

- Mi az már megint?! Írod, vagy nem írod?

- Nem is igaz, amit diktálsz!

- Teljesen mindegy, hogy igaz, vagy nem igaz. Ringo itt van. És most azért írunk, hogy itt is maradhasson. Márpedig nem maradhat, ha anya bele nem egyezik. És hogyan tudjuk őt meggyőzni? Úgy, hogy megsajnálja Ringót, sírva fakad a sorsa hallatán, és ezt mondja: de jó, hogy elhoztátok, édes gyerekek. Világos?

Belátta, hogy ismerem a dörgést, mert tényleg így van.

- Értened kell a stratégiához - mondtam oktatólag.

- Mégis, hagyjuk ki Ringo apukáját, mert ennek semmi értelme. A

kiskutyáknál az anya a fő, mert sohasem tudni, ki az apjuk, vagy ha igen, akkor sem százszázalékos biztonsággal.

Egyetértettem.

- Húzd át az apját, és írd azt, hogy nem volt anyja, de még közeli rokona sem. Megvan?

Rábólintott.

Megismételtem az utolsó mondatot, majd így folytattam:

„Nem értem azokat a gonosz embereket, akik képesek kirakni egy kiskutyát az utcára, hogy ott óbégasson. Pont. Megsajnáltam és az

ölembe vettem szegényt. Pont. Átölelte a nyakamat, és soha többé nem akart elengedni. Pont. Majd halkán felsírt! Felkiáltójel. Sírt a boldogságtól, és azért is, mivel a boldogság oly mulandó. Pont. Amikor meghallotta, hogy Smiljan azt mondja, hagyjam ott, mert haza kell mennem, Ringo olyan keservesen zokogott, hogy vele együtt sírtam én is, ami szíven ütötte Smiljant, és ez már jelent valamit! Felkiáltójel. Azután gyerekek jöttek oda, és elmesélték, hogy Ringót már kétszer majdnem elütötte az autó! Felkiáltójel. Hagytuk volna a sorsára ilyen szörnyű helyzetben? Kérdőjel. Ez túl kegyetlen dolog lett volna, és mi mindketten jószívűek vagyunk, amit tőletek

*örököltünk, drága Anyuka és Apuka!
Két felkiáltójel."*

- Isteni - mondta Helenka. - Ha előbb nem, hát ennél a mondatnál anya biztosan elsírja magát.

Helenka elismerése nagyon meghatott, de ugyebár, a hagyományokhoz híven nekem, mint legénynek a talpán, nem szabad ellágyulnom, bár ez néha nehezemre esik. Így hát azt feleltem neki, tartsa meg magának a megjegyzéseit, és ne zavarjon.

- Hol hagytuk abba? - kérdezte tőlem.

- A mi jó szívünknel...

- Igen, tudom már. Folytasd!

„Mivel valamelyik autó harmadszorra már biztosan halálra gázolta volna szegényt, és így zsenge ifjúkorában ért volna szomorú véget a kerekek alatt, és annyi sem maradt volna Ringóból, hogy méltóképpen helyezhessék a hideg és nyirkos sírba, fogtuk tehát, és hazavittük. Pont. Meggyőződése, hogy te is így cselekedtél volna, drága Anyukám!! Két felkiáltójel.

Új bekezdés: Idehaza tejet adtunk neki, és olyan hálás volt ezért, hogy mindkettőnknek megnyalta a kezét, majd csóválta a farkát. Pont. Azután

behúzódott a sarokba, nehogy útban legyen, és szinte láthatatlanná vált. Pont. Szinte észre se vesszük, hogy itt van nálunk! Felkiáltójel. Egyébként is jól nevelt, tiszta és kedves kiskutya! Felkiáltójel. Szót fogad azonnal, és ha nem szólsz rá, akkor is szépen elintézi a dolgát. Pont. Ráadásul olyan gyönyörű, hogy mindketten nagyon fogtok örülni neki! Felkiáltójel.

Új bekezdés: Most pedig leírom Ringót az orrocs-kájától a farkáig. Pont."

- Leírtad? - kérdeztem.

- ...a foltocskájától a farkáig. Pont - mondta szótagolva Helenka.

- Azt mondtam, te buta, hogy az orrocskájától! Kijavította a hibát, és fantasztikusnak nevezett.

Különben is, ahogy ő ismeri anyát, lehetetlen, hogy egy ilyen levél után megakadályozza, hogy Ringo itt maradjon.

- Most folytasd tovább magad.

- Neeeeem!

- Ne csináld ezt, te veréb! Az első két mondatot kérted, erre én megcsináltam neked a fél levelet. A többi a te dolgod.

- Ha diktálsz, akkor gyorsabban megy.

- Csak igyekezz szépen.

- De én nem tudom magam olyan szépen kifejezni, mint te.

- Akkor tanuld meg.

- Ne légy ilyen!

- Hagyd abba a kunyerálást! Ott van Ringo, nézd meg jól, és írd le, milyen.

Sorsára hagytam a taknyost, és lehorgonyoztam a nappaliban a televízió előtt, hogy átadjam magam a kulturális élvezeteknek, amelyekre oly nagy szüksége van az embernek.

Ketten bámulták egymást hosszasan a

képernyőn, ki tudja, miért. Majd a lány könnyárban tört ki, és én mindjárt tudtam, hogy itt az esős évszak. A pasas is megsejthetett valamit, mivel összeráncolta a homlokát, és tekintetét az égi magasságokba emelve, inkább a felhőket nézte, mint a nőt. Erre még jobban összekuszálódott a dolog, mert a lány a nyakába vetette magát, és kijelentette, hogy kinyiffan, ha a férfi elhagyja. A pasas, háta mögött egy rossz házassággal és az élet minden megpróbáltatásával, csak hallgatott, tapasztalatból. És ekkor valósággal záporozni kezdtek a lány könnyei, mint az várható volt. Most már a pasas is könnyeivel küszködött. „Te vagy az egyetlen támaszom” - zokogta a lány, és

ez a tény a pasason is erősen meglátszott, mert verejték patakzott az arcán, és akkorákat sóhajtott, hogy alig tudta kinyögni: „Az ég legyen hozzánk irgalmas. ..” Majd kiderült, hogy rossz helyen kopogtatott, segítség helyett ugyanis az ég haragját zúdította magukra, és ennek folytán nem hallotta a bokrok közül előkészítő kígyót. De mázlijuk volt, mert felettük a pálmán egy majom lógott. A majom idegei ekkor már felmondták a szolgálatot, és ezért nem csak úgy heccből ordított, hanem olyan erővel, mint a tűzoltósziréna veszély esetén. A pasasnak örületes reflexei voltak: félretolta a lányt, és abban a pillanatban elő a revolvert: puff-puff! Mindketten megfordultak a saját tengelyük körül: a

kígyót leterítette a golyó, a lányt meg az ijedtség, csak a majom tapsolt. Viszont a lány olyan mély ájulásba esett, hogy a hapsi begazolt, és kórházba vitte. Amikor a lány magára maradt, hirtelen felébredt a kábulatból, és kérdezősködni kezdett a pasas után. Mivel senki sem tudta, hogy az valamelyik sarokban idegességében a körmét rágja, azt mondták a lánynak, hogy a pasas lelépett. Erre a lány szeme előtt elborult a világ, felfalt hat tablettát, megigazította csodálatos frizuráját, és így szólt: „Isten veled, szerelmem...” Hanem a sors átvágta, mert az utolsó pillanatban megjelent az orvos, és olyan klasszul kimosta a lány gyomrát, hogy az már másnap rámosolygott. Majd visszanyerte

az életkedvét, az orvoson meg kitört a szerelem, amit titkolt, hiszen kötötte az orvosi esküje. Ebbe majdnem belehasadt a szíve, és a lány sokáig nem tudta, mi bántja, így aztán az intelligenciaszintjét illetően zuhant a szememben. Végül is kapcsolt a lány, és kigyúlt benne az a bizonyos szikra, amely mély értelmű pillantások mellett szükséges az első csók megszületéséhez. Azután ment minden, mint a vízfolyás, hanem egyszer csak elhajtott az ablaka alatt az első fiúja. Ez egy pillanatra megrendítette a lányt, majd kiintegetett neki, átölelte az orvost, és a fülébe súgta: „A múlt nem létezik többé. Csak a jövő, veled.” Az orvos kérte, ne legyen szomorú, s eközben a lehető legbúsabban nézett. És

a képernyőn kirajzolódott a felirat: THE
END.

Majd háromemeletes zsiráfok
vágattak elő, és pizsamás zebrák,
gazellák sprinteltek, bivalyok porzottak
elő, és fedték el a fickót, aki a dzsipből
lövöldözött a puskájával, az oroszlanok
meg ordítottak, és reklámozták a
rendszeres fogápolást.

Mire visszatértem a konyhába,
Helenka már megírta a levelet, és
elmosogatott.

Hálóingben volt.

- Megyek lefeküdni - mondta.

- Éppen ideje.

- Kiviszed Ringót az erkélyre? - kérdezte, amikor látta, hogy gyengéd vagyok hozzá.

- Mit képzelsz? Mutasd, mit írtál! Odaadta a levelet.

A levélből megtudtam, hogy a Ringo nyakán látható fehér foltocska százkarátos briliáns, hogy a gyöngyök sem szebbek a szeménél, hogy aranyos cipőcskék vannak a lábacskáin, hogy bozontos farka tíz nyaklánccal is felér, az orrocskája hatalmas gyémánt, amelyen nincs még egy a világon, és így tovább a végtelenségig. Egyszóval: az ő leírása szerint Ringo legalább annyit ér, mint az

állami kincstár Washingtonban.

Figyelmeztettem Helenkát, vigyázzon a levélre, nehogy a maffia vagy a gengszterek kezére jusson. Ha megneszelik, micsoda értéket rejtegetünk, füttyülni fognak a párizsi ékszerüzletekre meg a New York-i bankokra, és géppisztolyokkal felszerelve, egyenesen hozzánk vágtatnak, hogy elrabolják Ringót.

- Miért vagy ilyen utálatos? Mi a bajod?

- A fele is sok lett volna a túlzásaidnak.

- Te is túloztál.

- De nem ilyen hülyén. Az enyém
hihetőbb.

- És az enyém miért nem?

- Azért, mert Ringo élő bûnjel. Még a
vak is látni fogja, milyenek az aranyos
cipõcskék a lábán meg a többi marhaság.
Engem viszont senki sem tud sarokba
szorítani, ha azt kérdezi, hol szereztük
Ringót: a Holdon, az önkiszolgáló
boltban vagy az óceán fenekén, mivel ez
most már, hogy itt van a háznál, teljesen
mindegy. Érted már?

Elõször is nem értette, mi az a bûnjel,
mivel nem olvas krimiket, és ezért nincs
meg a kellõ mûveltsége.

Elmagyaráztam tehát:

- Ez a tett színhelyén talált tárgy, mondjuk egy kés, amivel Hasfelmetsző Jack felvágta a vén uzsorásnő hasát. Amikor megtalálják a kést, megvan a bûnjel, és ezáltal a fickót végképp villamosszékbe ültetik, feltéve, ha a zsaruk rátalálnak, ami persze újabb probléma.

De még e szakvélemény sem tudta meggyőzni.

- Úgy írtam, ahogyan éreztem.

- Ezt hagyd a költőknek, õket úgysem olvassa senki.

- Anyukának tetszeni fog.

- Ne beszélj badarságokat! Senkinek sem tetszik, ha a bolhából elefántot csinálsz.

- Semmit sem csináltam, csak kicsit költőibben fejeztem ki magam.

- Hát ez a baj - mondtam.

Odabiggyesztettem a levél végére, hogy Helenka költői túlzásokba esik a kutya szépségét illetően. Ringo tényleg aranyos kiskutya, de távolról sem olyan gyöngyszem, hogy az ember a földhöz verné magát miatta, mert csak ő hiányzott a boldogságához.

Mialatt írtam, Ringo mocomogni kezdett a heverőn.

Helenkának már nem volt olyan sietős a lefekvés.

Amikor odavettem dicső aláírássomat, és megnéztem jobbról-balról, akkora csend lett a konyhában, hogy a folyosó túlsó végéről idehallatszott a kopasz szomszéd hangja, amint a pizsamája után érdeklődik, ami az istennek sem akart előkerülni.

Helenka nem bírta tovább.

- Mit írtál?

- A földre helyeztem Ringót a te

aranyló felhők közül.

- Mutasd!

Fogta a levelet, leült a heverőre, és az aranyló felhők közül kiűzött Ringo tüstént az ölébe telepedett. Mivel nem hagyott neki békét, Helenka magához szorította, és hangosan felolvasta, mit írtam róla. Ringo hegyezte a fülét, forgatta a fejét, és szemével követte a sorokat, majd hirtelen a levél felé kapott és összetépte.

Felordítottam: ez már mégiscsak szemtelenség!

Ringo elnyúlt, mint akinek mi sem bántja a lelkiismeretét, és a hátsó felét

mutatta.

- Mit csináltál? - kérdezte tőle bambán Helenka.

Ringo vidáman csóválta a farkát, húgom tudára adva, hogy egyáltalán nem nyomasztja a bûntudat, én viszont álszent képmutatónak bélyegeztem Helenkát, aki arról akar meggyőzni, hogy nem szándékosan adta oda a levelet a kutyának.

A kis taknyos behúzta a nyakát, majd félvén, hogy teljesen megvadulok, megfenyegette az ír juhászt:

- Tudd meg, hogy csúnya vagy! Büntetésből aludni mész, te rosszcsont!

Ez annyira megrendítette a rosszcsontot, hogy ásított egyet.

- Legalább kérj bocsánatot - mondta Helenka, és a karjára vette Ringót.

- Ha azonnal el nem viszed, úgy szétmázolom, mint a majonézt - mondtam fenyegetően.

Már az ajtóban álltak, amikor Helenka megvigasztalt, hogy ne aggódjam, mert a levél most már igazán az ő gondja. Szépen átmásolja holnap, és elviszi a főpostára.

- Felőlem a broadwayi postára is elviheted!

- Látod, hogy felmérgecsítetted? -
dorgálta Helenka Ringót.

De az rá se hederített. Ráborult
Helenka vállára, hunyorgott, móríkálta
magát, fölszegte a fejét, mintha a feje
búbján egy pár virslire kacsingatott
volna.

Szombati meló és KIK

Jóformán ki se nyitottam a szemem,
amikor Helenka viharzott be a szobába,

odatette a párnámra Ringót, és így szólt:

- Érezzétek jól magatokat!

Mivel semmi kedvem nem volt kora reggel beindítani a fejemben a gépezetet, inkább hallgattam.

- Az étel a hûtőszekrényben. És ne edd meg egyedül az egészet! Egy darabka hús van Ringónak is - hadarta húgom.

Nem is derengett, miről beszél. De nem is érdekelt. Hasra fordultam, félretoltam Ringót, ám ezzel megsértettem a hiúságát: azonnal belekapott a fülembe.

Vaktában odacsaptam, de Ringo kitért az ütés elől, és ráugrott a lábamra.

- Vidd innen - motyogtam.

- Látod, hogy szeret téged. Hadd szórakozzon egy kicsit!

De mivel Ringo úgy fejezte ki irántam érzett imádatát, hogy lehúzta rólam a takarót, örömünk nem volt kölcsönös. Magamhoz húztam hát a takarót, amikor hallottam egy reccsenést, és a huzat egy darabját megláttam Ringo szájában.

Most aztán éber lettem, akár egy tigris.

Ringo úgy lobogtatta a paplanhuzat

kitépett darabját, mint valami harci zászlót.

Helenka már az előszobaajtó felé igyekezett, és ezzel egy pillanatra elvonta figyelmemet Ringo szemétségeiről.

- Hova mész, taknyos?
- Hiszen tudod!
- Mit tudok?
- Odaírtam egy papírra.
- Nem láttam semmiféle papírt.
- Akkor keresd meg, ott van a

konyhaasztalon. Sziabia!

- Gyere vissza! - ordítottam.

- Miért?

- Azért!

Helenka dzsekiben, vállára vetett táskával fogta a kilincset, és tétovázott.

Ringo odavágtatott hozzá, és felkínálta neki harci trófeáját. Mivel rá se hederített, Ringo a saját kezébe vette sorsát, és a konyhában keresett táborhelyet magának.

- Gyere közelebb! - parancsoltam rá a taknyosra.

De ahelyett, hogy odajött volna, kiment a konyhába, és papírral a kezében tért vissza.

Látatlanban is tudtam, hogy azon cetlik egyikéről van szó, amelyek a legszükségesebb információforrásul szolgálnak. Ugyanis egész héten olyan későn érek haza a műhelyből, amikor Helenka már alszik. Ezért ilyen történelmi híradásokat hagy hátra a számomra: VACSORA A SÜTŐBEN RINGO ARANYOS. Vagy: KENYÉR NINCS. ELROMLOTT A TŰZHELY. Vagy: ITT JÁRT A DÍJBESZEDŐ. MINDENÁRON PÉNZT AKAR. Vagy: PÉNZRE VAN SZÜKSÉGEM, KÜLÖNBEN MINDEN OKÉ. Amikor

hullafáradt vagyok, nem sokat törődöm ezekkel a levelekkel. Rávetem magam a vacsorára, és fütyülök mindenre. Mire elvándzorgok az ágyig, beáll a rövidzárlat, és egy pillanat alatt beúszom a nirvánába.

Szóval a házirend a feje tetejére állt.

És ez a mesteremnek köszönhető.

Pár napja a műhelyben rázendített kedvenc nótájára, márminthogy azt sem tudja, hol áll a feje, és beleőrül a munkába. Mivel a szemem se rebbent, a szívjóságát kezdte fölemlegetni, miszerint három tanulót hozott a tulajdon nyakára, munkaerőt bezzeg egyet sem. Ha mi nem volnánk, mondta, már rég

elvitorlázott volna a tengerre, ott nyakalná a vörös bort, és süttetné a pájsliját a napon, ahogy ezt most a világ munkástömegei teszik. De lám, most ő az áldozat, ami egyébként is elég hálátlan szerep, különösen közöttünk, akik minderről nem veszünk tudomást.

Elég jó az idegrendszerem, így hát süketnek álcáztam magam, és a mester tüstént átlátta, hogy angolos avagy franciás távozásra készülök, ahogy vesszük. Ezért megkérdezte, tanulok-e a gyakorlati vizsgára, amely már küszöbön áll. A kérdezősködés fölösleges volt, hiszen tüstént meg is válaszolta, hogy egy fenét. De én közöltem vele, hogy téved. Mire a mester, aki sohasem téved,

azt mondta, hogy a vizsgából úgysem lesz semmi, hiszen ellógtam az időt. Majd egy ideig még sikált szárazon, végül megmutatva, hogy milyen jellemóriás, azt javasolta, hogy túlórázzak, ami ugyan nem kötelességem, mert ettől mentesítve vagyok, de ha önszántamból elvállalom, akkor ő megszerzi az engedélyt, és ez meg a vizsga nekünk közös érdekünk.

Azóta le vagyok pecsételve.

És ilyen körülmények között még Helenka is itt van a nyakamon, cetliket dug az orrom alá, és éhgyomorra olvastatja velem őket.

- Unlak - mondtam, és elvettem a

cetlit, amelyen hatalmas betűk tolongtak két sorban:

KIK-RE KELL MENNEM!

GONDOSKODJ SZÉPEN RINGORÓL!

Egy kukkot sem értettem az egészből, és ezt meg is mondtam Helenkának.

- Mit nem értesz rajta? - tette magát a taknyos, mire dühbe gurultam.

- Ha azonnal meg nem magyarázod, hogy mi az a KIK, kapsz egy akkora fülest, hogy három napig nem nyered vissza az egyensúlyodat!

Habár tisztos távolságban állt tőlem, a

fenyegetés annyira szíven ütötte, hogy még távolabb húzódott, és így felelt:

- Nem tudod, mi az a KIK? Hiszen azt mindenki tudja!

- Ki az a mindenki?

- Az egész osztály meg mindenki az iskolában. Még az elsősök is.

- Kikhez hasonlítasz te engem, te taknyos? Rájött a hangomról, hogy túlfeszítette a húrt, ezért együgyűen így válaszolt:

- A KIK: kötelező iskolai kirándulás. Érted már?

- Én igen! - kiabáltam. - Te viszont azt értsd meg, hogy abból a KIK-ből semmi sem lesz.

- De lesz. Elmegyek.

- Azt próbáld meg!

- Igazolatlant kap, aki nem megy el.

- Jó, akkor igazolatlant kapsz, és pontum.

- Intőt kapok.

- Akkor intőt kapsz.

- És lesz egy elrontott bizonyítványom
- zokogott fel, és szeméből olyan zuhatag

áradt, amilyenhez csak a Niagara fogható.

Azt tanácsoltam, ne bömböljön, mert árt a hangszálainak.

Helenka könnyei előcsalogatták Ringót rejtekéből. Amikor megláttam, megadtam neki a kezdő sebességet a söprûvel, mire beröpült a fürdőszobába.

Helenka felvisított, gyilkosnak nevezett, és azt mondta, még ebben a pillanatban elmegy Csani bácsiért, vagy meghal. Majd annyira ordított, hogy a szomszédasszony fentről dörömbölni kezdett, a kopasz szomszéd pedig áttrombitált, hogy fejezzük már be a cirkuszt, mert ha ő is rákezd, azt

mindenki megbánja.

Amikor láttam, hogy Helenka könnytartályai kimeríthetetlenek, próbáltam szép szóval meggyőzni:

- Nézd, nincs szabad szombatom. Nem tudom, mikorra érek haza. Lehet, hogy nagyon későn.

- Hát aztán?

- Nem zárhatjuk be Ringót egész napra a lakásba.

- Vidd el magaddal! - zokogta Helenka.

- Miért nem viszed el te a KIK-re?

- Mert nem engedi a tanárnő, teljesen oda vannak az idegei, és ki nem állhatja a kutyákat.

- Na látod - mondtam -, ha te nem viheted el a tanárnő miatt, akkor én meg a mester miatt!

- Te elvihetnéd!

- Elment az eszed? Ha beállítok Ringóval a műhelybe, engem a mester azonnal kilő az űrbe.

Helenka erre azt mondta, lárifári. A mesteréknek nagy udvaruk van, tele mindenféle vastraverzekkel, a ház mögött pedig van kert, mindenütt óriási lehetőségek az illegalitás számára,

Ringót tehát észre se fogják venni, és ha igen, az sem érdekes, hiszen a mesternek amúgy is elég a gondja. És különben sincs mindig a mûhelyben, mert próbaútra kell vinni a kocsikat, azonkívül tankolni jár valamelyik csehóba, ami szombat lévén, egészen valószínű.

Hallgattam.

Amikor látta, hogy puhulok, azt mondta, nekem megéri a kockázat, hiszen mekkorát nővök majd a srácok szemében, ha megtudják, hogy átvertem a mestert.

Ahogy hallgattam, egyre inkább úgy éreztem, igaza van a taknyosnak.

Járkáltam fel s alá, kezdtem jól érezni magam.

Helenka az ajtóban állt, és tekintetével követte minden mozdulatomat. Mivel úgy tettem, mintha észre se venném, ismét felzokogott. Nyivákolása végül is térdre kényszerített.

- Eredj el a KIK-edre, ne is lássalak!

Helenka kirohant a folyosóra.

Kimentem a fürdőszobába, és mosakodás közben rábeszéltem Ringót, legyen jó és okos kiskutya, vagyis másszon ki a kád alól, mert tudtam, milyen érzékenyen érinti, ha a kedve

ellen kell tennie valamit. És az a dolog a seprûvel biztosan nem volt a kedvére.

Rábeszélésem süket fülekre talált.

Csak miután felöltözök, és a reggelimet készítettem már a konyhában, akkor jelent meg. Nem tudtam lefegyverezni a felkínált tejjel, még csak bele se szagolt. Alapos okom volt rá, hogy minél előbb elsimítsam a nézeteltérésünket, ezért lemondtam Ringo javára a fél pár virslimrõl. Nem ette - falta a virslit.

Máris jókedve kerekedett, odacaplatott az asztalhoz, a lábamhoz dörgölõdzött, és kikunyerálta a másik virslit is. A tejeskávét a kenyérrel

nagylelkûen átengedte nekem.

Késõ volt már. Otthagytam rendetlenül az asztalt, felkaptam Ringót, bezártam a lakást, és elviharzottam. Amikor beültem a Fiatba, és leraktam Ringót a hátsó ülésre, õkelme lustán elnyúlt, és orrocskáját két mellsõ lába közé dugta. A motor kissé megijesztette, felugrott, de a hátramenet meg a fordulás meggyõzte, hogy így nem tarthatja meg az egyensúlyát: legurult az ülésrõl, és elterült az autó padlóján, és ez volt a legintelligensebb megoldás.

Amikor pirosat kaptunk a második jelzõlámpánál, Ringo már aludt. Nem láttam egész világosan, vajon félelmében

vagy lustaságból döntött-e így. De mindenképpen jól választott, megóvott az idegösszeomlástól.

Amikor behajtottam az udvarra, elvittem a kocsit a kertkapuig, jó távol a műhelytől. Ringo még mindig az igazak álmát aludta. Leállítottam a motort, kiszálltam a kocsiból, halkán becsuktam az ajtaját, nehogy felébresszem.

Utolsónak állítottam be a műhelybe. A mester jelentőségteljes pillantást vetett az órájára, de egy szót se szólt. Rögtön tudtam, hogy rossz napja van.

Tyotyó egy autó motorját mosta. Ez a speciális feladat és egyéb, ehhez hasonló volt a munkaköre, mivel az elsőéves

számára nagy a veszély, hogy máról holnapra túlságosan sokat tanul. Poncsó lent volt a szerelőaknában, és egy kipufogócsővel szórakozott; bár egy évvel fiatalabb nálam, ő a mester legígéretesebb tanítványa, merthogy stréber a fiú: elsőként érkezik a műhelybe, és utolsóként távozik. Poncsó jó híréért mindenekelőtt a szülei tettek sokat, mindketten pedagógusok, akik a fülénél fogva ráncigálták végig egyetlen fiacskájukat az általános iskola nyolc osztályán, majd felhagytak a további hiábavaló erőfeszítéssel. Most ugyanezt művelik a mester fiával, akit már sikeresen eltaszigáltak a harmadik osztályig.

Magamra húztam a munkaruhát, lemásztam Poncsóhoz az aknába, és nekiestem az első keréknek. Megkérdeztem, tudja-e, mi az oka a mester meteorológiai tévedésének, amely felhős időt ígér a mai napra.

De mivel az öreg a közelünkben volt, Poncsónak tele volt a nadrágja, és meg se nyikkant.

Azután a mester szólt neki, hogy hagyja azt a vacakot az aknában, és lásson hozzá a kerekek centrírozásához.

- Azonnal - felelte Poncsó -, csak még meghúzom ezt az anyát...

Úgy meghúzta, hogy eltörte a

bilincset, mire a kipufogócső a fejére esett. Erre aztán tüstént otthagya az egészet, hadd kínlódjak vele én.

Egy jó óra múlva a mester eltűnt a műhelyből.

Tyotyó szakértői becslése szerint a másnaposságát ment gyógyítani.

Poncsó lehurrogta, mondván, fogja be a száját, hiszen neki van itt a legkevesebb joga a pofázásra.

Rá akartam förmedni Poncsóra, aki szüntelenül szánkázik az idegeimen, ám az akna felett, az utolsó pillanatban egy pár női lábat pillantottam meg, mely kétségtelenül a mester feleségéhez

tartozott.

- Poncsó, hol a férjem? - kérdezte az asszony.

- Azt hiszem, elment alkatrészt - hazudta Poncsó.

- A raktárban nincsen - mondta az asszony.

- Akkor nem tudom. Pár perce még itt volt.

- Ha megjön, mondd meg neki, hogy a kertben vagyok - rendelkezett, majd elbillegett.

Kimásztam az aknából, és

rágyújtottam. Alighogy leszívtam a füstöt, a küszöbön újra megjelent a mester felesége, és én azt hittem, hogy szívbajt kapok.

Ringót tartotta a karjaiban.

- Tied ez a kutya? - kérdezte szigorúan.

- Az enyém? Miért volna az enyém? - nyögtem bárgyú pofával.

- Mert a te kocsidban volt.

- Tényleg? - álmélkodtam.

- Csak nem akarod azt mondani, hogy magától mászott be oda?

- Fogalmam sincs, hogy került a kocsiba - hazudtam, mivel úgy éreztem, így úszom meg a legkönnyebben.

A mester felesége bizalmatlanul méregetett. Súlyos másodpercek voltak, de én álltam a tekintetét, és hogy meggyőzzem tudatlanságomról, azt is megkérdeztem tőle, egyáltalán kiskutya-e ez, mivel olybá tûnik, mintha inkább rokakölyök volna.

A mester felesége megsimogatta Ringót, és odaszorította magához.

- Tényleg rókára emlékeztet.

- Tessék megnézni a fejét meg a farkát
- kezdtem rá lelkesen. - Az ember nem is

hinné, hogy ilyet láthat. Bizonyosan eltévedt. Lehet, hogy idehozta valaki, hogy megszabaduljon tőle. Nagyon gonoszak az emberek.

- Lehetséges - mondta a mester felesége, aki mindig azt hajtogatja, hogy az emberek gonoszak, és minden kitelik tőlük, ugyanis ő maga is csupa rosszindulat.

Tyotyónak nem fért a fejébe, hogy Ringo az összes kocsik közül pont az én roncsautómat választotta ki.

A mester felesége, aki eléggé pikkelt Tyotyóra a nagy szája miatt, letorkolta, hogy ne beszéljen ostobaságokat, hiszen fogalma sincs arról, milyen a világ.

Poncsó kedvében akart járni, és azt mondta, óriási szerencse, hogy egy ilyen példányra akadt.

- Ráadásul egészen véletlenül - magyarázta lelkesen a mester felesége. - Megyek a kertbe, hát vinnyogást hallok. Körülnézek, sehol semmi. Azután megint vinnyogás, mintha egy csecsemő sírna, majd kaparászást hallok, odamegyek a kocsinhoz, és ott találom ezt a cukorfalatot.

A cukorfalat erre megnyalta a hölgy dupla tokáját, a fejét pedig bedugta a hóna alá: odaadóan és védtelenül, szinte egyenesen a női szívet véve célba, amely ugyebár végtelen melegséget áraszt.

Rólam egyszerûen tudomást se vett.

Ez érzékenyen érintett.

Közelebb léptem, de alighogy hozzáértem, megugatott. A mester felesége a kezemre csapott, mondván, hogy az isten szerelmére, hozzá ne nyúljak szegénykéhez, mivel látni rajta, hogy borzalmasan megijedt az átélt szörnyûségek és gyerekkori megrázkódtatások miatt.

- Nem úgy fest, mint akinek rosszul ment a sora.

Azt válaszolta, hogy a látszat még nem minden, mivel léteznek komplexusok meg lelki szenvedés és minden egyéb,

amiről nekünk, srácoknak halványlila fogalmunk sem lehet. Majd ellágyult, Ringót a keblére szorította, szegénykémnek nevezte, és szép jövőt ígért neki élete végéig, hiszen ezután természetesen nála marad.

Ringo a hölgy puha és dús keblére omolva kivirult.

Tyotyó megkérdezte a mester feleségét, milyen nevet fog adni a kiskutyának.

- Nem tudom. Valami aranyos nevet kellene neki találni!

- Fiat, hiszen a Fiatban tetszett megtalálni - pattant a szikra Tyotyó

agyában.

- Nem tudod, mit beszélsz - utasította el a mester felesége.

- Tarzan - javasolta Poncsó.

- Cézár - mondta Tyotyó.

- Sicc - világosodott meg Poncsó. - Ez kitûnő név, mivel sohasem tudni, hogy hívod vagy zavarod-e a kutyát.

- Ringo - mondtam én.

Ringo mintha nem is hallotta volna a tulajdon nevét. Ez annyira felbőszített, hogy ezt vetettem oda:

- Fityfiritty, ez volna a legmegfelelőbb!

A mester felesége azt mondta, hogy ez a név teljesen jellemző rám, és hagyjuk abba a trécselést, nem azért vagyunk itt a műhelyben, hogy neki jó tanácsokat osztogassunk.

Amikor elment, Tyotyó ránézett az órájára, és szakértően megállapította, hogy ideje reggelizni.

Rágcsáltam a szendvicsemet, és azon töprengtem, micsoda slamasztikába keveredtem Ringo miatt. Nélküle nem mehetek haza. Helenka megőrülne. A mester felesége a fejemet veszi, ha megmondom neki az igazat. Ellopni sem

tudom Ringót, mert a hölgy máris a szívébe zárta, és szem előtt fogja tartani.

Mit tehetnék?

Meg kell kérnem valakit, hogy menjen el a mester feleségéhez, mutatkozzék be mint Ringo gazdája, mondja el a megható történetet az elcsavargott kiskutyáról.

De ki legyen az?

Akárki, aki elég meggyőző volna. És tekintélyes. Csani bácsi például. Ő persze nem jöhet számításba. Szó sem lehet róla. Meg se hallgatna. És ha el is magyaráznék neki mindent, kitörne a csanitisz.

Minél tovább tétováztam, annál bonyolultabbnak tûnt a helyzet. Ezért úgy döntöttem, hogy pillanatnyilag törölöm az ügyet a napirendrõl, és majd a körülmények szerint fogok cselekedni, amelyek olyanok lesznek, amilyenek.

Mihelyt a mester felbukkant az udvaron, Poncsót elnyelte a szerelõakna. Mi ketten Tyotyóval nyugodtan üldögéltünk tovább, mivel még öt perc hiányzott a szünet végéig, és elvszerûek akartunk lenni anélkül, hogy túlzásba vittük volna a dolgot.

A mester bedugta a fejét a mûhelybe, és amikor megállapította, hogy borjacskái még mindig kérõdznek,

éreztük, hogy az időjárási viszonyok megváltoztak. Azt mondta, hogy neki is korog a gyomra, és mihelyt elcsendesítette, nekigyürkőzünk a munkának. Majd megkérdezte, nem kereste-e valaki.

- Csak a felesége - felelte Poncsó.

- Mit akart?

- Nem tudom. Azt mondtam, alkatrészekért tetszett menni.

- Jól van, Poncsó, jól van, fiam.

Amikor magunkra maradtunk, Tyotyó úgy vélekedett, most egy ideig szabadok leszünk, mint a madár; lehet, hogy a

mester korgó gyomrát hamar
elcsendesíti, de a feleségét már
nehezebb lesz.

Tyotyó jóslata nem vált be.

A mester szokatlanul hamar visszatért.

Igazi folklórélmény volt, ahogyan
káromkodott.

Majd azt ordította, menjek oda hozzá.

Egy sarokba húzott, hogy Tyotyó meg
Poncsó ki ne fülelhesse, mit mond és ezt
sziszegte a fogai között:

- Honnan hurcoltad ide azt a lopott
kutyát?

Walt Disney Miki egerévé változtam,
és úgy bámultam rá, mint a testet öltött
ártatlanság.

- Én? Fogalmam sincs, miről van szó.

- Ne hazudj!

- A mester felesége hozta be a
kiskutyát a műhelybe, és azt mondta...

A mester összehunyorította a szemét,
és ez volt az atombomba robbanása
előtti pillanat.

- Ide hallgass - hörögte -, öreg vagyok
én már ezekhez a trükkökhöz.

- Tessék várni, hadd mondjam el!

- ...a nénikédnek, de ne nekem!

- De én...

- Füttyülök a meséidre, füttyülök a feleségem meséire, füttyülök mindenre!
Nem füttyülök viszont a kolbászomra,
amit az a dög ellopott a tányéromról!
Majdhogy nem a számból!

- Semmi közöm a kutyához! Nem tudom, honnan keveredett ide - hazudtam, mivel ez volt az egyetlen menedékem a katasztrófa előtt.

- Megmondtam, te ugrifüles, hogy semmit sem akarok tudni. Csak azt akarom, hogy a kutya eltűnjön a házból, és soha többé fel ne bukkanjon a

láthatáron. Megértetted?

- Megértettem - feleltem, és azt kérdeztem, mit fog szólni a felesége, akinek úgy szívéhez nőtt ez a kiskutya.

- Nem kérdeztelek! A te dolgod, mit csinálsz vele, hol parkolsz vele, hol raktározod. Csak arra figyelj, hogy ne legyen tanú! Hogy senki se lásson, amikor elviszed! Világos?

Világos volt, csak azt nem tudtam, hogyan fogom mindezt véghezvinni anélkül, hogy Poncsó és Tyotyó fellármázná a világegyetemet.

- A fiúk menjenek először haza.

- Poncsó általában...

- Ezt bízd rám! Végeztünk! - vetette oda a mester, és visszament az udvarra, mert jött valaki az Audijáért.

Tyotyó és Poncsó oldalát fúrta a kíváncsiság, miről tárgyaltunk a mesterrel. Hagytam, hadd fúrja, és olyan voltam, akár egy szfinx.

Kis idő múlva megpillantottam a ház ajtajában Ringót. Éppen nyújtózkodott. Majd lebukdácsolt a lépcsőn az udvarra, keresett magának egy napsütötte helyet, és szétdobta mind a négy lábát.

A ház asszonya meg-megjelent az ablakban, és figyelte, mint alukál a kis

cukorfalat. De az udvarra nem jött ki.

Kevéssel a műszak vége előtt behajózott az udvarra zöld Mercijével a hentesné, és kis híján elgázolta Ringót. Majd kiugrott az autóból.

- Jaj, ez meg miféle játékszer?

A hentesné nyomában kihömpölygött a Merci-ből egy borjú méretű bernáthegyi.

Ringo farkcsóválással köszöntötte a hentesnét, de amikor a bernáthegyit is megpillantotta, amatőr módon felugatott, és behúzódott a kis Fiat alá. Láthatatlanná vált.

- Jaj, gyere, kiskutyám, gyere ki! Ne

félj! - hívogatta a hentesné Ringót, és megpróbált százhusz kilójával lehajolni hozzá.

- Mi jót hozott? - kérdezte a mester, habár tudta, hogy a hentesné látogatása semmi jót nem szokott ígérni.

- Jaj, hol szerezték ezt a gyönyörű kiskutyát? - kérdezte a hentesné, megigazítva az övet a hasán, amely olyan gömbölyű volt, hohohohó, mint a föld meg az ég együttvéve.

A mester egy szempillantás alatt süketté vált, mint az ágyú. Ahelyett hogy a kérdésre válaszolt volna, így kiáltott:

- Poncsó, Tyotyó, készülődhetnek

hazafelé! A hentesné azonban kerepelt tovább:

- Jaj, képzelheti, Ida nyolcat kölykedzett. Az állatorvos azt állítja, hogy valami fertőzés vitte el mindet, de én nem hiszek neki. Hasmenést kaptak, teljesen fehér volt a székletük három napon keresztül, majd sorra mind elpusztultak. Pedig milyen édes volt valamennyi! És egy vagyont kaphattunk volna értük. Fajtiszták voltak, és ma a fajtisza bernáthegyi valóságos aranybánya. Hát így maradtunk mi egyetlen dinár, szegény Ida meg a kölykei nélkül, és most teljesen kétségbe van esve, és nem tud megvigasztalódni.

Szegény Ida, mint fajtiszta bernáthegyi, bánatos tekintettel hömpölygött Ringo után, és mivel nem bírt hozzáférni, odafeküdt a kis Fiat mellé, nyüszített, és patakokban csorgatta a nyálát.

- Ida, hozzám! - szólította a hentesné.

Ida felemelte a kobakját, megmutatta három natúrszeletnyi nyelvét, és felvonított.

- Látják, mennyire odavan? Egészen elhatalmasodtak rajta az anyai érzések! A férjem szerint elmúlik majd, de én nem hiszem. Jaj, a férfiaknak sejtelmük sincs arról, hogy mi a szeretet, és miféle gyötrelmet elveszteni nyolc kis

bernáthegyit.

- Kérem a slusszkulcsot - szólt a mester, beült a Mercibe, és bevitte a műhelybe.

A terebélyes hentesné követte.

- Jaj, nem is mondtam, hogy miért hoztam el a kocsit!

- Tudom: a kuplung - dörmögte a mester, majd a srácokra förmedt, hogy tüstént a nagykalapáccsal segíti át őket a küszöbön, ha még sokáig rontják itt a levegőt.

A hentesné levegő után kapkodott és álmélkodott:

- Jaj, mester, maga igazán remek szakember! Meg se nézi a kocsit, és máris tudja, mi a baja.

A hibát mind felismertük, mert úgy ismertük a Mercit, mint a tenyerünket. A hentesné zseniális vezetési stílusa mellett minden második hónapban ki kellett cserélnünk a kuplungot, és akkor csodálkoztunk, ha tovább kitartott.

- Meg tudja csinálni, mester, menni fog? - kérdezte a hentesné.

- Igen.

- Tényleg? Jaj de csodálatos! És mikor jöhetek érte? Jaj, tudja, hogy van ez: kocsi nélkül olyan az ember, mintha a

lábát vágták volna le. Fogadja el ezt a csekélységet - darálta, és egy degeszre tömött szatyrot nyújtott oda a mesternek.

- Majd a feleségem átveszi - mondta a mester.

- Itthon van? Jaj de nagyszerû! Beugrom hozzá egy pillanatra! Feljön maga is? - kérdezte, és elringott a házba.

- Rögtön, csak elküldöm a fiúkat - felelte a mester.

Amikor Tyotyó és Poncsó elpárolgott, a mester átnézte a szerszámokat, és szólt, hogy hagyjam a kulcsot a zárban, mivel annyi munkája van még, hogy azt sem tudja, hol áll a feje, ezt persze nem veszi

figyelembe az adóhivatal, ami óriási disznóság. A küszöbről még odavetette:

- Tûnj el azzal a döggel!

- De mester!

Nem hallgatott rám, vissza se fordult, és úgy ment el, mint aki nyársat nyelt.

Sietve megmosakodtam, levettem a munkaruhát, és kivágtattam az udvarra.

Ott közben teljesen megváltozott a helyzet.

Ringo nem kuksolt már a kis Fiat alatt, hanem Idával játszadozott, harapdálta a bernáthegyi fülét, húzgálta a farkát,

hátraugrott, hogy megfelelő lendületet vegyen, majd vakkantott, ráugrott a bernáthegyire, és fogaival megkapaszkodott a nyakán. Ida megrázta a fejét, és amikor Ringo nagy ívben leröpült róla, ráugrott, végignyalta hatalmas nyelvével, mire Ringo egy pillanat alatt olyan lett, mintha egy úszómedencébe pottyant volna, majd Ida lefeküdt a földre, mancsaival magához húzta a kiskutyát, és hagyta, hogy úgy mászkáljon rajta, mint a napkorong a hegyek gerincén.

A bernáthegyi szuka hatalmas szíve többet kínált Ringónak, mint amire a kis csibész rászolgált.

Lábujjhegyen közeledtem hozzájuk, és hívtam Ringót. Az először csodálkozva bámult rám, mintha még sohasem látott volna, majd Ida hátáról leszánkázott egy pocsolyába. Végül most lelkesen odaloholt hozzám.

A bernáthegyi meg sem mozdult. Nagy, nedves szemével maga elé bámult, és úgy tűnt, nem lát semmit.

Felkaptam Ringót, és bedugtam a kabátom alá.

Odafutottam a kocsizhoz.

Ida felocsúdott, és utánunk caplatott.

Kinyitottam a kocsit, bezuhantam, úgy

bevertem a fejem, hogy csillagokat láttam, és az utolsó pillanatban becsaptam az ajtót.

Ringót odatuszkoltam a hátsó ülésre, és megragadtam sajtó kobakomat.

Éreztem, hogy nedves a tenyerem. Véres volt. A fejem búbján felhasadt a bőr. Mintha egy darázsfészek zúgott volna a fejemben.

Ida felágaskodott a kocsijára, forró leheletével és patakozó nyálával elhomályosította az ablaküveget, a hátam mögött Ringo ugatott, úgy ugrált, mint a bolond, aztán meghibbant a bernáthegyi is, rohángálni kezdett a kis Fiat körül, ugatott, nekilendült, és kis híján

feldöntötte a kocsit, ha ugyan egy kis Fiatot egyáltalán kocsinak lehet nevezni.

Begyújtottam a motort, és úgy nekilódultam, hogy a bernáthegyi az udvar végébe röpült, de mikor kiértem az utcára, újra utolért, bőgött, akár egy cirkuszi oroszlán, és mancsaival a kerék után kapkodott.

A hentes felesége az ablakból visított.

A mester neje kontrázott hozzá.

A mester nem volt sehol.

Az utcán tövig nyomtam a gázpedált, és úgy hajtottam, akár a gengszterek a filmen. Mint az emberrablók. Mint a

kommandósok Afrika homokján. Még annál is veszettebbül. Úgy vezettem, hogy azt el sem lehet mondani.

A visszapillantótükörben láttam, mint rohan utánunk Ida, majd megáll és vonít, mint a rendőrautó szirénája.

A homlokomon még mindig patakzott a vér. Letöröltem a tenyeremmel. Olyan voltam, mint egy igazi hős.

És mint igazi hős, elkezdtem szidni Ringót, amiért ekkora slamasztikába kevert.

Ringo csak lapult. Meg se nyikkant. A csibész.

Szívügyek, budiügyek és egy kis balhé

Odahaza leparkoltam Ringót az erkélyen, bekaptam az ebédem, kinyaltam a tányért, majd lehorgonyoztam a tükör előtt.

Először kinyomtam néhány pattanást az államon. Majd nekiláttam a sebnek, amit alig találtam a sok haj meg az

alvadt vér alatt. De nem hagytam annyiban; becsülettel megszolgáltam ezt a sebet, és nélküle úgy éreztem volna magam, mint akit megrövidítettek. Elveim ellenére haját mostam, a fejemre öntöttem egy üveg kölnit, mire a bőröm úgy égett, hogy majd a plafonon voltam. Turbánt kanyarítottam a fejemre egy tízméteres pólyával, és menten Ali baba lett belőlem.

Mivel a negyven rabló nem volt kéznél, hogy elvarázsolódjak, a televízió kínálta az első számú kiutat. De a tévében sportközvetítés helyett irhacuccokat reklámoztak, majd olyan izgalmasan taglaltak valamit, amiből egy kukkot sem értettem, hogy lecsukódtak a

rolettáim. Amikor felébredtem, a képernyő ködbe burkolódzott, és a bemondó egy hóvihar közepette jövendölte, hogy hat hónapon keresztül kell számolnunk e körülményekkel. .. Ezt én túl hosszúnak találtam, ezért kimentem a balkonra, felkaptam Ringót, és lementem vele a ház elé.

Rémesek ezek a szombat délutánok a környéken. Mindent elnyel a föld. Sem a vén huligánok, sem a korombeli srácok, sem a kiskrapekok nincsenek sehol. Még a nyugdíjasok is eltűnnek, mint a kámfor.

Leraktam Ringót, ráparancsoltam, hogy élvezze a szabadságot, jómagam meg leereszkedtem az egyik padra.

Ringo fűtyült a ráerőltetett szabadságra, behúzódott a fal mellé, szaglászott, szimatolt egy darabig, majd elaludt.

Végre elmerülhettem a Fantomakcióba. Ez egy frankó képregény: izgalmas és olyan bonyolult, hogy azt nem lehet elmondani. Abban a pillanatban, amikor James Bond előrántotta a pisztolyát, és rádiókapcsolatot teremtett a főnökével, Tatjana kiabálta a nevemet, és a balhénak vége szakadt.

Kerékpárral érkezett, és ott parkolt le az orrom előtt.

- Mi történt veled, Smiljan?

- Velem? Miért?

- Be vagy bugyolálva, mint egy múmia.

- Semmi különös.

- Baleset? - folytatta.

- Ahogy vesszük - feleltem jelentőségteljesen. Tatjánát erre hatalmába kerítette az aggodalom, letámasztotta a járgányát, és így szólt:

- Mutasd!

Fölém hajolt, és gondosan megvizsgálta a turbánomat. Mivel nem akartam neki csalódást okozni,

felvilágosítottam:

- Most már oké. Hanem akkor láttál volna, amikor patakokban csorgott a vér az arcomon! Fél kézzel tartottam a kormányt, fél kézzel a vért törölgettem, százzal hajtottam a kocsit, és a hátsó ülésen Ringo vonított, és utánunk vágatott egy...

- Elég! - sikoltotta Tatjana, és odaült mellém a padra. Azután megfogta a kezemet, olyan különösen nézett rám, hogy hirtelen melegem lett, és gyorsan rágyújtottam egy cigarettára. Tatjana felsóhajtott.

- Szûzanyám! Meghalok, ha még egyszer ilyen veszélybe sodródsz.

Ezt úgy mondta, hogy abban a pillanatban azt kívántam, bárcsak még sokáig csodálhatna, és ezért azt feleltem, hogy semmiség volt az egész, felesleges idegeskednie.

- Könnyen beszélsz, te fiú vagy, de egy lány mindent érzékenyebben fog föl.

Erre nem tudtam mit mondani, így hát megkérdeztem tőle, akarja-e hallani, hogy mi történt.

- Persze.

- És köztünk marad a dolog?

- Világos.

- Becsszóra?

Elfintorította az arcát, és közölte, ha nem bízom benne, fölösleges beszélnem.

Persze hogy bíztam benne, és úgy meséltem el délutáni kalandomat Ringóval, hogy a mester feleségét, Tyotyót és Poncsót, a mestert meg a hentesnét külvárosi bandává változtattam, amely el akarta rabolni Ringót.

- Igazán? - képedt el Tatjana, és azt mondta, megöli a kíváncsiság, ha nem mondom el gyorsan az egészet.

- Semmi különös nem történt: egymásnak mentünk. Ők nyolcan voltak,

én egyedül. Úgy csépeltem a bandát, hogy öröm volt nézni, és ha az egyik nem húz végig rajtam hátulról egy kerékpárlánccal, akkor szétzavarom az egész galerit a világ négy tája felé. Habár az ütés váratlanul ért, még jól működtek a reflexeim, és a fiúnak átszabtam az orrát. Majd elöntött a vér, és így nem maradt más, mint hogy visszavonuljak a kis Fiatba, és rátapossak a gázra. Azok két kocsival vetették utánam magukat, de persze a közelemben se szagolhattak, és most itt vagyok.

- Szóltál a rendőrségen?

- Szólni? Miért?

- Meg is ölhetek volna.

- Engem? Hahaha! - nevettem, hiszen Bond is nevetett a képregényben, amikor Tracy a veszélyre figyelmeztette.

- Orvosnál voltál?

- Ugyan már! Kitisztítottam a sebet, bekötöttem, és most már oké.

- És ha lesz valami komplikáció?

- Apróság, szóra sem érdemes - feleltem. - Ne aggódj.

- Már hogyste aggódnék - sóhajtott Tatjana, és hozzátette, hogy nagyon különös fiú vagyok.

- Miért?

- Mert nem olyan vagy, mint a többiek, akik minden semmiségből nagy dolgot csinálnak. Valójában rettenetes dolgok vannak mögötted, és mindegyiket azt mondod, szóra sem érdemes.

- Te sem vagy olyan, mint a többi lány - makogtam, de mindjárt meg is bántam, mivel Tatjana olyan átható tekintettel meredt rám, hogy izzadságcseppek ütözköztek ki a homlokomon.

- No és milyen vagyok? - kérdezte kis idő múlva.

Azt mormogtam, hogy nem tudom megmondani, mivel túlságosan lüktet a

fejem.

Tatjana sietve letörölte zsebkendőjével a homlokomat, és azt mondta, úgy festek, mint aki belepottyant a Vörös-tengerbe, és ezért haladéktalanul orvoshoz kell mennem.

- Szó sem lehet róla!

- Ez nem vicc!

Egy darabig még adogattuk egymásnak a labdát, míg csak meg nem zavart bennünket Ringo, aki álmából felébredve odaszaladt a mi oltalmunkba.

Tatjana az ölébe vette, azt mondta neki, hogy hálás lehet a sorsnak, amiért

ilyen fantasztikus gazdára lelt, aki az életét is kockáztatja érte, és ezért minden kutya megirigyelheti őt.

- Csibész! - mondtam Ringónak, és meghúztam a fülét.

- Ne ilyen durván - kelt a védelmére Tatjana.

- Rászolgált - mondtam, mert ez igen férfiasan hangzott.

Társalgásunk láthatóan nem érdekelte Ringót, mert kibontakozott Tatjana karjaiból, és elszaladt a sarokra. Kicsit mérges voltam rá, mert megint nem tudtam, mit szólhatnék.

Szerencsére Tatjánát érdekelte, hogy mit olvasok.

Megmutattam neki a Fantom-mûveletet, és mondtam, hogy oltári.

Kérdezte, van-e benne szerelem.

- Többek között.

- Kölcsönadod?

- Igen.

- Isteni - mondta. - Akkor én is kölcsönadom neked *A szerelem mélabús mosolyá*-t. Érdekel, mit szólsz majd hozzá. De Helenkának ne add a kezébe. Nem gyerekek való.

- Szó sem lehet róla! - ígértem meg neki, és büszke voltam, hogy olyasmit adunk kölcsön egymásnak, ami nem gyerekeknek való.

Aztán egy autó tűnt fel, és amint behajtott a parkolóba, Csani bácsit ismertem fel benne. Így szóltam Tatjánához:

- A mindenségit, látogatóm jött!

- Miféle látogatód?

- Fárasztó. Csani bácsit hozta ide a jó sorsa.

- Kár - sóhajtott a Tatjana, felült a kerékpárjára, csinált egy nyolcast, majd

odavetette, hogy istenien szórakozott, eljön holnap is, és ha kedvem van, elmehetünk moziba.

- Oké - álltam rá, csak hogy minél előbb eltűnjön.

Azért még utanasandítottam, és láttam, ahogy kifordult a főútra, majd a piros lámpánál áthajtott a belváros felé.

Ringót a szemétkupac közepén találtam: éppen egy harisnyát húzott elő a limlom közül. Amikor a ház elé vonszoltam, Csani bácsi éppen eltűnt a csomagtartóban, valamit matatott.

Odamentem és üdvözöltem.

- Örülök, hogy eljöttél!

Csani bácsi előbújt a csomagtartóból, majd lezárta, és egy faládát emelt fel a földről. Azonnal tudtam: ez lesz Ringo budija.

Helenka örülni fog.

Csani bácsi rám se pillantott, csak mordult egyet:

- Már megint hol verekedtél?

- Üzemi baleset.

- Hihetetlen. Veled ilyesmi is előfordulhat?

- Miért ne...

- Persze, persze. De a lógósokkal azért ritkábban - vetette oda foghegyről.

Felfortyantam, hogy igazságtalan hozzám, már egész héten hajtok kora reggeltől késő estig, és gyűjtöm a túlórákat.

Ez a hír annyira megrendítette Csani bácsit, hogy elkomorodott, és máris élénk érdeklődést mutatott a helyzetem iránt.

- Mi történt a fejeddel?

Mivel Csani bácsi speciális eset, én is speciális magyarázattal szolgáltam. A

balesetet Poncsó számlájára írtam, akinek kiesett a kezéből a kalapács, amikor én odalent a szerelőaknában tartózkodtam.

- Mikor?

- Ma. Szombaton is dolgoztunk.

A szombati munkanap végképp lefegyverezte Csani bácsit. Beleakaszkodott az esetbe, hallani akart minden részletet, azokat is, amelyekre akkor sem tudtam volna választ, ha én vagyok a kérdező. Végül a turbánomra pillantott, és megkérdezte, ki kötötte be ilyen hülyén.

- Én.

- Orvoshoz kéne menned.

- Miért?

Csani bácsi felfortyant, mondván, hogy buta vagyok, mint a sötét éjszaka, az én koromban már tudhatnám, hogy a fejet ért ütés sokkal veszélyesebb, mint képzelnénk. Majd kifaggatott, nem lettem-e rosszul, nem dobtam-e ki a taccsot, nem szédülök-e.

- Nem. Csak véreztem.

- Jól van - nyugodott meg Csani bácsi.

- Meg fogod mutatni a sebet.

Hogy bevágódjak nála, megkérdeztem: a láda, amit hozott, nem

Ringo serblije-e, pedig tudtam, hogy nem lehet más.

Csani bácsi bólintott.

- Szép darab - dicsértem.

- Szépnek nem szép, de tartós.

Amikor felértünk a lakásba, feltűnt neki, hogy Helenka nincs idehaza.

- KIK-re ment - mondtam.

- Ez megint miféle marhaság? - háborgott.

- Ez nem marhaság, hanem kötelező iskolai kirándulás.

Csani bácsinak láthatóan nem volt rendben a gyújtása, mivel nem tudta felfogni, hogy a KIK rövidítés. Amikor elmagyaráztam neki, azt sóhajtott, hogy a nyelv efféle elnyomorítása nem vezet jóra, hanem általános stupiditást, elhülyülést fog eredményezni, és nem csoda, ha rövidesen már nem tudunk szót érteni egymással.

Egyetértettem, mivel nekem sem volt világos annak a szónak az értelme, amit Csani bácsi mondott, hogy pudisítás vagy budisítás vagy mi, a nyelvem is beletörik.

Csani bácsi kivitte Ringo szaróládáját az erkélyre, megmosta a kezét, és

rávetette magát a fejemre.

Amikor levette a turbánomat, szemüveget rakott az orrára, és megtapogatta a hajzatomat.

- Itt fáj?

- Nem. Feljebb.

- Itt?

- Kicsit jobbra. A fülem felett.

- Aha, már látom.

Azt mondta, lehet, hogy súlyos eset, de az is lehet, hogy nem. A fej nem tréfádolog; az ember agyában néha az

egészen ártalmatlannak látszó dolgok is veszélyesen felforrhatnak, és ezért már nem kevesen a fejükkel fizettek. És mivel az ember sohasem lehet elég óvatos, legjobb, ha azonnal ágyba bújok.

- Nem fekszem le! - lázadtam föl.

- De igenis lefekszel.

- Pihenhetek a heverőn is, amúgy is nézem a televíziót.

- A televíziót csak felejtsd el.

- Miért?

- Azért, mert sötét szobában kell feküdnöd, ahol nem erőlteted meg sem a

szemed, sem az agyad.

- Jól vagyok.

- Mindegy. Lehet, hogy agyrázkódásod van. Csani bácsi elmagyarázta, hogy az ember maga tudja legkevésbé, mi a baja, különben nem volna szükség sem orvosokra, sem papokra, sem társadalmi intézményekre, és akkor túl egyszerű volna az élet. Ezért azt tanácsolta, ne vitatkozzam vele, fogadjak szót, és ezzel bebizonyíthatom, mennyire érett és öntudatos vagyok.

Amikor ágyba feküdtem, az olvasást is megtiltotta. Behúzta a függönyt, kiment a konyhába, és kis idő múlva kamillateát hozott. Már az első korty megakadt a

torkomon.

- Miért nem cukroztad meg?

- Ne téveszd össze a kamillateát a kakaóval. Ez orvosság, és az orvosság keserû.

- Nem bírom lenyelni ezt az undorító lötytyöt.

- Én meg a feleselést - szögezte le Csani bácsi, és addig nem tágított, amíg le nem erőltettem azt a szörnyûséget a torkomon.

Bárcsak azonnal elvinné innen Csani bácsit egy holdrakéta - gondoltam. Majd azt kívántam, legalább Tatjana itt volna

mellettem, az egyetlen értelmes lány, akit ismerek. Nem olyan, mint a többi. Nem kacarászik minden piszlicsáré dolgon. Nem locsog összevissza. Amit mond, az úgy is van. És ha azt mondja, hogy különös fiú vagyok, akkor azt úgy is gondolja.

A nyitott ajtón Ringo caplatott be a szobába.

Megörültem neki.

Az egyetlen élőlény, akinek hiányzom, gondoltam, és felvettem magamhoz az ágyba. Ringo egy ideig dulakodott velem, és megpróbálta elragadni a párnámat. Azután az a foltnyi napsugár zaklatta fel, amely a résen át

beszüremlett; tappancsával utána kapdosott, de hamarosan ezt is meguntta, és kifüstölt a szobából.

Újra egyedül voltam.

Csak hánykolódtam az ágyban.

Fogtam a képregényemet, kimentem a vécére, és folytattam a Fantom-akciót. A legizgalmasabb résznél bekopogtatott Csani bácsi, megkérdezte, rosszul vagyok-e.

- Nem.

- Akkor szállj le mielőbb a trónusról.

- Mindjárt!

Ez így ment egy darabig, majd Csani bácsi megint kopogtatott, és megfenyegetett, hogy államcsínnyel taszít le a trónról, mivel neki is nagyon sürgős a dolog.

Miután helyet cseréltünk, bedugtam az orrom a konyhába.

Felfedeztem, hogy Csani bácsi titokban - társadalmi szempontból hasznos - munkába fogott: palacsintát sütött. Nagyvonalú volt: a tányéron félméternyire magaslott a finomság, a tálon meg további hatalmas adag tíz éhezőnek.

Meglovasítottam három palacsintát, és curikkoltam az ágyba.

Ez lényegesen javított a közérzetemen. Amikor Csani bácsi visszament a konyhába, meglapultam, mert nem sejtettem, vajon rájön-e, hogy néhány palacsinta elpárolgott. Mivel nem tört ki az égiháború, egy haldokló hangján hívtam a nagybátyámat.

Odajött az ajtóba, átnézett a szemüvege felett, és megkérdezte, mit akarok.

- Olyan furcsa a gyomrom. Ennék valamit.

- És mit szeretnél enni? - tette magát.

- Nem tudom - válaszoltam, mivel

nem akartam elrontani a játékát.

- A hûtõszekrény kong az ürességtõl.
Még kenyér sincs a háznál.

- Nézd meg, van-e tojás. Tejnek is kell lennie.

- Nincs se tej, se tojás.

- Ez Helenka: semmirõl sem gondoskodik!

Csani bácsi felezte a felelõsséget:

- Mind a ketten hibásak vagytok, és mind a ketten éhesen maradtok.

Egy darabig még hagyott kétségek közt

hányódni, majd feltűnt egy púpozott tányér palacsintával, és megjátszotta a szőrösszívűt.

- Ez minden, amit találtam. Ha akarod, megeszed, ha nem, kidobod az ablakon.

Tele szájjal dicsőítettem szakácsművészetét.

- Tudod, hogy fej vagy?

- Beszélj normálisan! - válaszolta, de láttam rajta, hogy örül az elismerésnek.

Amikor öt palacsintát megsemmisítettem, és megnyaltam mind a tíz ujjamat, úgy vélekedett, hogy kaphatok még.

Közben kulcs csikordult a zárban, és a lakásba beviharzott Helenka, berobogott a konyhába, és Csani bácsi nyakába ugrott.

- Isteni, hogy itt vagy!

- Ugyan már, te kis csavargó! - mosolyodott el Csani bácsi, és magához szorította a taknyost.

- Hú, de éhes vagyok! - kiáltotta a húgom, és nekirontott a palacsintának.

Csani bácsi asztalhoz ültette Helenkát, és engem is kihívott a konyhába, hogy együtt vacsorázzunk.

És nekiláttunk: én feldolgoztam még

tíz palacsintát, Helenka sem maradt el mögöttem, Csani bácsi a hatodiknál kidőlt; hogy Ringo mennyit falt fel, azt nem tudom, mert ő az asztal alatt lakmározott. Amikor mind jóllaktunk, még mindig annyi volt a palacsinta, hogy a szomszédokat is meghívhattuk volna vacsorára.

Helenka kijelentette, hogy anya három napig is elveszõdhetett volna, akkor sem készít olyan finomat, mint Csani bácsi.

- Te kis hízelgõ - mondta a bácsi, és megsimogatta Helenka fejét.

- Mondd el a receptjét.

- Tizenkét tojás, két liter tej, fél liter

ásványvíz, egy kiló liszt, valamivel kevesebb cukor és még néhány titok.

- Csakis hozzád megyek feleségül.
Csodálatos vagy!

Csani bácsinak fülig ért a szája. Aztán intett Helenkanak, nézzen ki az erkélyre, mert ott van valami a számára.

- Elhoztad Ringónak a ládát?

- Nézd meg!

Helenka kiment az erkélyre. Amikor visszajött, az orrán is látszott, hogy nincs megelégedve.

- Mit szólsz hozzá? - puhatolódzott

Csani bácsi.

- Tulajdonképpen másmilyenek képzeltem - felelte letörten.

- Milyenek?

- Ez olyan ormótlan...

- Gyere ide hozzám - mondta Csani bácsi, és a térdére ültette, majd elmagyarázta neki, hogy a ládának elég nagyoknak és erősnek kell lennie, hogy Ringo ne csinálhasson semmiféle disznóságot, inkább a saját disznóságait rejtse el benne.

- És mit tegyek bele? - kérdezte Helenka.

- Vízöblítést - tanácsoltam neki.

- Hagyd abba! - intett le Csani bácsi, és felvilágosította Helenkat, hogy legmegfelelőbb a száraz homok, amely beissza a nedvességet.

- Reggel mindjárt elmegyek homokért a Száva partjára.

- Smiljan is menjen veled!

- Én beteg vagyok.

Ezzel feltettem mindenre a koronát, mivel Csani bácsi tüstént visszaparancsolt az ágyba, mondván, hogy csak pihenjek, és ha éjszaka nem leszek rosszabbul, reggel elmehetek

Helenkával.

- És ha rosszul leszek?

- Akkor kórházba mész.

Úgy határoztam, hogy mégsem leszek rosszul, mert akkor Csani bácsi még különb dolgokat is kifõzhet a számomra.

Nagybátyánk ismét kizárólag Helenkának szentelte figyelmét.

- Merre voltatok kirándulni?

- A blei tónál; aztán Vintgar, Vrba és vissza.

- Szép volt?

- Csodálatos.

- Mi tetszett a legjobban?

- A cukrászda Bledben.

- És Vrba?

- Holt unalom.

- Miért?

- A tanárnő produkálta magát nagy költőnk, Preseren ürügyén.

- Mit csinált a tanárnő?

- A legnagyobb szlovén költővel kínzott bennünket, és felolvasta egyik

híres versét.

- És melyik volt az?

- Amelyikben ez van: „Éljenek mind a népek, kik várják már a nagy napot, mely a földkerekségnek hoz békésebb virradatot...”

- Hallod, miket tud? - szóltam oda Csani bácsinak.

- Te még nem vagy ágyban?! - förmedt rám a bácsi, és ajtót mutatott.

Pokoli kínokat álltam ki fektémben, mert hallottam, mint csavarja Helenka Csani bácsit az ujja köré.

Húgocskám megkérdezte, mi lenne ha kifesténék Ringo budiját, és Csani bácsi egyetértett vele. Egy ideig azután a színeken rágódtak. Helenka cseresznyepirosat javasolt, Csani bácsi valami sötétebb és kevésbé kényes árnyalatot. Végül abban maradtak, hogy Helenka piros szíveket fog festeni a tengerzöld ládára.

De a kis taknyosnak ez sem volt elég. Azt mondta, hogy Csani bácsinak mindenképpen jelen kell lennie, miközben ő szíveket rajzol Ringo ládájára, különben félő, hogy elrontja az egészet. A bácsi persze ráállt. Azt mondta Helenkának, lásson csak neki a művészi alkotómunkának, addig ő

elmossa az edényeket, és így két legyet ütnek egy csapásra.

Helenka megragadta Ringót, és becipelte a szobájába.

Csani bácsi mosogatott.

Én az ágyban hánykolódtam. Számoltam a perceket, és terveket kovácsoltam arra nézve, hogyan fogok bosszút állni Helenkán, aki itt tartóztatta Csani bácsit, és ezzel megghiúsította, hogy megnézzem a krimet a tévében.

Helenka hirtelen akkorát ordított, hogy bizonyára megreped a dobhártyám, ha nem vagyok ilyen jó kondiban.

A konyhában óriási csörömpölés.

Csani bácsi Helenkához vágatott.

Én is felpattantam. A küszöbön még a hajam is égnek állt.

Helenka világos szőnyegén a halványpiros és a tengerzöld festék a naplemente lilás színét rajzolta ki. A naplementében kutyalábnyomok vonultak keresztül, különös spirálokat rajzoltak, majd elvesztek kint az erkélyen. És a felborított edényekből ömlött a festék. A színáradat közepén térdelt Helenka, ecsettel a kezében.

- Jajajaj! - kiabált Helenka.

Csani bácsi kõvé dermedt.

Õ, aki soha semmit nem hánytorgat fel Helenkának, levegõ után kapkodott.

- Jaj de ügyetlen vagy!

- Nem én voltam! Ringo döntötte fel!

- Hallatlan!

- A szõnyegnek löttek - mondtam.

- Hallgass! - mordult rám Csani bácsi.

- Jajaj, mit fog szólni anya! - visította Helenka.

- Ne ordíts! - nyugtatgatta Csani bácsi.

Helenka azonban még jobban ordított, mondván, hogy menten meghal, mert nem bírja elképzelni, anya hogyan viseli majd el ezt a katasztrófát... Ó, ó, ó, sötétbe borul a Föld, ki tudja, mi következik ezután!

- Nyugodj meg, nyugodj meg - csitította Csani bácsi.

- És a ruhám, jajajaj! - zokogta Helenka, piszkos kezével csupa folt arcát dörgölve.

- Ne veszítsd el a fejed - mondta Csani bácsi, akin már egészen úrrá lett a fejetlenség.

Beláttam, hogy ilyen körülmények

között legjobb, ha visszavonulok.
Bebújtam az ágyba. A fejemre húztam a takarót. Biztonsági okokból úgy tettem, mintha aludnék.

Helenka még sokáig jajgatott.

És még tovább zokogott.

Csani bácsi sokáig nyugtatgatta.

Még tovább vigasztalta.

Majd mindketten bementek a fürdőszobába.

Hallottam, amint Helenka azt kérdezi, mitévők legyenek.

Hallottam, amint Csani bácsi azt feleli, majd kitalál valamit.

Hallottam, csobog a kádban a víz.

Aztán tényleg elaludtam.

Derûs viszontlátás szüleinkkel

(ha nem számítjuk apa csukáját)

Reggelre Helenka szobájának felszínéről eltűnt a rengeteg limlom, amely pedig életet és bájot lop e helyiségbe. Füzetei és könyvei a fiókokban. A játékok a polcokon. Csak épp a padlón nem volt szőnyeg. Az ágyon nem volt takaró. Az erkélyküszöb frissen felsúrolva.

Mintha felszívódott volna minden. És mindenki.

A konyhában levél:

*ETESD MEG RINGÓT. ELMENTEM
HOMOKÉRT.*

Ringo, az egyetlen teher tehát rám maradt.

Kint hagytam az ebet az erkélyen, és reggeli után néztem. Nekiláttam a tegnapi esti maradék palacsintának. Nem tudtam mindet eltakarítani, pedig már szakadt rólam a víz. Kikapcsoltam a farmerom övét.

A vasárnap délelőtt a legnyomottabb időszak: üres az utca, a parkoló, üres a játszótér. Mindenütt ásító unalom. És még a felfogható hangok is valahogy valószerűtlenek. A rádióbemondó is úgy beszél, mintha egy tucat nyakkendő szorítaná a torkát. A televízió a tehének kihajtásának ünnepéről sugároz műsort, vagy valami rozoga szénaszárítóhoz kalauzol, ami csak azért nem dől össze, mert muzsikáló fiúk támasztják. A

szomszédságban kávédarálók és porszívók búgnak. Minden olyan jól nevelt, hogy az ember hascsikarást kap tőle.

Kivitettem a szemetet a ház elé. Mivel a kuka tele volt, leraktam az ajtó mögé. Valahonnan előkerült a házmesterné, és rám rivallt, hogy nem hajlandó utánam takarítani. Vén tehén. Nem is kértem rá.

Levegőnek néztem, de ő csak darálta:

- Megállj csak! Megmondalak a szüleidnek, sőt feljelentelek a lakóbizottságnál.

Csak röhögtem. Ki törődik az ilyen húzásokkal?

A házmesterné rázendített a nótára a romlott ifjúságról, én pedig, aki ismerem ezt a lemezt, közöltem vele, hogy nem vagyunk azonos hullámhosszon, és ezért nem vagyok hajlandó végighallgatni ideológiai tévelygéseit. A nőszemély söprûvel rontott rám, így hát gyorsan beugrottam a liftbe. A retrográd[8] banya.

Annyit azonban elért, hogy eszembe jutott anya és apa, akik ma este vagy holnap reggel érkeznek haza a szabadságról.

Mire visszaértem a lakásba, Ringo már forradalmat robbantott ki az erkélyen. Ráförmedtem:

- Jó kutya!

Ringo lesunyta a fejét, oldalvást méregetett, és hegyezte a fülét. Korholni kezdtem:

- Te csibész! Csak bajnak vagy a háznál.

Az eb, mint a rakéta, csapódott a konyhába. Mire elcsíptem, már egy lopott palacsintával vonult be a heverő alá.

Már indultam is a söprûért, hogy kiporoljam a bundáját, amikor Helenka tûnt fel a küszöbön, kezében szatyor.

- Találkoztam Tatjánával - mondta

köszönés helyett.

Egy pillanat alatt megfeledkeztem Ringóról. Rágyújtottam egy cigarettára, unott arckifejezést öltöttem, és közömbösen kérdeztem:

- És?

- Semmi és! Segített homokot szedni, és még el is hozott félúton a kerékpárján.

- Rendes dolog tőle.

- Tudod, mit mondott?

Majd szétvetett a kíváncsiság, de csak ennyit dünnyögtem:

- Nem érdekel.

- Azt mondta, nem érti, miért megyek egyedül ilyen messze a homokért, amikor te is elvihetnél a Fiattal.

- Liba.

- Megmondom neki.

- Ezt neked mondtam. És az is neked szól, hogy haladéktalanul rendet kell csinálni a lakásban. Anyuék nemsokára megérkeznek.

- Segítesz?

- Majd ha fagy.

- Ahogy gondolod - szögezte lejelentőségteljesen húgom, és kivitte a homokot az erkélyre.

Nem tetszett a mód, ahogyan megszakította társalgásunk fonalát. A hangja sem. A határozottsága meg pláne nem. Az volt az érzésem, hogy tartogat valamit a számomra.

Utána mentem.

Ott guggolt Ringo budija mellett, és töltögette belé a homokot. Majd egyengette, igazgatta, keresett valamit, és egy ronggyal tért vissza. Nekilátott törölgetni, és tudomást sem vett rólam.

Ez így ment egy darabig.

Mivel időjárás-változás nem volt kilátásban, megkérdeztem, hová vándorolt a szobájából a szőnyeg, habár tudtam, hogy csakis Csani bácsi vihetette el.

Nem válaszolt.

Megkérdeztem, hol van a ruhája.

Mintha lakatot tettek volna a szájára.

Majd azt mondtam, nincs az a varázsló, aki kivenné belőlük a festéket, és ne higgye, hogy a mama szó nélkül elmegy a hitelre vett szőnyeg mellett, merthogy még ki sincs fizetve.

Helenka süketnek tettette magát.

Ez ördögi módszer. Tudom a könyvekből. Aki süketnek tettei magát, azért cincálja a másik idegeit, hogy győztesen kerüljön ki a harcból. Ha ez nem sikerül, elrohan a pszichiáterhez[9], aki a sértődöttséget neurózisnak[10] minősíti, és így egészségügyi vonalra célba juttatja az illetőt. Komplikált ügy, ebből született a közmondás: okos enged.

- Ide hallgass, Helenka! - fogtam meg a vállát.

- Hagyj békén! - visította.

- Ne hisztizz! Ha volna időm, segítenék. De mivel megígértem az egyik haveromnak, hogy megjavítom a

kocsiját...

- ...délután Tatjánával a moziba mész -
dörgölte az orrom alá.

- ...meghibbantál?!

- Ne hazudj, tőle tudom.

- Mit mondott?

- Hogy ne feledd a mozit.

- Ökörség. Nem is beszéltük meg.
Maglehet, ő fantáziált valamit, de én nem
mentem bele.

Helenka azt mondta, hogy semmi köze
hozzá. Tőle akár Tatjánával, akár egy

csomolungmai csinibabával is mehetek moziba, de nem tisztességes dolog, hogy őt kapitalista módon kizsákmányolom, mivelhogy a lakás feldulásában mindketten szerepet játszottunk - nemcsak ő.

- És Ringo?

- Persze Ringo is piszkított. Ezt csak bízd rám. Azért neked is jut valami.

Egy ideig még védekeztem az ellen, ami nekem jut, végül mégis kezembe vettem a poszívót, és nekiestem a lakásnak.

Ringót ez annyira fellelkesítette, hogy háromszor kihúzta a dugót a

konnektorból, le-fől hurcolászta a papucsokat a szobákban, és nagyokat vakkantott, mivel nem mutattam igazi lelkesedést. De mivel túlfeszítette a húrt, bedugtam a vécébe, amely mégiscsak a legmegfelelőbb hely a különféle szarakodásokra.

Helenka rendbe rakta az erkélyt, megöntözte a virágokat, elmosogatta az edényt, kitisztította a hűtőszekrényt, majd a portörléshez látott. Olyan buzgó volt, hogy engem is magával ragadott. Nekiestem a saját szobámnak: az ágy alól kihúztam öt pár koszos zoknit, némi alsónemût, almacsutkát meg más hasonló kincseket. Aztán összeszedtem az újságfoszlányokat a szoba sarkaiból, és

mielőtt még felocsúdhattam volna, a rádió bementa, hogy dél van.

Ekkor ettünk valamit.

Helenka ragyogott.

- Istenkém, és még mondja anyu, hogy nem vagyunk áldott jók!

- Mond õ más egyebet is, ha megtudja a szõnyegügyet meg Ringo további bûvészmutatványait. ..

- Majd csak lesz valahogy.

- Ne hidd, hogy egykönnyen átejteted.

- Te se hidd, hogy csak én leszek mindennek az oka. A te részed sem marad el.

- Mi közöm nekem ehhez?

- Nagyon is sok.

- Csak képzelődj!

- Először is te vagy az idősebb meg az okosabb. Én még gyerek vagyok.

Ez ellen nem voltak elvi kifogásaim.

- Másodszor pedig - folytatta Helenka -, Ringo a te hozzájárulásoddal került a házhoz. Erre bizonyítékaim vannak.

- Miféle bizonyítékaid?

- Írásos bizonyítékok. Együtt írtuk le és együtt istenítettük Ringót.

Közöltem vele, hogy pimasz, ravasz róka, de ne higgye, hogy majd én fogom kiegyenlíteni a számláit. Na nem!

Helenka visszavágott, hogy erre nem is számít, de nem is lesz rá szükség, mivel összetartásban az erő. Meg van róla győződve, hogy megússzuk, ha nem mártjuk be egymást.

- Megígéred?

Azt feleltem, még meggondolom, pedig a napnál is világosabban látszott,

hogy a taknyosnak igaza van.

Bementem a nappaliba, hogy a televízió előtt kiötöljek valami jó kifogást, amikor valaki nekitámaszkodott a csengőnek.

- Nézd meg, ki az - kiáltottam ki Helenkának. Odarohant a lakásajtóhoz.

- Nincs itt senki!

A csengő berregett, mint az őrült.

Az ablakhoz ugrottam és lenéztem.

A ház előtt megpillantottam anyát és kicsit távolabb, a parkolóban apát, aki épp a motyót húzgálta kifelé a

csomagtartóból, és rakosgatta le maga köré.

Anya egyik kezével a csengőt nyomta, a másikkal meg integetett, hogy jöjjünk le.

118

- Megjöttek!

Lerohantunk. A liftben jutott eszembe, hogy a lehető legrosszabbkor érkeztek, mivel így aztán százszázalékosan lőttek a mozinak.

Helenka anya nyakába
csimpaszkodott, összepuszilta, és
közölte vele: ó, milyen csodálatos barna

vagy, akár a csokoládé, majd apához rohant.

Apának a füléig futott a szája. Felemelte Helenkát, és borostájával megsikálta az arcát.

- Juuuúj! Te csúnya, megint nem borotválkoztál! - sikította Helenka, és átölelte apát.

Anya ragyogott a boldogságtól. Megkérdezte, hiányoltuk-e őt, mire én azt feleltem:

- Nagyon.

- Nem adsz egy puszit?

Mivel nem vagyok mama kedvence, ugyanis már a fejére nőttem, lelkesen integettem apának, és úgy tettem, mintha süket volnék. De a húzás nem jött be. Anya megragadta az üstökömet, magához rántott, nagyot cuppantott a homlokomra, és azt mondta:

- Te számár.

Aztán az autó előtt sorakozó cuccra pillantva felsóhajtott:

- De jó hazajönni!

Apa nem fárasztott ilyen gyengédségi rohamokkal. Férfi módra csak megpaskolta a vállam, megrakott két bőrönddel, és mivel legény vagyok a

javából, még a gumimatracot és anya frottírköntösét is a nyakamba akasztotta. Úgy vonultunk a liftig, akár egy tevekaraván, ott ismét átraktunk mindent, tülekedtünk, és végül két folytatásban felértünk a tizenegyedik emeletre.

Az előszobából igazi zsibvásár lett, egy tapodtat sem lehetett mozdulni. Most anya vette át a parancsnokságot, és azt mondta, vigyük ki a holmit az erkélyre, mert ma még szabadságon van, és pihenni akar.

Amikor a parancsot teljesítettük, apa ledobta a kabátját, lehúzta a csukáját, otthagya a konyha közepén, és mivel úgy ki volt facsarva, mint a rongy, végig

vetette magát a heverőn.

Összeszedtem a cipőket, hogy bevigyem a klozetba.

Helenka nem tágított anya sarkából, megmutatta neki a lakást, és tétel szerint felsorolta, hogy mi mindent végzett el:

- Nézd a virágokat! És az ajtót is lemostam, a hűtőszekrényt is kitisztítottam, és a port is letöröltem! - csinálta magának a reklámot.

- Smiljan is segített?

- Úgy dolgozott, mint egy gép.

- Hol a szőnyeged?

- Igen, a szőnyeg - akadt el a szava Helenkának. - A szőnyeggel az a helyzet, hogy Csani bácsi tegnap leöntötte, és elvitte magával, mivel ő egy jellem. Azt mondta, hogy beadja a tisztítóba, mert nem szeretné, ha mérgelednél miatta.

- Ó, az a tökfej! Megint túloz - mosolygott anya.

Mivel az első átejtés sikerült, Helenka tovább ragozta:

- Hidd el, semmiség az egész, szabad szemmel szinte észre sem lehet venni.

- Ismerem őt, mint a tenyeremet - mondta anya.

Majd kiment a konyhába, és ünnepélyesen közölte apával, hogy ezért a rendért igazán jutalom jár.

- Persze, persze - hagyta rá apa, és eszébe juttatta, mennyit aggódott anya az üdülésük alatt ok nélkül miattunk, pedig ő egyre-másra hajtogatta neki, hogy kár a felhajtásért, hiszen már mindketten felnőttek vagyunk.

- Ti, férfiak ezt sohasem értitek meg - sóhajtott anya, és közölte, hogy akkor könnyebbült meg igazán, amikor megkapta a levelünket.

- Igaz is! - kiáltott fel apa. - Hol az a híres Ringo?

Helenka elsápadt.

- Az előbb még itt volt.

Húgom a heverő alá vetette magát, benézett a nappaliba meg az én szobámba, majd kifutott az erkélyre.

Csak most kapcsoltam. Utána kiáltottam.

- Ne keresd, Helenka! A klotyóban van. Hűvösre raktam, mert útban volt.

Anya azt mondta, szégyelljem magam, amiért ilyen méltatlan helyre zárom azt a szegény kis kutyust, és kiment Ringóért.

Helenka utána startolt.

Együtt tértek vissza: elől anya, karjában Ringóval és kissé elmélázó arckifejezéssel, mögöttük pedig Helenka hátratett kézzel.

- Nézd, milyen szép kiskutya! - mondta anya különös hangon, és apa ölébe rakta Ringót.

Apa nagyon megörült neki.

Ringo még jobban apának.

Összes trükkjét bevetette a meghódítására.

- Fantasztikus! - lelkesedett apa.

- Ez is fantasztikus - mondta anya, és

előhúzta Helenka háta mögül apa egykori cipőjét. Az egykorit, mivel csak élénk fantáziával lehetett következtetni a tárgy hajdani rendeltetésére. A felsőrésze szét volt harapdálva, a cipőfűzőjének és a cipő nyelvének se híre, se hamva, elől viszont akkora lyuk tátongott, hogy egy ventilátort lehetett volna beleszerelni.

- Mi ez? - hökkent meg apa.

- Tőle kérdezd! - mutatott anya Ringóra. Ringo anya kinyújtott keze elől apához bújt, kétszer megnyalta az állát, és úgy bámult rá, mint a testet öltött ártatlanság.

Apa a kétségbeesett anyára nézett,

majd az ártatlan Ringóra és a boldogtalan Helenkára, végül rám, aztán nevetésben tört ki.

Anya úgy bámult rá, mint valami marslakóra.

- Megbolondultál? Tönkretette a cipődet. Nem látod?

- Persze hogy látom - kacagott apa, és levegő után kapkodott. - De mit csináljak?

Anya összeomlott. Leroskadt egy székre, és felsóhajtott:

- Ha neked nem hibádzik egy kereked, akkor nem tudom...

Elakadt a szava, és kért egy pohár vizet. Apa lerakta Ringót a padlóra, és odalépett anyához.

- Látod, milyen ostobaságok miatt izgatod magad? Éppen te mondtad két napja, hogy már az idegeidre megy ez a lábbeli és szabaduljak meg tőle valahogy. Hát most megszabadultam.

- Ez egészen más.

- Ne gyerekeskedj!

Helenka odahozta anyának a pohár vizet, és azt mondta, hogy erről az oldaláról egyáltalán nem ismeri Ringót, hiszen még semmit sem szaggatott szét, és nem is érti, mi jöhetett rá, mert

mostanáig mintae b volt.

Az agyamat elöntötte a vér.

Helenka nekem esett:

- Bezárod a vécébe, és szegényke megőrül magányában. Jó, hogy nem kapott idegösszeomlást!

- Ezt tényleg nem lett volna szabad - korholt anya.

- Csak egy pillanatra távolítottam el az útból. Amikor megjöttetek, megfélekeztem róla - mentegetődztem.

Helenka az ölébe vette Ringót, szegénykémnek nevezte, mire Ringo

azzal viszonozta a figyelmességét, hogy a fejét Helenka vállára hajtotta, és a fülét hegyezve figyelte anyát. Majd felvinnyogott s jelezte, hogy mégiscsak őhozzá kíván menni.

- Nézd, hogy imád téged - alakoskodott Helenka, és anya ölébe rakta Ringót.

Apa titkon kacsintott Helenkának, jelelvén, hogy ez jó taktika.

Ringo ismét megmutatta, hogy tud bánni a női szívekkel. Volt néhány kipróbált trükkje: a bizalmas pillantásoktól a hízelgő mozdulatokon át az angyali odaadásig. Az egész regisztert bevetette anya megdolgozására. Amikor

végül a tenyerébe nyalt, és belehajtotta a buksiját, anya teljesen ellágyult.

- Tényleg aranyos!

Helenka azonnal rázendített:

- Hát van annak szíve, aki eldob magától egy ilyen kis állatot?

- Persze hogy nincs - felelte anya, és kifejezte azon reményét, hogy Ringo többé nem feledkezik meg így magáról, mint apa cipője esetében.

- Nevetséges - ellenkezett apa -, ne várj csodákat. Minden kölyökkutya harapdálja és szaggatja, ami elébe kerül. Ezek a kutyák általános iskolájának fő

tantárgyai.

- Nálunk aztán nem! - szögezte le anyja, és kijelentette, hogy új tantervet fog összeállítani Ringo számára, annak pedig a rend és a fegyelem lesz az alapelve.

- Jó, jó - csitította apa.

- Csõdbe jutunk, ha mindent megengedünk neki.

Helenka megijedt, hogy anyja újra rázendít a szétszaggatott cipõ siratójára, ezért átölelte anyját, és arra kérte, vigyázzon az idegeire, mert még szüksége lesz rájuk. Majd ünnepélyes ígéretet tett, hogy õ fog apának új cipõt

venni.

- Te? - csodálkozott anya. - Honnan van pénzed?

- Félretettem.

- Hogyan?

- Takarékosan bántam azzal, amit tízóraivásárlásra adtál. Meg fogom mutatni a számlákat. Csak a legszükségesebb dolgokat vásároltam. Semmi édesség. Semmi üdítő. Semmi gyümölcs. A spórolt pénzt nektek szántam. Mondd meg, Smiljan, ha nem így van!

- Fogához vert minden garast -

mondtam, bár kétségeim voltak Helenka vagyonának eredete felől, mivel a taknyos simán elhallgatta azt a részt, amit én adtam a közösbe.

Anya jelentőségteljes pillantást vetett apára. Szeme elhomályosult, ajka megremegett.

Érzelmi túláradás volt várható.

Hogy megelőzzem a katasztrófát, apa vállára paskoltam.

- Olyan elegáns cipőt kapsz, hogy magázhatod!

Anya szipogott, nyelt egyet, és magas fejhangon ennyit préselt ki magából:

- Nagyon boldog vagyok!

Majd megkérdezte, ettünk-e valamit.

- Ettünk - feleltem.

- Mi viszont egy falatot sem.

Helenka tüstént ajánlkozott, hogy készít valamit.

- Javaslom - vetette közbe apa -, menjünk el egy barátságos kis kertvendéglőbe! Meg kell ünnepelni a hazatérésünket. Anyukám, egyetértesz?

Anya olyan hangulatban volt, hogy mindennel egyetértett.

- És mi lesz Ringóval? -
aggodalmaskodott Helenka.

- Velünk jön - döntött apa. - Remélem,
illedelmesen fog viselkedni.

- Afelől nyugodt lehetsz. Az ír
juhászok intelligensek és műveltek -
felelte büszkén Helenka.

Apa felkacagott.

- Ki az ír juhász? Ringo?

- Természetesen. Nem írtam meg?

- Ne istenítsd! Nincs is olyan, hogy ír
juhász.

- Ki mondta?

- Még sohasem hallottam.

- Mert sohasem érdeklődtél a kutyák iránt.

- Jól van, majd utánanézőnk.

Anya szólt, hogy hagyjuk abba a vitát, mert olyan éhes, mint a farkas. Ringo elbûvölő kis színfolt. A többi szóra sem érdemes.

Anya kijelentése annyira felkavarta Helenkát, hogy megfogadta:

- Ha apának nem kell az új cipő, akkor ma én fizetem az ebédet. Különben

nem jövök veletek.

- Ez már elfogadhatóbb ajánlat.

- Így lesz vagy sem? - erősködött Helenka. Anya titokban apára kacsintott, és ezt mondta:

- Induljunk.

Apa meg így szólt Helenkához:

- Így lesz.

Amikor mind bepréselődtünk a kocsiba, Tatjana tűnt fel a házak között. Amikor észrevette, hogy felszedjük a horgonyt, leállította a kerékpárját, és elképedve bámult felénk.

Felraktam a napszemüvegemet, és imitáltam a vakot.

Helenka ott ült mellettem, és enyhén bokán rúgott.

Nem véletlenül.

Fajtiszta-e Ringo?

Apa és Helenka között úgy összekuszálódott minden, hogy a helyzet a diplomáciai kapcsolatok

megszakításával fenyegetett. Az ok
Ringo volt. Tulajdonképpen a
származásával kapcsolatos elvi kérdés:
ír juhász-e vagy sem?

Apa állította, hogy nem az.

Helenka, hogy igen.

Anya meg én el nem köteleztünk
maradtunk.

Ezért aztán nagy volt a felhajtás,
amikor néhány nap múlva apa egy
kutyalexikonnal állított be.

Ez a könyv tartalmazza valamennyi
kutya, eb és egyáltalán az egyetemes
kutyavilág leírását. A távoli ősök és

azok kalandjainak ismertetése mellett a könyv a különféle fajták kereszteződéséből adódó mai reprezentánsok jellemzését és portréit is közli, marmagasságukkal és mellszélességükkel egyetemben, akárcsak a szépségversenyeken.

Helenka tûzbe jött.

Apa jelentõségteljesen mosolygott.

Anya a szívéhez kapott, amikor megtudta a könyv árát.

Egyedül Ringo õrizte meg hidegvérét: behúzódott az asztal alá, és az igazak álmát aludta.

Miközben anya letakarította az asztalt, rálépett Ringo farkára, mire az akkorát visított, hogy majdnem szívbajt kaptunk. Amikor anya végre lélegzethez jutott, kényes hercegnek nevezte Ringót, és számûzetésre ítélte.

Helenka kivitte az erkélyre.

Majd apa, Helenka és én bevonultunk a nappaliba. A kutyák tanulmányozására anyát is meghívtuk, de ő elhárította, mondván, hogy nincs ideje efféle ostobaságokra.

Apa az asztalra tette a könyvet. Helenkát majd szétvetette a kíváncsiság, mivel nem dughatta azonnal a lapok közé az orrát. Apa azt mondta, rend és

fegyelem a lelke mindennek. Ezért először is rendelt egy török kávé.

Mivel anya illegalitásba vonult, a kávé Helenkának kellett megfőznie.

Az első korty után apa feltette a szemüvegét, és így szólt:

- Akkor hát lássuk! Először a pásztor-és juhász kutyáknál. ..

Megtaláltuk a karszti, a horvát, a sarplaninai, a német, a svéd, a portugál, az egyiptomi, az anatóliai, a bergamói, a pireneusi, a katalán, a közép-ázsiai, a tatár, valamint az óangol pásztor-és a szakállas skót juhászt, majd még kétfajta walesi és kaukázusi, három holland és

négy belga fajtát, és még sok olyat, amelyiket másként kell írni és másként mondani, ezért ezeket a neveket nyámmogva lenyeltük, mivel ez volt egyetlen kilátásunk arra, hogy nyelvünk nem ugrik ki a csapágyából.

Az ír juhásznak kutyaszörnyi nyoma sem volt.

Apa diadalittasan csattant fel:

- Igazam volt. Hol a te ír juhászod?
- Itt kell lennie.
- Akkor találj meg!

Helenka kitépte apa kezéből a

könyvet, és kétszer átlapozta.
Mindhiába.

Majd a képekhez fordult, és Ringo hasonmását kereste az ebszépsegek között. Voltak ott fehér, fekete, szürke, szürkéskék, szürkéspiros, világos és sötét õzszínû, arany és ezüst csíkos, sárga, barna, fehér foltos kutyák, fekete maszkkal a pofájukon vagy anélkül, fekete pöttyösek, fehér foltosak és még nem tudom, hányféle kivitelben.

Csak Ringo hasonmása nem volt közöttük. Talán még számításba jöhettek például a walesi juhászok, mivel azt írták róluk, hogy különféle színûek, így többek között vörösek is lehetnek.

Ellenben a lábuk olyan kurta volt, hogy Helenka sietve átlapozta őket, mondván, ilyen korcsokat még képen sem szeret látni. Apával egymásra néztünk.

- Most te nyernél, ha fogadtatok volna Helenkával - közöltem vele.

- Fityiszt - felelte taknyos húgom.

- Hagyd abba!

- Nem hagyom!

Úgy is volt. Azt mondta, akkor is megtalálja, ha a föld alól kell kibányászni, mert nem hiszi, hogy széles e világon egyedül az írek volnának meg juhászcutya nélkül,

miközben a többieknek három vagy öt fajtájuk is van.

- Éppen ezért vannak más fajtáik - mondta apa.

- De Ringo azért is juhász - kötötte az ebet a karóhoz Helenka.

- Éppen most győztünk meg az ellenkezőjéről - mondtam.

- Talán valami más könyvben benne van.

- Egy külön, egyedül Ringónak szentelt könyvben - mondtam. - Százötven színes képpel, béka-, madár- és Helenka-perspektívából.

Helenka lebiggyesztette az ajkát, nyelt egy nagyot, és tekintetével apánál keresett menedéket. Vártam, hogy megkezdődik a szokásos show-mûsor: szipogás, könnyek és az egész repertoár. Csodák csodája, a mûvésznõ ezúttal lemondta az elõadást. Apa megkérdezte:

- Tulajdonképpen miért olyan fontos, hogy Ringo éppen ír fajta legyen?

- Csak! - vágta rá Helenka.

Úgy látszott, hogy a juhásznál hajlandó engedni, de az ír fajtánál egy jottányit sem.

Apa ismét kezébe vette a könyvet.

Átugrottuk a kutyák ápolásáról, táplálásáról és tartásáról szóló bevezetőt, majd böngészni kezdtük a kopókról szóló fejezetet. Ebben a társaságban majd nyolcvan példányt találtunk, köztük még brazil kopót is, csak írt nem. És hírmondóját se annak, amelyik távolról is emlékeztetett volna Ringóra.

- Nem túl biztató - mondtam.

- Nem is akarnám, hogy Ringo kopó legyen - blöffölt a taknyos.

- Megnyalnád mind a tíz ujjad, ha megtalálnád közöttük.

- Nekem nem tetszenek.

Mutattam, hogy hiányzik egy kereke.

- Miért nem tetszenek? - kérdezte apa.

- Mert azt írja, hogy a kopók szófogadatlanok. Amikor megszimatozzák a nyulat vagy az őzikét, felforr a vérük, és nem lehet megzabolázni őket. Ha Ringo ilyen önfejű volna, én azonnal elzavarnám.

- Nehogy ezt később visszaszívd - figyelmeztettem.

Apa ajánlotta, keresgéljünk tovább. Tacskóból kétféle is volt a könyvben, persze jó távol Írországtól, Helenka meg sem állt ezeknél. A vadászkutyák esetében hasonlóképp.

Majd felfedezték az első ír kutyapéldányt.

Ír vízispaniel volt.

Helenka belekapaszkodott:

- Nézd, mit ír róla: „Jelleme: okos, hûséges, bátor, szófogadó.” Kiköpött Ringo.

A kiköpött Ringo kicsit sem hasonlított az ír vízispanielhez. Hangot is adtam ezen véleményemnek.

- Elégé hasonlít - makacskodott a taknyos.

- Nem látod, hogy göndör szõrû és

hogy hosszú, vékony farka van, ráadásul majdnem térdig érő, lapátszerű füle? Mi hasonlít ebben Ringóra?

- A színe emlékeztet rá.

- Ringo vörös. Az ír vízispanielről meg az áll itt, hogy sötétbarna lila árnyalattal.

- Még nála is kialakulhat.

Helenka még locsogott valamit, de apával oda se hallgattunk.

Amikor felfedeztük az ír szettet, ismét kivirult:

- Ez az! Hallgassátok, mit írnak:

„Ezeket a szettereket Írországban tenyésztették ki. Eleinte vörös és fehér, bizonyos vidékeken teljesen vörös volt a színük. Ma már csak a teljesen vörös színt ismerik el, noha az ír vadászok vörösesfehér kutyákat is tartanak." És micsoda jellemük van! Barátságosak, simulékonyak, nyugodtak.

A jellemzésnél elakadt a lélegzetem, mivel eszembe jutott Ringo, de uralkodtam magamon, és így szóltam:

- Mutasd!

A kép csodálatos volt. Apának is tetszett. Titkon azt kívántam, bárcsak Ringo szetter volna.

Taknyos húgom olyan volt, mint a tej, amikor kifut a lábasból.

- Nézzétek ezt a bozontos farkat. Akárcsak Ringoé. És a szeme! Ringo tekintete. A szín is egyezik. Fehér-vörös. Ringónak fehér foltocska van a nyakán és fehér papucs a lábán.

Figyelmeztettem, hogy csak a tiszta vörös színt ismerik el.

- A könyvben az áll, hogy az ír vadászok ma vörös-fehér szettereket tartanak. Ringo ezek közül való.

- Tizennégy napja hozták be Írországból - dörgöltem az orra alá.

- Lehet, hogy valami ír hozta be, aki eljött hozzánk fácán vadászatra.

- Az íreknek van elég vadjuk. Nem járnak máshova vadászni. Ráadásul zsugoriak is. Nem lövöldöznek valutáért fácánra.

- A skótok a zsugoriak, nem az írek.

- Az írek is.

- Nem igaz.

Mivel az idők végtelenségéig is elvacakolhattunk volna a taknyossal erről, közöltem vele, hogy nem nyitunk vitát, Ringo úgysem kaphat ír állampolgárságot.

- A farka meg a színe ír.

- De nem olyan a füle meg a szőre. A füléről azt írják, hogy középhosszú, keskeny és lefittyed, a szőréről pedig azt, hogy hosszú.

- A szőre még megnőhet.

- És a füle? Tíz évig is húzgálhatod, Ringo akkor sem fog hasonlítani az ír szetterre. Felejtsd el!

Az előszobában megszólalt a telefon, és ez egy pillanatra megtörte Helenka lendületét.

Senkinek sem volt kedve felkelni. Vártuk, hogy anya felemeli a kagylót. De

mivel nem került elő, a telefon megcsörgött tovább, végül én vettem fel.

- Halló? Semmi válasz.

- Halló! Halló! - ordítottam.

A kagylóból egy sóhaj hallatszott:

- Smiljan, te vagy?

- Igen. Kivel beszélek?

- Itt Tatjana.

Hirtelen gombócot éreztem a torkomban. Kigomboltam az ingem, és óvatosan körülnéztem: apa és Helenka a lexikont bújták. Légiveszély nincs.

Mégis teljesen leblokkoltam.

Most Tatjana kiabált a kagylóba:

- Halló! Halló! Hallasz engem, Smiljan?

- Hallak - rebegtem.

- Mit csinálsz?

- Semmi különöset. Apával nézegetünk valamit. És te?

- Nálunk áll a bál. Apának fáj a feje; eszi a tablettákat meg az én idegeimet. Anya hisztizik, mint mindig. Most elment a fodrászhoz. Engem meg vár egy csomó mosatlan edény és a porszívó. Két órán

belül itt semmi perspektíva.

- Kár - mondtam, mivel semmi egyéb nem jutott az eszembe.

- Miért? Ráérsz?

- Most... ööö tu-tu-tulajdonképpen nem - dadogtam.

- És később? Két óra múlva? Isteni! Eljövök a ház elé. De ne úgy legyen, mint múltkor a mozival...

Akartam neki szólni, hogy ne jöjjön, a házunk környéke tele van kíváncsiskodó szájtatiakkal, de nem jutottam szóhoz, mert Tatjana nem állította le a szalagot:

- Ide hallgass! Most négy óra. Fél hétkor találkozhatunk. Ne felejtsd el a képregényt. Én is viszem a könyvet. Oké? Sziabia!

És vége: lerakta a kagylót.

Mély lélegzetet vettem. A szám porzott a szomjúságtól. Kimentem a konyhába, és ittam két pohár vizet.

Amikor aztán visszamentem a szobába, apa megkérdezte:

- Ki telefonált?

- Tyotyó. Kéri vissza azokat a képregény féleségeket. Este elviszem neki.

- Vidd el holnap a mûhelybe.

- Ma este kell neki. Valakinek odaígérte õket.

Apa egy szót sem szólt, csak úgy nézett rám, hogy melegem lett. Pirulásomat kutyakutatásaik iránt való olthatatlan érdeklõdéssel próbáltam palástolni.

- Na, mit találtatok?

Találtak ír, tibeti és puha szõrû terriert. Az elsõ szelíd, mozgékony, odaadó, kitûnõ házõrzõ, idomításra alkalmas és gyermekszeretõ típus volt; a másik nagyon bátor, vakmerõ és igen ragaszkodó; a harmadik pedig határozott,

barátságos, éber. A Helenkát fellelkesítő eme tulajdonságok mellett legfontosabb sajátosságuk, hogy valamennyien ír tenyészetből származtak. Ringo bátran képviselhetne volna akármelyiket, feltéve, ha kicserélhettük volna a fejét, bundáját meg a farkát, átszabhattuk volna a pofáját, átszerelhettük volna a fülét, és további kozmetikai műtéteket végeztünk volna rajta.

Ezt Helenka is belátta, ezért mind szûkszavúbb és önfejûbb lett.

Bár egyre fogyott a remény, hogy olyasmire bukkanhatunk, ami Ringót az ír származáshoz kötheti, Helenka nem tágított. Hosszas keresés után találtunk a

lexikonban egy utolsó használható példányt: az ír agárt.

Mivel nem volt több remény, Helenka úgy ráakaszkodott erre, mint a kullancs.

- Megvan! Ringo ír agár!

Mivel apának kétségei voltak efelől, Helenka hozzálátott a bizonyításhoz:

- Minden porcikájában megfelel a leírásnak. Minden stimmel. A színe is. Hallgassátok, mit írnak: „*Feje: hosszúkás, nem túl széles koponya, hosszú, mindig hegyes pofa, szinte semmi homlok.*” Szakasztott Ringo! „*Szeme: sötét.*” Akárcsak Ringóé! „*Füle: kicsi.*” Mint Ringónak!

„Fogazata...”

- Mint Ringoé! - szakítottam félbe, és közöltem, hogy egyikünk sem analfabéta, és majd magunk elolvassuk apával.

Helenkát azonban nem lehetett lelőni:

- „*Kiváló karakter: barátságos, engedelmes, szereti a gyerekeket.*” És micsoda történelmi személyiség! Nézzétek csak: „*Jóval időszámításunk előtt a kelták - gondolj bele: a kelták! - hozták ezt a vadászkutyafajtát Görögországba. Ismerték a rómaiak, és az arénában használták...*”

- Isteni! Mindkettőtöket elküldünk a cirkuszba! Helenka túlordított:

- És ezután: „*Valaha ez az ír fajta farkasokra, medvékre, szarvasokra és az igen nagy testű ír rénszarvasokra vadászott, ma már azonban csak reprezentációs, luxus jellegű tartása ismeretes.*”

Felkapta a könyvet, táncra perdült, és apa ölébe vetette magát.

- Hallottad: reprezentatív kutya!

- Szólj már - mondtam apának -, hogy kapcsolja magát alacsonyabb fordulatszámra. Mamám, hiszen mindjárt szétpukkad.

- Csönd! Azt hiszem, csenget valaki!

Tényleg csöngettek. Helenka odarohant az ajtóhoz: anya itthon felejtette a kulcsát. Helenka majdnem feldöntötte.

- Képzeld, reprezentatív kutyánk van!
- úgy ordított, mint egy ecetárus.

Anya hamar lecsillapította:

- Hogy viselkedsz, te bolond! Mindnyájan megsüketültetek? Nyomom a csengőt, és senki sem jön ajtót nyitni. Parancsolj, Zinka, kerülj beljebb!

Anyával együtt megérkezett barátnője a negyedikről. Anya gyakran beugrik hozzá egy kávéra. Időnként azért is, hogy kissé lehûtse az idegeit, és

megfeledkezzék az otthoni
bolondokházáról.

Amikor apa megpillantotta Zinka
nénit, beljebb invitálta:

- Jöjjön be, foglaljon helyet!

- Köszönöm, nem érek rá. Nagymosást
csinálok, és egy sereg munka vár még.

- Csak egy pillanatra! Én is leültem
egy kicsit nálad - mondta anya.

- Vagy úgy! Szóval csavarogtál. Mi
meg törtük a fejünket, hová tûnhettél -
tett apa szemrehányást.

- Látom, nagyon hiányoltatok - felelte

anya, és megmutatta Zinka néninek a kutyaalexikont. - Ezzel hülyéskednek. Teljesen elment az eszük.

Zinka néni belelapozott a könyvbe.

- Jaj, de édes kiskutyák! Ugye, van már maguknak is?

- Éppen most állapítottuk meg a származását. Helenka elképzelései szerint ez volna az - mutatott rá apa az ír farkasagár képére.

- Tündéri.

- Luxuskutya. Benne van a könyvben - dagadozott Helenka a büszkeségtől.

- Még nem látta? - csodálkozott apa.

- Nem. Mutassák meg végre - felelte Zinka néni.

Helenkának kétszer sem kellett mondani. Elviharzott a balkonra.

Ezalatt én székkal kínáltam Zinka nénit, de ő elhárította:

- Köszönöm, de tényleg nem érek rá. Csak a ruhaszárítóért jöttem meg egypár csíptetőért. Rémes, hogy elvész az effajta apróság. Minálunk minden mosás után eltűnik néhány.

- Nálunk sincs másképp - panaszkolta anya. - Az idén már két csomag csíptetőt

vettem. És hozzá ruhaszárító kötelet. Azelőtt műanyag kötelem volt, de az semmit sem ér. Kinyúlik, mint a gumi. Én most megint a hagyományost használom, a kender kötelet: drága, mint a mérge, de legalább kitart egy darabig.

Helenka behajózott Ringóval. Úgy tartotta, mint a talált kincset. Ringo nem titkolta, hogy álmából verték fel: ásított, bágyadtan pislogott, majd újra lecsukta a szemét.

Zinka néni megszedült a lelkesedéstől.

- Te kis cukorfalat! Rögtön megeszlek! Néhány csókot cuppantott Ringóra, magához szorította, azt mondta, hogy isteni a bundácskája, milyen szép muff

lenne belőle, egyenesen eszményi, mivel neki mindig fázik a keze. Helenka olvadozott a boldogságtól.

- Ezt a fehér foltocskát tessék megnézni! És a fehér papucskákat a lábain!

Zinka néni gondosan megszemlélte Ringót minden oldalról, összevetette az ír farkasagár könyvbéli képével, és ünnepélyesen kijelentette, hogy a könyvben szereplő ebet még álmában sem merné Ringóhoz hasonlítani. És Ringo helyében ő soha nem bocsátaná meg, ha egy ilyen gyöngyszemet egy hajdani vérebbé akarnánk változtatni.

- Miféle vérebbé?

- Hát nem olvastad? Farkasra, medvére, szarvasra és hasonló állatokra vadászik. Nézd meg Ringót: a légynek sem tudna ártani!

Hangot adtam azon kétségemnek, miszerint Ringót ilyen angyali szelídségű természettel áldotta volna meg a sors.

Helenka a pártjára kelt:

- Pedig szelíd, tudd meg! És gyengéd. És jólelkű.

- Na látod - mondta Zinka néni. - Te meg ilyen lumpencsaládba akarod betuszkolni! Tíz ír vagy kínai farkasagárt sem adnék a te kis fülesedért.

- Hiszen én sem akartam - védekezett Helenka. - Csak amikor átlapoztuk az egész könyvet, és nem találtuk meg...

- Persze hogy nem találtátok! Mit kerestetek egyáltalán? Az ilyen könyvek tele vannak a leghétköznapibb kutyákkal. Olyan egyedi példányokat, mint Ringo, sohasem találni bennük. Ne nézz rám olyan hitetlenkedve!

Helenka tényleg olyan képét vágott, mint aki csalánba esett.

- Magyarázd el neki - fordult Zinka néni anyához -, hogy az áruházi katalógusokban sem látni briliánsokat.

- Elég nagy cirkuszt csinált már ez a

taknyos, ne biztasd még te is -
mosolyodott el anya.

Most Helenkának is elfogyott a
cérnája: egy lélegzettel elhadarta Zinka
néninek, hogy az ír farkasagár csak
afféle kiút, és ő nem is gondolt rá, csak
azért döntött emellett, mivel nem találta
meg, amit keresett. Valójában Ringo ír
juhászcutya.

Zinka néni menten követelte, hogy
mutassa meg az ír juhászcutya képét.

- A könyvben nincs ilyen, de ezek
ketten - mutatott apára és rám - addig
rágták a fülemet, hogy ráálltam a
pótmegoldásra.

- Mondtam már, ha nincs benne a könyvben, ennek az az oka, hogy Ringo egyedi példány. Miért hagyd magad így felültetni?

- Zinka néni is azt gondolja, hogy Ringo tényleg ír juhász?

- Ez teljesen egyértelmű.

Anya rákacsintott Zinka nénire, és azt kérte, ne folytassa, mert ez a taknyos teljesen becsavarodik.

Zinka néni az órájára pillantott, és rémülten felkiáltott:

- Már megint elfecsegetem az időt! Add ide gyorsan a kötelet meg a csíptetőket,

mert otthon botrány lesz.

- Vidd ki Ringót, és hozd ide a fehérenemûskosarat - fordult anya Helenkához.

- Hol van?

- Hol volna? Az erkélyen, a polc alatt.

- Ez a kutya teljesen megbolondította - sóhajtott fel apa, amikor Helenka kiment.

- És te még lovat adsz alá - dorgálta anya.

Helenka behozta a kosarat, és odaadta Zinka néninek.

- Megszámolnád a csíptetőket? - kérdezte anyát, és beletúrt a kosárba. Majd ámulva így szólt: - Majdnem mind összetört!

- Az lehetetlen!

- Nézz ide!

Belenéztek a kosárba, és megállapították, hogy a ruhacsíptetőeknek több mint a fele szét van rágva, és a kötélen is három helyen. Anya enyhén szédült.

- Megint ez az átkozott kutya! Múltkor a cipőt, most a csíptetőket meg a kötelet rágta szét! Mi következhet még ezután?!

- Ne izgasd fel magad! - csitította Zinka néni.

- Könnyen beszélsz, amikor az én zsebemre megy a játék!

Apa közölte, hogy ez az ő zsebére megy, és jobb, ha most nem rendezünk cirkuszt.

- Csak pártold ezt a taknyost!

A taknyos szája máris legörbült, és mivel senki sem állt a pártjára, azt zokogta, hogy igazságtalanul vádoljuk Ringót, mert az nem tud védekezni; és a legnagyobb disznóság, hogy mindenért őt okoljuk, ami fonákul megy a háznál.

Zinka néni megsajnálta a húgomat. Magához vonta, és így vigasztalta:

- Ne törődj vele! Olyan kiskutyád van, mint senki másnak.

- Zsivány ez, nem kiskutya! - dühöngött anya.

- Valódi ír juhász, tudd meg! - bögte a taknyos, majd kirohant a vécébe, és magára zárta az ajtót.

Apa intette anyát, hogy megértőbbnek kellene lennie ezzel a lánnyal, hiszen lassan abba a korba ér, amikor a lányok különösen érzékenyek.

Anya erre megkérdezte apát, hogy

vajon ő megértő-e iránta, amikor ő érzékeny.

- Azt hiszem, igen!

- Én meg azt, hogy nem!

Zinka néni úgy vélte, ebben az esetben olyan problémáról van szó, amit nem a gyerekek előtt szokás megbeszélni. Közben pedig jelentősegteljesen pillogott felém, mire apa tüstént rám szólt, hogy fölösleges itt a fületem hegyeznem, és menjek, ahova akarok.

Fogtam a képregényt, és azzal búcsúztam, hogy ma egy kicsit tovább fogok elidőzni Tyotyónál.

Az előszobában még hallottam, hogy Zinka néni ezt mondja:

- TérjeteK már észhez! A gyerekek már nagyok, mit fognak gondolni...

Hogy Helenka mit gondolt, nem tudom.

Én füttyültem az egészre, és először nem gondoltam semmire.

Majd eszembe jutott, hogy apa és anya jobbkor nem is kaphatott volna össze.

Majd eszembe jutott Tatjana.

És amikor nem találtam ott a ház előtt, mindjárt arra gondoltam, hogy el kell

kapnom, mielőtt ideérkezik. Nehogy
együtt lássanak vele.

Aztán körülnéztem, és megint nem
gondoltam semmire.

Anya tervszerűen Ringo-
ellenes

légkört teremtettem

Amitől egész idő alatt félttem,

bekövetkezett: anya kiszúrta magának Ringót.

Minél inkább kopott róla a szabadság alatt felszedett szín, annál inkább összekuszálta a dolgokat, és ütötte bele az orrát minden semmiségbe.

És e semmiségek között túl sok volt Ringo rovásán.

Anya egy szép napon megtalálta Helenka festékekkel összekent ruháját. Valóságos földindulás következett. A taknyos szóhoz sem jutott. Anya nem olvassa Sherlock Holmes detektívstóriáit, mégis megvilágosodott előtte, hogy mindennek Ringo az oka.

- Ezt mikor csinálta?

- Én botlottam meg. Ringo nem hibás. Anya lekevert egy pofont leánygyermekének. Helenka nem tiltakozott az erőszak alkalmazása ellen. Ez anyát meglepte, és lemondott a középkori nevelési módszerekről, hogy a meggyőzés modern eszközéhez nyúljon.

- Ez a ruha tönkrement. Tévedsz, ha azt hiszed, hogy újat veszek helyette.

- Nem is kell!

- De én elvárom, hogy vigyázz a holmidra!

- Baleset történt. Nem akarattal

kentem össze.

- Bánom is én, szándékosan csináltad-e vagy sem. A ruhát ki lehet dobni a kukába. Azt hiszed, lopom én a pénzt?

Helenka erre nézvést nem nyilatkozott, mire anya kilőtt még egy sorozatot:

- Amióta ez a kutya itt van a háznál, minden a feje tetejére állt! Ezt nem fogom sokáig tûrni!

Mivel Ringoról volt szó, Helenka megfélekedett az óvatosságról, és visszafeleselt:

- Mondtam már, hogy semmi köze az egészhez!

Anya viszont rögtön kioktatta az összekent ruha és Ringo közötti dialektikus összefüggésről:

- Ha a kutya nem volna itt, te nem maszatoltál volna a festékekkel, és most nekem nem kellene mérgelednem. Így van?

- Különben is megtörténhetett volna.

- Ne beszélj szamárságokat!

Helenka megfogadta anya tanácsát, és ezután meg se nyikkant. De hiába, anya lemeze forgott tovább.

- Felszedsz valami kóbor kutyát, és miután már mindenünnen kirúgták,

idehozod a nyakamra! Mintha nem volna
úgyis elég bajom! És még te beszélsz
holmi reprezentatív luxuskutyáról! Ilyen
kutyát tartani tényleg luxus! És én ezt
nem is engedhetem meg magamnak.
Talán valami amerikai milliomos
megtehetné, de az is tönkremenne!

- Én az ír farkasagárra mondtam, hogy
reprezentatív luxuskutya, mert ez volt a
könyvben. Ringóra ez nem vonatkozik,
mert ő ír juhász.

- Kis pisis, nem pedig juhász! -
szögezte le anya olyan határozottsággal,
hogy Helenka is úgy vélte, jobb
hallgatni.

Így kezdődött.

Majd az első hókupachoz újabb tapadt, aztán még egy, végül a lavina megmozdult.

Anya másnap felfedezte az ágyamon az elszakított paplanhuzatot. Odahívott, és rámutatott a hadizsákmányra.

- Ide nézz!

Úgy bámultam, mint Kolumbusz Kristóf, amikor először pillantotta meg Amerikát.

- Ez mi? - kérdezte anya.

- Sejtelmem sincs róla. Most látom először. Kérdezd meg Helenkát.

A taknyos persze nem volt otthon, ezért anya engem hallgatott ki.

- Mit csináltál a paplanhuzattal?

- Én semmit.

- El van szakadva.

- Lehetséges.

- Nem lehetséges. Ezt kutya fogak szakították ki.

- Nem hiszem. Ringo nem léphet be a szobámba.

- Ne hazudj!

De ha már elkezdtem, hazudtam tovább. Végül annyira elaltattam anya gyanúját, hogy minden jól végződött: hosszú kantátába fogott, és úgy határozott, hogy elsején követelni fogja tőlem a huzat árát.

Ezután ismét Helenka következett. Anya nem találta sehol lánya hálóingét, azt a bizonyos tizennyolc darabra szakított csipkéset. Felforgatta az összes szekrényt meg fiókot. Helenka, aki a festékes ruha esetében már szert tett némi tapasztalatra, ezúttal segített anyának a keresésben, és együtt mérgeződött vele. Persze ebben is fantasztikus túlzásokba esett. Anya szagot kapott; gyanítani kezdte, hogy a

taknyos az orránál fogva vezeti, és ezért szigorúan elkapta a frakkját. Helenka hősiezen kitartott az utolsó percig, majd belezavarodott a hazugságaiba, és megadta magát. Anya úgy dühbe gurult, hogy elködösült a tekintete: két főzőkanalat eltört Helenka fenekén, és eltört volna egy harmadikat is, ha nem fogy ki a szuszából. Ekkor szirénázásba csaptak át, apának pedig át kellett mennie a szomszédba cseppekért, anya elgyötört szívére. Ezután anya egész nap olyan volt, mint a kifacsart citrom, és ez volt Ringo mázlija, mert megúsza mindazt, amit Helenkának nem sikerült.

Amikor anya magához tért, szisztematikusan szaglászni kezdett

Ringo után. Felfedezte, hogy nincs meg a takaró, amit Ringo az első éjszaka felszabott hat darabra. Helenkéval kihallgatásra idéztek bennünket. De már volt annyi gyakorlatunk, hogy anya nem tudott a probléma mélyére hatolni. Makacsul azt ismételtük, hogy el sem tudjuk képzelni, mi történt a takaróval. És mivel e ponton nem engedtünk, anya éjszaka lidérces álmot látott. Reggelre kelve elmondta, hogy gondolni sem tud a takaróra.

Döntését megkönnyebbüléssel nyugtáztuk.

Délután megint rászállt a házra a vörös kakas. Anya felfedezett a

függönyön egy lyukat. Mielőtt még jól megnézte volna, Ringót vádolta. Apa mentette meg a helyzetet, aki eszébe juttatta, hogy ez az a lyuk, ami miatt már megvolt a műsorszám idehaza.

- Ez még abból az időből való, amikor Ringo nem is volt a háznál.

- Na ne mondd! Talán magától keletkezett?

- Én csináltam cigarettával. A születésnapodon.

- Az egy kisebb lyuk volt.

- Nézd meg jól. Magad is láthatod, hogy ez nem harapástól, hanem parázstól

keletkezett.

Apa meggyőzte ugyan, anya mégis úgy érezte, hogy zsványtanyára vetette a balszerencse, és még jó ideig kesergett szomorú sorsa felett.

Két nap múlva sehol sem találta a fürdőruháját. Megint rászállt Ringóra. Félóra után ugyan megtalálta a szennyesben, ugyanakkor azonban felfedezett egy rakást, amit Ringo véletlenül nem a ládájába helyezett el, hanem az erkélyajtó mögé. Ringo számára ez csak annyiban jelentett változást, hogy nem a fürdőruha, hanem az elrejtett kincs miatt kapott.

Ilyen és hasonló húzásokkal anya

tervszerûen Ringo-ellenes légkört teremtett.

Nem is annyira Ringo, mint inkább Helenka szenvedett emiatt. Átváltozott Hamupipõkévé: éjszakánként felkelt, és eltakarította Ringo nyomait, levitte a ház elé, hogy kitombolja magát, ügyelt, hogy ne kerüljön anya szeme elé, abbahagyta a hisztizést, és magától elmosogatott, elrakta a holmiját, eljárt a boltba, az elsõ figyelmeztetésre szót fogadott, és egyáltalán olyasmiket mûvelt, amiket az õ korabeli taknyosok nem mûvelnek minden ok nélkül.

Egyszóval Helenka megszûnt Helenkaként létezni. Ezt mind

észrevettük. Egyedül anya nem vont le sajtós következtetéseket. Helenka megváltozásában sunyítást sejtett. Sokáig töprengett. Aztán szöveget ütött a fejébe, mi lehet Helenka szőnyegével. Nem hitte, hogy minden úgy volna, amint elmeséltük. Belemélyesztette a fűrót apába.

- Itt valami bûzlik. Nem hiszem, hogy Csani piszkította össze a szőnyeget, és vitte el a tisztítóba.

- Miért nem?

- Már több mint egy hete itthon vagyunk, neki meg se híre, se hamva.

- Biztosan dolga van.

- Ha Csani vitte volna el, idejön és megmondja. Ismerem őt.

- És mit gondolsz, mi van a szőnyeggel?

- Ringo tette tönkre.

- Ne gyerekeskedj!

- Szerinted én mindig gyerekeskedem, de a végén kiderül, hogy mindig igazam van.

- A gyerekek nem hazudnak.

- Mikor jön meg az eszed? - kérdezte erre anya, és eszébe idézte apának, mint vezette orránál fogva taknyos húgom a

hálóing esetében. - Micsoda pimaszság: a tetejére fordítom az egész lakást, az a taknyos meg még segít nekem, velem együtt keres-kutat, és adja az ártatlant. Felforr bennem a méreg, ha csak eszembe jut. Holtom napjáig nem felejttem ezt el!

- Én sem felejttem el, mennyire megfélemedtél akkor magadról.

- Igen? Hát még te is ellenem vagy?

- Nem vagyok ellened. Csak az efféle módszereket ellenzem.

- Ha rajtad múlna a nevelésük, itt már holnap kitörne az anarchia.

- Miért túlzod el?

- Jól van, na. Csak védd ezt a huligánt meg a taknyost. Én többé nem törődöm semmivel. De a következményekért te vállalod a felelősséget.

- Miféle következményekért?

- Hallgass! Csak felidegesítesz!

Apa tényleg elhallgatott, de anya kettő helyett is folytatta. Olyan szóáradatot zúdított rá, hogy apának végül zengett a feje, és vacsora nélkül feküdt le aludni.

Mivel anya így elvesztette a közönségét, ránk startolt. Az őskortól kezdve fölsorolt mindent, amit csak

elszúrtunk valaha, és még többet is. Helenka meg se mukkant. Én a mesék hallatán elvesztettem a türelmemet, és azt mondtam anyának:

- Ha azt hiszed, hogy hazudunk, menj el Csani bácsihoz, és kérdezd meg őt.

- Ne aggódj, elmegyek hozzá.

- Elviszlek azonnal, ha akarod.

- Magam döntöm el, mikor megyek.

- Döntsd el mielőbb, hogy végre csend legyen.

Erre hozzám vágta a konyharuhát. A televízió előtt kerestem menedéket. De

onnan is megfutamított, mire elhúztam a csíkot a szobámba a magnómhoz.

Reggelre olyan volt a hangulat, akár egy hullaházban: anyát ette a méreg, apa némaságba burkolódzott, Helenka lapult, én meg reggeli nélkül maradtam.

Amikor délután hazaértem a műhelyből, otthon még zûrösebb volt a helyzet. Apa nem jött haza. Anya tûkön ült. Minduntalan odament az ablakhoz, és leste, hol fog elõbukkanni. Majd felhívta apa vállalatát, és megtudta a portástól, hogy már mindenki rég elment. Anya rágta a körmeit, azt mondta, együk meg magunk az ebédet, és bezárkózott a hálószobába.

Kicsivel később mintha csöngött volna a telefon. Anya azt gondolta, megsüketültünk, és ránk ripakodott. Ilyen körülmények között jobb, ha az ember tartja a száját, különben még rosszabb lesz. Mivel egy pissenést sem hallattunk, anya azt hitte, gyermekei illegalitásba vonultak. Kiviharzott a konyhába, ott találta Helenkát a mosogatás, engem az asztalnál a rejtvényfejtés közepette. Megállapította, hogy Helenka munkája semmit sem ér, én meg szakasztott az apám vagyok, ugyanolyan alamuszi alak.

Amikor a kiosztásnak vége volt, anya közölte, hogy olyan a feje, akár a méhkas. Egy darabig nyögdecsejt, majd

a lába mondta fel a szolgálatot, a heverőre vetette magát, és úgy érezte, megőri a fejfájástól. Helenka mindjárt odavitt neki egy pohár vizet meg egy tablettát. Anya azt mondta, úgysem használ, de azért lenyelt hármát, és elfintorította az arcát, mint aki mérget vesz be.

Majd kijelentette, hogy legszívesebben meghalna, ha tudná, hogy ezzel véget ér minden, de nem gondolhatta komolyan, mert egyszersmind azt kérte, nyissam ki az ablakot, mert rögvest megfullad. Egy darabig feküdt lehunyt szemmel, majd úgy döntött, hogy mégis elmegy Csani bácsihoz.

- Elvigyelek? - kérdeztem.

Azt felelte, hogy ez a legkevesebb, amit elvár tőlem.

- Oké, indulhatunk máris.

- Azt hiszed, így eljöhetsz velem? Öltözz át. Normális körülmények között tiltakoztam volna, de most nem láttam helyénvalónak.

Miközben átöltöztem a szobámban, anya hirtelen akkora sikolyt hallatott, hogy ereimben megfagyott a vér. Először azt hittem, földrengés van. Tudom, hogy hülyén hangzik, de anya hangja olyan nem mindennapi volt, hogy nem is gondolhattam hétköznapi eseményre.

Amikor kiszaladtam az erkélyre, anyát a korlátnak dőlve találtam, a fejét fogta, mint aki attól fél, hogy az most fog szétrobbanni.

- Mi történt? - kérdeztem, és már láttam is a katasztrófát, ami elködösítette anya agytekervényeit.

A földön ott hevert az aszparágusz, anya szeme fénye, összetépve, lekopaszítva, megszaggatva, föld- és cserépdarabok között, akár egy káposztatorzsa a szemétdombon.

- Nézz oda, Smiljan, mit csinált megint! - hörögte anya.

Nálam is beállt a rövidzárlat.

Fenemód igyekeztem, hogy anya segítségére legyek ezekben a súlyos percekben, de egy hangot sem tudtam kipréselni magamból. Odaléptem hozzá, és a vállára tettem a kezemet. Ez az együttérző mozdulat kilendítette anyát a sokkos állapotból. Felzokogott.

Ez már nekem is sok volt. Elővettem a zsebkendőmet, és odaadtam neki.

Anya kifújta az orrát, és ezt rebegette:

- Mindennek vége - és hátrasimította a haját. - Énnekem legalábbis végem van.

Átkaroltam, és azt mondtam, támaszkodjon rám. Anya ekkor pillantotta meg Helenkát: falfehéren állt

az ajtóban, kővé meredve,
sóbálványként, megbénulva, mint aki
alatt éppen megnyílik a föld.

Anyában egy pillanat alatt
felszikrázott az élet, lekevert neki egyet,
és még ő ordított fel:

- A sírba viszel, te!

Az anyaszomorító meg se nyikkant;
félre kellett tolnom, hogy szegény
mamánkat bekísérhessem a szobába.
Miután egy székhez támogattam,
elrohantam a valériáncseppekért,
amelyek univerzális gyógyszerként
hatnak rá, valahányszor olyan, mint a
kifacsart citrom. Amikor visszaértem,
anya mereven a plafont bámulta, és ezt

mormolta:

- Ne izgasd fel magad, ne izgasd fel magad...

- Idd meg ezt - kínáltam a cseppeket.

- Ne izgasd fel magad, ne izgasd fel magad... - ismételte és félretolt.

Úgy próbáltam anyán segíteni, hogy rárivalltam Helenkára:

- Tûnj el, te taknyos, ne is lássalak!

Hugicám még mindig az erkélyajtóban állt, mint a cövek. Félretoltam.

- Keresd meg a kutyát, hadd számolok

vele!

- Várj - szólalt meg anya váratlanul, felkelt, és odalépett Helenkához.

Helenka behúzta a nyakát, és megadóan várta a világ végét.

De most nem következett pofon. Anya átnézett Helenka fölött az erkélyre, háta mögött ökölbe szorította a kezét, hallgatott pár másodpercig, majd rekedtes hangon megszólalt:

- Jól figyelj, mert semmit sem fogok kétszer mondani. A kutyáddal tíz évet elemésztettetek az életemből. Nem foglak elnászpángolni. A kutyához sem nyúlok egy ujjal sem. Kár az

egészségemért meg az idegeimért. De azt mondom, ebben a pillanatban vidd el a háztól! A te dolgod, hova viszed, és hogyan szabadulsz meg tőle. Amíg én itt lakom, ez a kutya többé nem lépi át ennek a lakásnak a küszöbét. Ez az utolsó szavam. Megértetted?

Helenka nyelt egy nagyot, a padlót nézte, és habár tudta, hogy anya nem tágít, megkísérelte a lehetetlent.

- Anyukám, megígérem... esküszöm... a becsületszavamat adom, hogy soha többé... soha többé... - könyörgött zokogva.

- Hagyd abba! - kiáltotta anya.

- Kérlek, hallgass meg! Veszek neked egy másik aszparáguszt, százszor szebbet ennél, hidd el...

Anya hátat fordított Helenkának, és így szólt hozzám:

- Smiljan, ha ez a taknyos azonnal el nem viszi a kutyát, te gondoskodsz róla, hogy a dolog elintéződjék. Elég idős vagy ahhoz, hogy értsd, mire gondolok! Vagy ő, vagy én. Most pedig válasszatok! Ez az utolsó szavam!

- Ha így van - visított fel Helenka -, megyek én is! Se engem, se Ringót nem láttok többé!

A taknyos kirohant, és becsapta maga

után az ajtót. Utána akartam menni, hogy lekeverjek neki egyet, de anya visszatartott:

- Hagyd. Intézze el ő.

Egy darabig hallgattuk, hogyan rohangál Helenka szobáról szobára, csapkodja az ajtókat, és keresi az illegalitásba vonult Ringót. Majd hallottuk, hogy sír, és beszél hozzá. Majd olyan csattanás következett, hogy beleremegett minden ablak, és rájöttünk: elmentek mind a ketten.

Anya felsóhajtott, es visszatért az erkélyre hajdani aszparáguszához, mostani nagy fájdalmához. Segíteni akartam neki, ezért elmentem a seprûért

meg a személtlapátért. Mikor mindkettőt odavittem, így szólt:

- Hagyd, majd magam...

De ahelyett hogy hozzálátott volna, a szobájába ment és bezárkózott.

Leültem a konyhában, és vártam. Nem tudtam, mire. Hirtelen szomorúság fogott el, magam sem tudtam, miért. Úgy éreztem, egyedül vagyok a világon. Legszívesebben üvöltöttem volna.

Azután nem bírtam tovább.

Bekopogtam anyához, és megkérdeztem, nem megyünk-e át Csani bácsihoz.

- Nem - felelte. - Csak menj, ha akarsz.

Nem volt kedvem elmenni sehova. Mégis felöltöztem, és leballagtam az utcára. Ez volt az egyetlen lehetőség arra, hogy emberek között legyek. Üvöltéssel semmire sem mentem volna.

Kitör a csanitisz

Két óra múlva keveredtem haza. Ezalatt hiába köröztem Tatjanáék háza körül.

Igaz, hogy nem beszéltük meg, de a lány igazán érezhette volna, mikor van rá szüksége az embernek. Hangulatom a mélypontra zuhant. Aztán jó darabig csalinkáztam a városban, kétszer leparkoltam, és mind a kétszer lebeszéltem magam arról, hogy moziba menjek; hiába, nincs értelme a vásznat bámulni, ha az ember nincs formában: a filmen szétverik egymás pofáját, felállítják a pokolgépet, sorozatokkal lyuggatják tele a postakocsikat, de az embernek semmi öröme az egészben, és ezért minden még reménytelenebb. A pénzt, amit mozira tettem félre, inkább képregénybe öltem, ettem egy fagylaltot, majd elegendő volt mindenből, és hazahajtottam. A ház előtt megkérdeztem

a pincsiket, nem látták-e Helenkát; mivel nemleges volt a válasz, biztos voltam benne, hogy fent van anyával.

Ezért nagyot néztem, amikor beléptem, és üres volt a lakás. Az erkély kitakarítva. Anya szobája is. A rend láttán megállapítottam, hogy minden oké.

Kimentem a konyhába, és felrobbantottam a hűtőszekrényt. Nem érte meg. Csak joghurtot, halkonzervet és kenyeret találtam. Amikor mindezt feldolgoztam, kicsentem apa aranytartalékából néhány szál cigarettát, letáboroztam a klotyóban, és belemélyedtem a Vikingekbe.

Hamarosan kulcs csikordult a zárban.

Anya jött és megkérdezte:

- Helenka, te vagy a vécén?

- Nem, én vagyok.

- Régóta itthon vagy?

- Most jöttem haza. Hol voltál?

- Zinkánál. Nem találkoztál Helenkéval?

- Nem - válaszoltam a vécéajtó mögül.

- Járd körül a házat, nézd meg, merre kószál.

- Kérdeztem már a srácokat. Eltűnt a láthatáron.

Hallottam, hogy anya sóhajt, és bemegy a szobájába.

Addig maradtam a vécén, míg el nem szívtam a cigarettát. Majd a Vikingekkel széthajtottam a füstöt, aztán illatosá varázsoltam a levegőt apa kölnijével, és előbújtam a fedezékből.

Anyát a televízió előtt találtam. A reklámot nézte, rettenetesen belemerült. Mivel az efféle pillanatokban nem tanácsos felzavarni révületéből, lábujjhegyen osontam a szobámba, leheveredtem, és arra gondoltam, hogy majd elrendeződik minden, ha apa

hazaér.

Igen ám, csak hogy nem minden gondolat nyugtatja meg az embert, és ez utóbbi apával kapcsolatosan totálisan elhibázottnak mutatkozott, mivel elfogott az aggodalom, hogy vajon milyen állapotban jön meg. Ha így eltûnik, mint ma is, olyankor általában hosszú útra indul. És amikor hazaér, általában ingadozó, egyszersmind forradalmi magatartást tanúsít. Egyedül ezekben a pillanatokban derül ki, hogy a háznál apa hordja a nadrágot, egészen addig, amíg anya le nem húzza róla, és ágyba nem fekteti. E diplomáciai manőver után másnap aztán anyáé a szó, mivel olyankor apának annyi baja van a

másnaposságával, hogy fütyül minden forradalmiságra.

Megszólalt a telefon. Hallottam, hogy anya odarohant, és felemelte a kagylót.

- Halló! Halló! Halló!

Majd odajött hozzám, és ezt mondta:

- Valaki idetelefonált, majd lerakta a kagylót. Gondolod, hogy Helenka lehetett?

- Miért hívott volna?

- Nem tudom. Ezért kérdezlek.

Anya az ajtófélfának dőlt. Tudtam,

hogy a taknyos miatt idegeskedik, ezért megvigasztaltam:

- Ne nyugtalankodj. Haza fog jönni.

- Úgy elnászpángolom, hogy nem felejt el egykönnyen, mit jelent aggodalmat okozni az embernek.

- Ha moziba ment, félóra múlva itthon lesz.

- Kitől örökölhette a természetét? - sóhajtott a anya.

Helenka helyett negyedóra múlva apa érkezett meg. Köszönés nélkül lépett be, és sötét pillantásokat lövellt ránk. Nem volt úgy beállítva, mint vártam.

Anyánál a fémek felmondták a szolgálatot; apa nyakába borult, és sírva fakadt.

Apán látszott a meglepetés.

- Jól van, jól - morogta -, hagyjuk a könnyeket.

Anya megcsókolta néhányszor, és ezt sóhajtott:

- Hála istennek, hogy itt vagy! Csakhogy megjöttél! Az idegeim már teljesen felmondták a szolgálatot.

- Miért? Hiszen nem maradtam el sokáig. Összejött egy kis társaság, és egy kicsit elüldögéltünk...

- Pont ma, amikor olyan nagy szükségem lett volna rád!

- Így alakult. Nem számítottam rá...

- Ó, nem szemrehányásként mondom. Egyáltalán nem erről van szó.

- Jól van. Nyugodj meg...

- Helenka eltűnt! - robbant ki anyából.

- Hogyhogy? - lepődött meg apa.

- Felkapta Ringót, és nyoma veszett.

- Teremtsd jól le, ha hazajön, és punktum! Tudod, milyen kis csavargó - vigasztalta apa, és levetette a zakóját. -

Pokolian éhes vagyok. Mi lesz a vacsorával?

- Nem értesz semmit! - nyögött föl anya, és behúzta apát a konyhába.

- Akkor magyarázd el!

És anya elmagyarázta, az aszparágusztól kezdve mindent oda-vissza, és közben mindazt, ami miatt nincs nyugta, mivel ő már csak ilyen, egy pillanat alatt elragadja a hév, pedig amikor kimondja, akkor sem gondolja igazán komolyan, amit Helenka is tudhatott volna, de hát ő még gyerek, mindent komolyan vesz, különösen azt, ami Ringóval kapcsolatos, mivel ez a kutya úgy a szívéhez nőtt, hogy az már

abnormális. És egyáltalán.

Apa azt mondta, ami történt, megtörtént; kár a fölösleges önvádért, semmi értelme. Azt is mondta, őrizzük meg a hidegvérünket, mert a taknyos minden pillanatban itt lehet. És ha nem jön haza, majd ő kézbe veszi azt a lányt, mivel ez már a pimaszság teteje.

Apa szavai annyira megnyugtatták anyát, hogy így szólt:

- Ne haragudj, ma este nincs vacsora. Azonnal készítek valamit.

De apa pokoli éhségét mintha elfújták volna. Azt mondta anyának, ne csacsiskodjék, hanem inkább üljön le

melléje.

Azután ott ültek mind a ketten az asztalnál, fogták egymás kezét, mindegyikük titokban az órát leste, és azon gyözködték egymást, hogy semmi ok a nyugtalankodásra, mivel Helenka most már biztosan betoppan.

De nem toppant be. Először anya kapitulált.

- El kell menni érte.

- Hová?

- Tőlem kérdezed?

- Én sem tudom.

- Szólj a rendőrségnek.

Apa még megőrizte annyira az ítéletképességét, hogy elvetette ezt az ötletet:

- Szó sem lehet róla! Helenka nem csecsemő, hogy elveszen. Valahova elbújt. Akkor is csak egy hét múlva akadnának a nyomára, ha ebben a pillanatban a keresésére indulnak. Ráadásul micsoda blamázs ránk nézve! Meg Helenkára, akit még majd csövesnek néznek. Ezt nem engedhetjük meg magunknak.

- Ölbe tett kézzel sem ülhetünk!

- Persze hogy nem.

- Megõrülök, ha nem csinálsz valamit!
- zokogta anya.

Apa lehunyta a szemét. Látszott rajta, hogy lassan az agyára megy ez az egész. Egy darabig még tartotta magát a hõs szerepében, majd odafordult hozzám.

- Mi a véleményed?

Vállat vontam, jelezvén, hogy fogalmam sincs.

- Te csak tudod, hol szokott tekeregni
- makacskodott apa.

Azt mondtam, túl nagy port kavarnak az ügy körül. A taknyos most zsarolja õket. Nem akar vagy nem mer hazajõnni,

mert túl sokáig maradt el, és most fél, hogy kikap. Biztosan elbújt valahol.

- Hol?

- Talán valamelyik osztálytársnőjénél, de az is lehet, hogy Ringóval lépnek fel valahol. Rengeteg lehetőség van.

- Miféle fellépésről beszélsz? -
érdeklődött apa.

Miközben tétováztam, hogyan tudnám elmagyarázni a szitut, hirtelen reflektor gyúlt az agyamban.

- És Csani bácsi?

- Gondolod, hogy náluk van?

- Csakis! Fogadjunk.

Anya felpattant.

- Hogy erre nem gondoltam! Persze hogy nála van! Holtbiztos! És annak az örültnek nincs telefonja, hogy felhívjon bennünket!

Apa nem volt ebben olyan biztos. Azt mondta, ha ott volna, Csani bácsi már rég hazahozta volna a taknyost.

Anya abban a szempillantásban letorkolta, mondván, egyedül ő ismeri Csani bácsit: ki tudja, mivel beszélte tele a fejét az a taknyos, és most szándékosan nem akarja hazafuvarozni.

- De hiszen tudja, mennyire aggódunk
- ellenkezett apa.

- Pont ezt akarja! - heveskedett anya. -
A taknyos bizonyára elkerepelte neki,
hogy itthon bántjuk őt. Csani pedig,
tudod, hogy csüng Helenkán, most övön
aluli ütésekkel válaszol. Ismerem, akár a
tenyeremet!

Anya kiszaladt az előszobába,
előkapta a kabátomat, és belebújtatott.

- Azonnal érte mégy! Megvan a
kulcsod?

- Mondd meg Csaninak, hogy majd
kap tőlem! - fenyegetőzött apa.

- Fogd fölön a taknyost, és hozd haza!
Megértetted? Légy óvatos az úton! -
rendelkezett anya, és kituszkolt az ajtón.

Amikor a ház előtt beleültem a kis Fiatba, kerékpárján feltûnt Tatjana. Leírt pár nyolcast a kocsni elõtt, elállta az utamat. Látszott rajta, hogy valami baja van velem.

- Sietek! Ne szórakozz itt - mondtam neki.

- Hova sietsz? Randid van?

Nem szoktam meg nála az efféle szöveget, ezért nem tudtam, mit válaszoljak. Vártam, hogy félreáll. De nem mozdult. Rádõlt a Fiatra, és azt

rebegette:

- Miért lapultál meg?

- Kicsoda? Én?

- Miért anyukád vette fel a telefont, és nem te?

- Ne légy számár - feleltem. - Nem is álmodtam, hogy te hívsz.

- Pedig álmodhattad volna.

- És te hol voltál délután? Háromszor is jártam az utcátokban.

- Hármat találgathatsz.

- Állj már félre! Sietek!

- Ezt már hallottam. Találj ki valami újat.

Mivel nem voltam formában a hülyéskedéshez, azt mondtam, üljön be, hogyha akar. Útközben majd elmagyarázom, miféle disznóságot főzött ki Helenka, és akkor majd nem mond olyanokat, hogy randira megyek.

Tatjana a falhoz támasztotta a kerékpárját, és úgy vágatott a kocsihoz, mint akinek ég a talpa alatt a föld. Becsapta a kocsiját, és egy pillanat alatt teljesen megváltozott: a vállamra csapott, rám nevetett, és azt mondta, hogy ez isteni, mert már régóta vágyott

ra, hogy éjszaka kocsikázhasson velem.

- Nem is kérdezed, hova megyünk?

- Nekem mindegy! Akár a világûrbe is... Nem ment a fejembe, miért volt az előbb olyan kíváncsi, és most miért mindegy neki, hogy hova viszem. Ezt közöltem is vele.

Azt felelte, örül, ha nem értek mindent, mert különben túl okos volnék, és az sem mindig jó. Ránéztem és láttam, hogy úgy mered az útra, mint aki nem is ezen a földön jár, de lehet, hogy csak megjátszotta magát.

Ez egy kicsit zavart, ezért megkérdeztem tőle, nem látta-e

Helenkát.

Tatjana hirtelen felém fordult, és oltárian ideges lett.

- Mi történt Helenkával?

Elmondtam, mint tette tönkre Ringo anya idegeit, és hogyan végződött a cirkusz.

- Gondolod, hogy Helenka tényleg Csani bácsinál van? - kérdezte Tatjana.

- Hol a fenében lenne?

- Nem tudom. De én az ő helyében nem Csani bácsihoz mentem volna...

- Miért nem?

- Te magad mondtad, hogy teljesen belebolondult Ringóba. Erre ti mit műveltetek? El akartátok venni tőle egyetlen szerelmét. Borzalmas!

- Engem hagyj ki az egészből. Anya zavart össze mindent.

- Nem érdekes - felelte Tatjana. - Nem az a kérdés, hogy ki főzte ki ezt, hanem hogy megbántottátok Helenkát. Az ő helyében én öngyilkos lettem volna.

Tatjana majdnem kiröpült a szélvédőn, úgy rátapostam a fékre. Nem szándékosan. Azaz nem is tudom, miért léptem a fékre. Talán mert kiborított,

amit mondott, talán mert erre egyszer sem gondoltam, talán csak úgy, mit tudom én. Pár másodpercig hallgattam, majd dühösen azt mondtam, ne beszéljen hülyeségeket.

- Ez nem hülyeség - felelt Tatjana, és figyelmeztetett, hogy kereszteződésben állunk, és álljak félre, ha ezt meg akarom vele vitatni.

Rátapostam a gázra, és hajtottam tovább.

Kis idő múlva megkérdeztem, miért követne el öngyilkosságot.

Azt felelte, hogy az élet egyébként is borzalmas, és ha az embertől még a

szerelmét is elrabolják, az olyan, mintha elvesztene mindent. És ha már semmije sincs, akkor jobb, ha az ember halott, mivel az is valami.

Erre nem is gondoltam. Ahogy most hallgattam Tatjánát, úgy éreztem, tényleg igaza van, és én sem cselekednék másként, ha valaki elragadná tőlem egyetlen szerelmemet. Egy darabig eltöprengtem azon, hogy agyonlőném, megmérgezném, vagy autóval egy szakadékba vetném-e magam, ahogy a moziban is láttam, de egyik változat sem lelkesített fel túlságosan, mert nem tudtam, hogyan lehetne mindezt filmre vinni s úgy megörökíteni végpusztulásomat, hogy az egész mozi

zokogjon. Enélkül pedig hülyeség meghalni, mivel ez az utolsó esély arra, hogy felfigyeljenek rád, hogy te is vagy valaki. Ha erre nincs garancia, jobb, ha az ember hozzá se fog a dologhoz, mert mindent elszúr, és a végén pléhre csúszik, ami mindennél rohadtabb.

Tatjana megkérdezte, miért hallgatok.

- Gondolkodom.

- Miről?

- Arról, amit az előbb mondtál.

- Mit mondtam?

- Hogy Helenka nincs Csani

bácsinál...

- Nem azt mondtam, hogy nincs ott. Azt mondtam, hogy az ő helyében én nem mennék oda...

- Nem is mész - figyelmeztettem, és mondtam neki, hogy lerakom a sarkon. Ott várjon meg, és ha visszaérek, felveszem. Azt is megmondtam, Helenkának mondja azt, hogy a barátnőjénél volt, és véletlenül fogunk találkozni az utcán, hogy minden legális legyen.

- Jól van. De ne várass sokáig.

- Villámsebessen visszatérek - ígértem, és kinyitottam a kocsi ajtaját. Miközben

átnyúltam felette, Tatjana, ahelyett hogy kiszállt volna, rám borult, mint aki elfáradt, amit pedig az előbb még nem vettem észre. Csak amikor arra jött egy autóbusz, és ránk villogott, mozdult meg, majd a lelkemre kötötte, hogy siessek.

- Oké.

Csani bácsi Ljubljana kertvárosában lakik. Ez a szerencséje, mivel állítása szerint belepusztulna, ha neki is panelházban kellene laknia. Ezért sajnál minket. Anya ezt gyakorta hangos kommentárokkal kíséri, mivel szerinte nekünk is már régen lehetne családi házunk akkora kerttel, mint a fél piac, ha apa egy kicsit csipkedné magát. Apa

mindig felül ennek az etetésnek, és akkor kész a balhé, mivel szerinte anya a fellegekben él, és nem vesz tudomást arról, hogy mi ketten Helenkéval naponta uzsonnára felfalunk egy Csani bácsi-féle házat kertestül, mindenestül, ami éppen elég nagy luxus, hogy a többit már ne is említse, mivel ő elvi szempontokból ellene van a kertészkedésnek, és ellenzi a magántulajdont, egyetértve e tekintetben Marxszal, de nem mondhatja el ugyanezt Csani bácsiról, aki pedig marxistának vallja magát.

Már a harmadik szomszédnál észrevettem, hogy Csani bácsiék udvarában ég a villany. Kiszûrödött a fény az útra, szinte kettévágta. Mivel az

utcában nincs közvilágítás, ez most kapóra jött.

Leparkoltam a sötétben, és égve hagytam a helyzetjelző lámpát, nehogy Tatjana hamarabb leléceljen.

A garázsajtó tárva-nyitva állt. Csani bácsi feje eltűnt valahol a motorházban. A földön seregnyi szerszám hevert, annyi, hogy egy gyárnak is becsületére vált volna. Marija néni a verandán ült a lámpa alatt, és zöldséget tisztított. Az udvari kapu zárva volt. Átugrottam a kerítést, ami nem okozott problémát, mivel olyan alacsony, hogy fogalmam sincs róla, egyáltalán mire való.

Csani bácsi nem is hallotta, hogy

megérkeztem, amíg be nem léptem a garázsba, és nem köszöntöttem:

- Jó estét!

Marija néni odaintegetett a verandáról, és azt mondta, micsoda meglepetés.

Csani bácsi is felemelte a fejét, és rám nézett a szemüvege mögül. Látszott az ábrázatán, hogy fõ a feje, és magas a vérnyomása.

- Te vagy az? - sóhajtotta, majd földre dobta a csavarhúzót, és kezébe vette a franciakulcsot.

- Mit csinálsz? - érdeklõdtem.

Felelet helyett megint bedugta a fejét a motorház teteje alá, és húzogatni kezdett valamit. Hallgattam, nehogy aknára lépjek, és vártam, netán megkérdezi, mi járatban vagyok. Neki azonban nem ugrott be ez az ötlet, ezért kis idő múlva magam kockáztattam meg a kérdést:

- Nincs itt Helenka?

- Kicsoda?

- Helenka. Délután lelépett, és még nem jött haza.

Csani bácsi kezéből kiesett a franciakulcs. Lerakta a szemüvegét, és úgy nézett rám, mintha nem volna ki mind a négy kerekem.

- Hogyhogy lelépett?

- Felkapta Ringót, és felszívódott.

Úgy nézett rám, mint a nép ellenségére.

- Mondd el, mi történt!

Szerettem volna, ha valaki más mondja el, mint tette tönkre Ringo anya aszparágusát, és szúrta el a dolgot olyannyira, hogy feltétel nélküli számûzetésbe kellett vonulnia, és azóta Helenka sem tûnt fel a láthatáron.

Csani bácsi ajka remegett; összeszorította a száját, és hunyorogni kezdett. Amikor kinyitotta a szemét,

olyan homályos volt a tekintete, hogy éreztem, tüstént tombolni kezd.

Jóformán át sem futott rajtam ez a gondolat, amikor Csani bácsinál a lavina megmozdult, teljes erejéből felordított és rákezdte: ez jellemző anyánkra, aki születése pillanatától fogva hisztérika volt, és az is marad koporsója zártáig, de amit kifőzött, azt majd meg is eszi, és ő csak annyit mond, hogy jaj neki, ha annak a szegény gyerekek a haja szála is meggörbül, mert akkor ő, Csani bátyja a tulajdon kezével fojtja meg, ha százszor is a tulajdon vére, mert ezt már nem lehet kibírni, és megöli a szégyen, amiért ilyen családban kell élnie, de ő ennek a gyalázatnak egyszer s

mindenkorra véget vet, és sorban agyonlő mindnyájunkat.

Marija néni erre lerakta a zöldséget, és berohant a házba, hogy eldugja a pisztolyt, ami hozzátartozott a szertartáshoz, amikor mutatkozni kezdtek a csanitisz tünetei.

Csani bácsit ezalatt elborította a köd.

A szitkozódástól teljesen berekedt, erre idegrendszere újabb lökést kapott: öklével ütlegelte a kocsi tetejét, úgyhogy gödörnyi horpadás keletkezett a karosszérián. Most már végképp tört-zúzott, amit csak ért. Akkora tamtamot vert ki, hogy az egész dzsungel felébredt. De mivel ez sem hozott számára

enyhülést, felkapta a kalapácsot, és odavágta a falhoz, ám a kalapács visszarepült, és beverte a kocsi ajtajának üvegét, mire Csani bácsi még nagyobb dühbe gurult, belerúgott a kocsi emelőjébe, felordított a fájdalomtól, elkapta a kilincset, leszakította, és belevágta a kocsi reflektorába. A garázsra egyiptomi sötétség borult, ezért nem tudom elmondani, hogy Csani bácsi még mit művelt ezután, csak a zajokból ítélve gondolom, hogy folytatta az arénázást.

Marija néni kiszaladt a házból, és kiabálni kezdett, hogy Csani bácsi megőrült, mire Csani bácsi visszaordította, hogy kitekeri Marija

néni nyakát, ha nem hagyja abba a rikácsolást, mert ő nem olyan ember, akivel ordítani lehet, és ha Marija néni meg akarja mutatni, mennyit ér, inkább hozzon ide egy elemlámpát, hiszen láthatja, hogy töksötét van.

Marija néni elvágatott elemlámpáért, s amikor visszatért, a fénynyalámban megpillantottam Csani bácsit: a földre roskadva a fejét fogta, egész testében remegett, egészen apró volt, úgy kuporgott ott, mint egy kisgyerek, aki eltévedt az erdőben.

Marija néni odasúgta nekem, hogy most menjek szépen haza, mert ez az a pillanat, amikor senki nem tud segíteni

senkinek.

Kiszaladtam az útra, és bevágtam magam a kis Fiatba. Most már én is felmondtam a szolgálatot, és azt kívántam, bárcsak kinyiffannék.

Féltem hazamenni.

Ez így tartott jó ideig.

Majd eszembe jutott Tatjana. A sarkon vár, ha ugyan vár még. Hittem is meg nem is. De ez elég volt ahhoz, hogy megmozduljak, és beindítsam a motort.

Tatjana várt.

Amikor beült a kocsiba, átölelte a

vállamat, és megkérdezte, hol van Helenka.

Ráléptem a gázra. Ez volt minden, amit válaszolhattam.

Kösz, öregfiú!

Az utcáról láttam, hogy a házunkban csupán imitt-amott ég a villany, és csak a mi lakásunkban van teljes kivilágítás. Találgattam, vajon ez jó vagy rossz jel-e. Tatjana azt mondta, ne aggódjam,

Helenka már biztosan hazaért. Nem voltam olyan biztos a dologban, és ez volt az a hézag, ami miatt kapcsolatunk jelenleg nem volt harmonikusnak mondható.

Bekanyarodtam a parkolóba, és ülve maradtam a volán mellett. Az órámra néztem. Tizenegyet mutatott. Semmin sem töprengtem, csak gyötört az aggodalom, és ezért válaszra sem méltattam. Különös pillanatok voltak ezek: nem voltam egyedül, mégis teljesen magányosnak éreztem magam, és ez rosszabb, mint amikor fordított a helyzet.

Tatjana meggyújtott egy cigarettát,

kettőt szívott belőle, és odanyújtotta nekem, mint ahogyan a filmekben szokták a csajok. Nem akartam bagózni, mégis hálás voltam neki, mert néha az ilyen semmiség is jól jön, ha nincs más.

Így szóltam hozzá:

- Haza kéne menned, különben balhé lesz otthon.

- És te?

- Ha Helenka otthon van, akkor minden oké, de ha nincs... - Megvontam a vállam, mert tényleg nem tudtam, mi lesz akkor.

- Ugorj föl és nézd meg...

- Miért?

- Mert nem hagylak egyedül ilyen slamasztikában!

- Cirkusozolni fognak otthon. Mindjárt éjfél!

- Bízd csak ide - mondta, mint aki fütyül mindenre.

Amikor kikászálódttunk a kis Fiatból, a ház előtt megpillantottam a galerit, a banda kiváltságos tagjait, akik bármit megtehetnek, és nem érdekli őket sem a közrend, sem az igazak álma, és akiket a zsaruk sem tudnak fülön csípni, hacsak nem hármásával jönnek. Körben álltak, és éppen James Bond viselt dolgait

vitatták, akinek most mutatták be az új filmjét a moziban. Odasúgtam Tatjánának, húzza el a csíkot, mert a galerinél sohasem lehet tudni, milyen a széljárás. Ő azt felelte, játsszam meg a hőst, mivel ez az egyetlen módja a túlélésnek, ha az embernek tele a gatyája.

Valaki észrevett bennünket a galeriből.

- Srácok, itt van Samu! Csoda történt: felszedett egy csajt!

Tatjana megszorította a könyökömet, jelezvén, hogy ne vegyem fel a labdát, ami nem is szerepelt a terveim között, mivel semmi kedvem sem volt reggelre

kelve kicserélni a fényképet a személyi igazolványomban.

A galeri szétnyílt, és bennünket bámult.

Nyeltem egyet, és zsebre vágtam a kezem, hogy némi hatást gyakoroljak rájuk.

Az útról ekkor lekanyarodott egy robogó, odaért a házunk elé, reflektora ránk világított. Teljesen elvakított mindnyájunkat. A galeri tagjai elfordultak. A motorberregés lecsendesítette őket. A robogó egyenesen felénk hajtott, majd vadul fékezett.

Felismertem: Csani bácsi futott be!

A megmentőm, az utolsó pillanatban!
Odaugrottam hozzá, átöleltem, mintha ő
volna az egyetlen ember a világon, aki
megvédhet.

Csani bácsi füttyült érzelmeimre,
ahogy lekapcsolta a motort, azonnal
Helenka után érdeklődött. Azt feleltem,
semmit sem tudok, mert én is csak most
érkeztem, és még nem ellenőriztem az
otthoni szitut.

- Szaladj föl és gyere le!

- Nem jössz? - kérdeztem Csani
bácsit.

- Szó sem lehet róla!

Rohantam, ahogy a lábam bírta.

Anya és apa bizonyosan egész idő alatt az ajtón lógtak, mert rögtön kidugták a fejüket a folyosóra, ahogy megállt a lift. Az arcukról leolvashattam, hogy húgom még nem került elő. Megmondtam, hogy Helenka nincsen Csani bácsiéknál, viszont Csani bácsi itt van a ház előtt, és készen áll a mentőexpedícióra, hogy előkerítse a taknyost.

- Miért nem jött fel, hogy megbeszélhessük a dolgot? - kérdezte apa.

Elmondtam, hogy a bácsin kitört a csanitisz, és nincs abban a formában,

hogy bárkivel is megbeszélhessen valamit, kivált nem anyával, aki szerinte oka mindennek, és ezért jobb, ha anya nem is kerül a szeme elé.

Anya felkiáltott, hogy megöli magát, de az is lehet, hogy megszakad a szíve.

Apa erre lefektette anyát, és mivel nem tudta, hol áll a feje, megnyugtattam, ne essen kétségbe; minden oké lesz, mert most Csani bácsi vette kezébe az ügyet, és ez már fél siker. Megígértem, hogy menet közben tájékoztatom a fejleményekről, mert az információ hiánya minden rossz eredője.

Anya kiabált:

- Hozzátok a cseppjeimet, és hívjátok a rendőrséget!

Anya megkapta a nyugtatóját, a rendőrséget illetően pedig közöltük, hogy azt majd értesíti Csani bácsi, amikor jónak látja, mihelyt beindul az akció, és kiderül, hogy a zsaruk nélkül valóban nem jutunk semmire.

Majd otthagytam õket a bánatukkal, mert a ház elõtt Csani bácsi várt rám, és ez erõsebb érv volt mindennél.

Amíg fent tartózkodtam a lakásban, a galeri tagjai behálózták Csani bácsit és Tatjánát; megnyitották köreiket, és úgy tárgyaltak velük, mint egyenrangú partnerekkel, ami különleges

megtiszteltetés. Amikor feltűntem a kapualjban, mindketten nekem estek:

- Mi a helyzet? Megjött?

- Nem.

Csani bácsi vad káromkodást hallatott. A galeri tagjai még eredetibb káromkodásokat hallattak. Még Csani bácsit is kiborították. Csani bácsi a fejét törte.

A galeri tagjai is.

Majd közölték, hogy szolidaritást vállalnak Csani bácsival.

Hiszen ez a dolog legalább olyan jó

balhé, mint egy emberrablás a moziban, amikor a zsaruk minden tudása felmondja a szolgálatot, és egyedül az alvilágból érkező jelzés menti meg őket a leégéstől. És ahogy így megtárgyalták, hogyan is kellene hozzáfogni a nyomozáshoz, a főnökük, Santa Fé megjegyezte, hogy mintha látott volna a folyóparton, a Szávánál egy kislányt egy kutya társaságában.

Csani bácsi úgy kapott erre, mint hal a csalira.

- Mikor?

- Már sötétedett.

- Hol?

- A híd közelében.

- Helenka volt az?

- Gőzöm sincs. Nem ismerem a csajt.

- Hogy nézett ki?

- Nehéz volna megmondani, mivel gyerekekkel elvből nem foglalkozom. Csak azt tudom, hogy volt vele egy kiskutya. Szemet szúrt a csaj, mert a kutya után szaladt, és nem sok hiányzott, hogy mind a kettőt elüssöm.

Csani bácsi a fejéhez kapott, mintha egyenesen rajta mentek volna keresztül a kerekek.

- A kiskutya rókához hasonlított? -
kérdeztem Santa Fét.

- Nagy fej vagy! Ha az ember
kocsiban ül, nem úgy megy, mint a
kutyakiállításon, hogy minden dögnek a
farka alá néz.

- Pláne ha ég a talaj az ürge lába alatt
- vetette oda a haverja, mire a galeri
tagjai felröhögtek, tudniillik Santa Fé
már több ízben ült a hûvösön kocsilopás
miatt.

Csani bácsi felfortyant, mert
alkalmatlannak találta az időt a
hülyeskedésre, és a galeri egy pillanat
alatt komolyra váltott, amin
meglepődtem, mert nem olyan fából

faragták a tagokat, hogy egyből eldobják magukat, ha valaki felemeli a hangját.

Csani bácsi most engem szúrt ki, és megkérdezte, tudom-e, hol laknak Helenka osztálytársnői.

Fogalmam sem volt róla.

Csani bácsi ezt nem tudta felfogni, s ezért közömbösséggel vádolt.

Nehogy még feljebb menjen nagybátyám vérnyomása, Tatjana közbeszólt:

- Egy lányt ismerek. A mi házunkban lakik. Helenka ugyan nem szokott feljárni hozzá, de hátha tud valamit.

Megkérdezhetem.

Csani bácsi egyetértett Tatjánával. Azt mondta neki, tudja meg, hova szokott járni Helenka, melyik osztálytársával barátkozik, hol lehetne megtalálni, és egyáltalán szedjen ki belőle minél többet.

- Máris indulok - mondta sietve Tatjana.

- Ha akarod, csajóca, a tenyeremen viszlek el odáig. Egész idő alatt melengetni fogom a drága kis szívedet - ajánlkozott Santa Fé.

- Mit képzelsz! - utasította vissza Tatjana, felült a kerékpárjára és elhúzta

a csíkot.

Amikor magunkra maradtunk, Csani bácsi olyan határozottan intézkedett, hogy szinte láttam, mint parancsolt annak idején a zászlóaljban.

- Fiúk, ha tényleg készek vagytok segíteni, fésüljétek át a terepet. Osszátok fel szektorokra, vizsgáljatok át minden utcát, különösen a város központjában, forgassatok fel minden zugot, söpörjétek végig minden utcasarkot, szagoljatok be mindenüvé, ahol csak mozgást észleltek ebben az órában. A mozik, a kirakatok környékén...

- Oké - szakította félbe Santa Fé -, tudjuk, mi a dörgés. Nem kell kioktatni

bennünket. Az egérlyukból is kizavarjuk, ha odabújt.

A galeri tagjai felkapcsolták bukósisakjukat, és felpattantak a motorokra. Csani bácsi utánuk ordított:

- Egy óra múlva itt találkozunk! Ne felejtsetek el...

A süketek is meghallották volna, úgy bőgtek fel a motorok. A banda gázt adott, olyan forgószelet csináltak, hogy beleremegtek az ablakok, Santa Fé motorja megpördült, leírt egy kört a galeri körül, jelt adott, és kivágott, mint egy rakéta. Utánadüböngött a többi is.

Mire Csani bácsi lélegzethez jutott,

már sehol se voltak. Ujját bedugta a jobb, majd a bal fülébe. Amikor meggyőződött róla, hogy nem szakadt be a dobhártyája, csak felsóhajtott:

- Szûzanyám!

Megpróbáltam lelket önteni belé:

- Ha valaki megtalálja Helenkát, hát ezek biztosan!

Erre Csani bácsi minden ok nélkül rám förmedt:

- Ne jártasd a szád! Gyorsan a kocsiba, és irány a Száva!

Amikor kinyitottam az ajtót,

félrelódított, és maga ült a kormány mögé. Rátaposott a gázra, hátramenetbe kapcsolt, hogy szinte odatapadtam az üléshez. Aztán felvisítottak a kerekek. Amikor kihajtott az útra, már jobban éreztem magam, és derengeni kezdett az agyamban, hogy Helenka miatt rúgta fel Csani bácsi az elővigyázatos és megfontolt vezetésről vallott elveit.

Amikor áthajtottunk a mezőn, Csani bácsi lassított. Megparancsolta, hogy nyissam ki a szemem. Bámultam a sötétséget. Néhányszor meg is álltunk, kiszálltunk a kocsiból, és ordítottunk: - Heeeleenkaaa! Heeeleenkaaaaa! - és feszülten füleltünk, de a visszhangon kívül csak a csendet hallottuk; elég

nyomasztó volt.

Ezután Csani bácsi egy mellékútra hajtott, dudált, és fényjeleket adott, de az eredmény egyenlő volt a nullával, mert csak egy vadnyulat vertünk fel, meg egy srácot a bokor mögül, aki éppen a nadrágját gombolgatta. Különben sem volt semmi értelme az egésznek, mert árokpartra értünk, és mindenképpen vissza kellett fordulnunk.

Végül lementünk a kis Fiattal egészen a Száva partjáig, bezártuk a kocsit, és gyalog indultunk el a híd felé. Megint ordítoztunk, az elemlámpával bevilágítottunk a bokrok alá, és kihasználtunk minden lehetőséget, hogy

felhívjuk magunkra a figyelmet, de egy lelket sem találtunk, akinek meglepetést okozhattunk volna. Lent a folyó mentén jöttünk visszafelé is, és a fövényen kutattunk esetleges nyomok után.

Volt ott minden: a műanyag zacskóktól, huzaloktól és rohadt gyümölcstől kezdve üvegekig, rozsdátté hűtőszekrényekig és a fenekét vesztett serbliig bezárólag. Csak Helenka lába nyomát nem leltük sehol, ami Csani bácsit éppúgy felizgatta, mint a természet életébe való szemmel látható durva beavatkozás. Végül ott találtuk magunkat a folyó elágazásánál, ahol sűrű bozót nőtt be mindent, és mi sem jutottunk volna el idáig, ha nem a csatorna mentén

haladunk, mely utóbbit csak akkor fedeztük fel, amikor a végére értünk, és én belepottyantam a trutymóba. Derékig süllyedtem a mocsokba, és eszembe jutott a szökött fegyenc valamelyik filmből, akit akkor nyelt el a mocsár, amikor azt hitte, hogy már megúsza az egészet. Ez az emlék annyira felkavart, hogy nem Helenkát szólítottam többé, hanem Csani bácsit hívtam segítségül.

A bácsinak hasra kellett feküdnie, hogy elérjen a kezével, és azután még sokáig kínlódott, mire ki tudott húzni. Eközben kiesett a kezéből az elemlámpa, és most mind a ketten benne voltunk a szarban, mert az orrunkig sem láttunk.

Térden csúszva kecmeregtünk ki a veszélyes övezetből, és amikor ismét szárazra vergődtünk, három lépés távolságban mehettem csak Csani bácsi háta mögött, mert úgy bûzöltem, mint a görény, és ez nem volt ínyére. Azt mondta, rögtön okádni fog. De ez nem következett be, mert persze megint eltúlozta a dolgot.

Végül Csani bácsi kétségét fejezte ki arra nézvést, hogy a sötétben rátalálunk-e Helenkára, és úgy döntött, hogy visszafordulunk. A bûzt, amit korábban a szememre hányt, a kis Fiatban egyenesen az orra alá kapta, mert abban a skatulyában képtelenség három lépés távolságot tartani, és így egy görény

közvetlen közelségében kellett megtennie a hátralévő utat.

Hazáig még bolondabbul vezetett Csani bácsi, mint az előbb, és szavát sem lehetett venni.

Jóval elmúlt már éjfél, amikor megérkeztünk. A ház töksötét volt. A szomszédok az igazak álmát aludták. Csak a mi lakásunk volt kivilágítva.

Az utcán sehol egy lélek. A galeri is felszívódott.

Leparkoltunk, eloltottuk a lámpákat, és úgy éreztük magunkat, mintha egy tengeralattjáróban kuksolnánk éjszaka. A hangulatunk olyan pocsék volt, hogy csak

ültünk szótlánul. Amikor végre megmozdultunk, és kimásztunk a kis Fiatból, valahonnan előkerült Tatjana, mintha a földből nőtt volna ki. A meglepetéstől kis híján hanyatt estem. Micsoda lány, gondoltam, nem fél itt egyedül az éjszakában! De ezt nem mondtam meg neki, mert annyira izgatott volt, hogy nem lett volna semmi értelme, talán meg se hallotta volna.

Tatjana egy szuszra elhadarta, hogy elment Helenka osztálytársnőjéhez, aki a házukban lakik, kapott tőle további öt címet, és sorban felverte mind az öt családot, de nem látta egyikük sem Helenkát, és sejtelmük sincs róla, hogy Helenka hová bújhatott, és egyáltalán

rendkívül zûrös az ügy.

- Most mitévõk legyünk? - kérdezte.

Csani bácsi sóhajtott, és nekidõlt a Fiatnak.

- Hol dekkoltál idáig? - kérdeztem halkan Tatjánát.

- Fent voltam nálatok. A szüleid teljesen ki vannak borulva - felelte.

- Minálunk? - álmélkodtam, mert el sem tudtam hinni, hogy ez lehetséges.

- Világos. Mindketten megkönnyebbültek, amikor meghallották, miféle akciót robbantottunk ki Helenka

érdekében.

- A galeriből még senki sem jött vissza?

- Nem tudom. Még senkit sem láttam. És ti ketten?

- Lent voltunk a Szávánál, mindent átkutattunk, de semmi nyom - feleltem.

- Megkérdeztetek valakit?

- Ugyan kit? Nézd meg, hogy nézek ki. Olyan bűdös vagyok, mint egy pestises.

Tatjana legyintett, szegénykéjének nevezett, és azt mondta, hogy ez almás, mivel most Helenka a fontos, aki még

mindig nincs meg.

Ez megint aktivizálta Csani bácsit. Azt mondta, az a legszörnyűbb, hogy már nem tudja, mitévő legyen, és hova forduljon. Nappal egészen más volna, mint éjnek idején, amikor az ember az orráig sem lát.

Tatjana azt ajánlotta, szóljunk a zsaruknak, akik pont az ilyen sötét ügyekre vannak kiképezve.

- Lehet, hogy valóban nincs más választásunk - sóhajtotta Csani bácsi.

- Hány óra van? - kérdezte Tatjana.

- Annyi, hogy már rég aludnod

kellene.

- Nem érdekes - felelte Tatjana.

- Mégis menj haza - erősködtem. Kivételesen Csani bácsi is egy véleményen volt velem. Úgy döntött, hogy Tatjánának tüstént le kell feküdnie, mivel az éjszaka nem tréfadolog, és ezt a jó tanácsot kiváltképp a lányoknak nem árt megszívlelniük.

Megint beültünk a kis Fiatba. Amikor odaszállítottuk Tatjánát a házuk elé, láttam, hogy náluk is ég a villany.

- Várnak - mondtam.

- Szállj le a fellegekből; apa

keresztrejtvényt fejt.

- Balhézni fognak?

- Mindig balhéznek, akár otthon vagyok, akár nem.

Csani bácsi felajánlotta, hogy felkíséri, és elmondja az édesapjának, mi történt.

- Miért? - csodálkozott Tatjana.

- Hogy legyen alibid - feleltem.

- Majd magam elrendezem... Sziabia!

Amikor kinyitotta a kaput, eszembe véste még:

- Ne felejts el reggel átszólni, mi van Helenkával! Egész éjjel virrasztani fogok.

- Oké.

Miközben hajtottunk visszafelé, Csani bácsi azt mondta, hogy tetszik neki ez a lány, mivel szíven viseli Helenka sorsát, és nemcsak magára gondol, ami pedig fontosabb az emberiség számára, mint az a szaros fejlődés.

Ez olyan volt, mintha engem dicsért volna, ami nem csekélység.

Majd ismét ott voltunk a ház előtt, és minden olyan volt, mint az előbb: zûrös és kilátástalan.

Csani bácsi azt mondta, hogy ez már kibírhatatlan, és nem marad más hátra, mint hogy összedugjuk a fejünket, és közösen eszeljük ki valami megoldást. Ezért feljön hozzánk, habár a vágóhídra is szívesebben menne.

Vártuk a liftet.

- Nem jön - mondtam. - Valaki nyitva hagyta az ajtaját.

- Psszt! - rázkódott meg Csani bácsi.

- Mi az?

- Csend - suttogta, és hegyezte a fülét.

Lentről a pincéből vinnyogás

hallatszott. Pár másodperc múlva újra.

- Patkány - mondtam én.

Csani bácsi a számra tapasztotta a tenyerét, hogy többet meg se nyikkanjak. Lábujjhegyen odament a korláthoz, kihajolt, csupa fül volt.

Most sokáig semmiféle hang nem hallatszott. Csönd volt.

És amikor már minden remény elveszett, a vinnyogás megismétlődött.

Csani bácsi levágtatott a lépcsőn. Felkapcsoltam a villanyt, és futottam utána. Megálltunk az első helyiségben, hallgatóztunk, semmi nesz. Csani bácsi

benézett az első folyosóra, benézett minden zugba, minden lyukba bedugta az orrát, felderítésbe indult a másik oldalra, megint a folyosó végére, és amikor már nem tudta, hová menjen, visszajött, és az ujjával intett, hogy ne mocsanjak.

Nem moccantam.

Körülöttem sem moccant semmi.

Ezután Csani bácsi halkán csettintett, mintha rágógumi lett volna a szájában. Ezt többször megismételte, és közben hallgatózott. Ha nem ismerem, azt hiszem, hogy nincs ki a négy kereke.

De mind ki volt, mert a

csettintgetéssel elérte, hogy a vinnyogás megismétlődjön. Tovább tartott, mint az előbb, és erőteljesebb is volt. Lentről jött, a másik pincéből. Feszültek voltunk, mint az íj. Némi szünet után megint hallottuk a vinnyogást, ezúttal rövidebb volt, barátságosabb, sőt mintha hallottam volna már valahol.

Csani bácsira néztem.

Teljesen megváltozott az öreg. Az arca sugárzott. Szinte megfiatalodott. Tudom, hogy az ilyesmi hülyén hangzik, de azt is tudom, hogy ezt nem én találtam ki, mivel Csani bácsi nem az a típus, aki ilyen értelemben begerjeszt.

És abban a pillanatban, amikor az ő

arca felderült, bennem is szikra pattant:

Ringo!

Egyszerre rohantunk lefelé, átugrálva a lépcsőket, és amikor becsapódtunk, egyszerre fordultunk mindketten ugyanabba az irányba.

A lépcsők alatti sarokban, mindenünnen újságpapírral körülbástyázva, egy rongyos matracon, arcát Ringóhoz szorítva ott aludt Helenka; mindkét karjával abroncsot vont köréje, mintha Ringo volna az egyetlen kincse ezen a világon. Lábát a szoknyája alá húzta, és nagyon szépet álmodhatott, mert mosoly derengett az arcán. Ringo hunyorgott, fülét hegyezve

bámult ránk, mint a világ nyolcadik csodájára, de nem lehattünk neki túl nagy szám, mivel ismét álomba szenderült.

- Édes kislányom - sóhajtott Csani bácsi, és az ölébe vette Helenkát.

Ő fel sem ébredt, csak nyögött egyet, még szorosabban ölelte Ringót, és fészkelődve puha párnát keresett kócos fejecskéjének. Ahogy Csani bácsi vitte felfelé a lépcsőn, a lába kalimpált, és fent a lámpa fényénél észrevettem, hogy megint mosolyog.

Csani bácsi a fejével intett, hogy nyissam ki az ajtót.

- Hová viszed? - kérdeztem.

- Psszt! Haza. Azt hiszed, itt hagyom a karmaitok között? - suttogta.

- Anyának nem fog tetszeni.

- Füttyülök rá!

Mivel régóta ismerem Csani bácsit, és vele kapcsolatban szert tettem a szükséges tapasztalatokra, nem mondtam se á-t, se b-t: tartottam az ajtót, előreszaladtam a kis Fiathoz, és kinyitottam.

Csani bácsi a lábával félrebillentette az első ülést, odafektette Helenkát a hátsó ülésre, levetette a kabátját, és

odaigazította a húgom feje alá. Majd fültövön paskolta Ringót, és azt mondta neki, maradjon itt szépen Helenka mellett, és türelemmel várjon, mert nemsokára minden elrendeződik.

Szó nélkül odanyújtottam neki az autó kulcsait.

Csani bácsi elvette, megcsörgette, rám sandított, és hirtelen átölelt.

- Kösz, öregfiú! Ezt nem fogom elfelejteni. Majd bizonyára rájött, hogy olyasmit cselekedett, ami szöges ellentétben áll elveivel, ezért, hogy helyrehozza a hibát, odabokszolt a bordáim közé, beült a kis Fiatba, és rám mordult:

- Eredj aludni, te égimeszelő!

Megvártam, míg elhajtanak. Most lassan vezetett, óvatosan, mint egy kezdő, aki attól fél, hogy az üres úton hirtelen felmagaslik előtte a Kínai fal, és vége a világnak.

Amikor eltűntek a sarkon, dübörgés hallatszott. Visszaért a galeri. Berohantam a lépcsőházba, és bezártam a kaput. Nem akartam velük találkozni.

A lift még mindig nem volt sehol. Felrohantam a lépcsőn, hármásával ugorva át a fokokat, és minél magasabbra értem, annál erősebben vert a szívem, és visszhangzott bennem:

...Kösz, ö-reg-fi-ú, kösz, ö-reg-fi-ú...

...Ezt nem fogom elfelejteni.

És higgyétek el, boldog voltam. És ez nem csekélység. Becsszóra.

Nem először és nem utoljára...

Korán reggel apa indulni akart Helenkáért, de anya tiltakozott:

- Csani vitte el, Csani hozza haza.

Nem fogunk érte menni.

- Tudod, hogy Csani milyen önfejű - próbálta meggyőzni apa.

- Én is az vagyok - mondta anya.

- Tudom. De valakinek engednie kell.

- Ezúttal ő fog engedni, és punktum.

Apa azt mondta, hogy ha mindketten önfejűek, ez káros a tágabb környezetre nézve, mert végül mindenki fejfájást kap.

Délután, amikor hazaértem a munkából, csak anyának volt fejfájása.

Bezárkózott a szobájukba, és ette a

méreg. Apa időnként bekopogott hozzá, és megkérdezte, mit tehetne érte. Anya azt felelte, a legtöbbet azzal teszi, ha békén hagyja. Apa szót fogadott, de így sem volt jó, mert kis idő múlva anya megjelent a konyhában, szemrehányást tett neki, mondván, hogy semmivel sem törődik ezen a világon, és neki minden mindegy. Majd én következtem:

- Hol a kis Fiat?

Semmi értelme nem volt a kérdésnek, mivel tudta, hogy a kocsit ott van Csani bácsinál, én viszont azt tudtam, hogy milyen most anyánál a széljárás, ezért így válaszoltam neki:

- Elvitte Csani bácsi.

- És nem akarja visszahozni?

Vállat vontam.

- Akár az apja! Rögtön megpukkadok a méregtől.

- Ha akarsz, elmegyek érte.

- Előbb eltörölgeted az edényt.

- Jól van. És azután?

- Az a te dolgod - mondta anya, és bevágta az ajtót.

Apa azt mondta, anyának rossz napja van, és meg kell értenem őt, hiszen már nagy vagyok. Majd rábeszélte, hogy

menjek el a kocsiért, és hozzam haza Helenkát, mert anya hangulata akkor teljesen megváltozik.

- Reggel még te akartál érte menni, és ő nem engedte.

- Azt már régen elvetette, és most nem tudja, hogyan tehetné semmissé. Ez benne a vicc - oktatott ki apa.

- Miért nem mész te Helenkáért? - érdeklődtem.

- Nem megyek el a saját szakállamra, mert akkor azt mondja, hogy a háta mögött intézkedem, és ez újabb adu lesz a kezében.

- Anyának mindig vannak adui, ha nagyon akarja - mondtam.

Apa felsóhajtott, és ezzel nyugtázta szavaimat, pedig nem szólt egy szót sem. Ezt férfiasan cselekedte, és mivel én is ilyennek akartam látszani, azt mondtam, jobb, ha békén hagyjuk anyát, mert különben sokáig elhúzódik ez a dolog.

A dolog valóban elhúzódott egészen estig, és hol én voltam a soron, hol meg apa. Közben pedig nehéz percek váltották egymást, de mind a ketten hőiesen viseltük sorsunkat.

A televízió-híradónál anya riadót fújt:

- Öltözz gyorsan!

A küszöbön állt, kisminkelve, megfésülködve, kicsípte magát, mint aki színházba készül.

- Miért?

- Ne kíváncsiskodj!

Miközben öltözködtem, elkérte apától a slusszkulcsot, és apa nem kérdezett semmit, mivel neki előbb megvilágosodott minden.

De lassan fény gyúlt az én fejemben is, és amikor anyával beültünk apa kocsijába, egy szóval sem kérdeztem, hová megyünk, mert világos volt, hogy Csani bácsihoz.

Anya végig hallgatott; még a jelzőlámpákra meg a kanyarokra sem hívta fel a figyelmemet, amit pedig következetesen megtesz minden alkalommal.

Amikor Csani bácsi házához közeledtünk, idegesen megigazította a frizuráját, amely kifogástalan volt, és rám parancsolt:

- Az utcán parkolj, ne az udvaron!

Az udvar kivilágítva, a garázsajtó tárva. Csani bácsi a szétvert kocsit körül sürgölődött, és a karosszékiát egyengette, amit behorpasztott, amikor kitört rajta a csanitisz. Amikor anyával beléptünk az udvarba, előbb meglapult, de amikor

anyának elakadtak a léptei, hozzám fordult, és azt mondta, jobbkor nem is jöhettem volna, mert szüksége van valakire, aki tartaná a kocsi ajtaját.

Anyát látni sem akarta. Mire ő azzal viszonozta a bókot, hogy emelt fővel elhaladt Csani bácsi mellett, mintha az levegő volna, nem pedig a testvérbátyja. Mielőtt anya belépett volna a házba, Csani bácsi felüvöltött, de rá se nézett a húgára.

- Helenka már lefeküdt! Hagyd békén, hadd aludjon itt! Holnap majd hazaviszem.

Anya kitûnően játszotta a süketnémát: se pillantással, se mozdulattal nem adta

tanújelét annak, hogy hallott valamit. Kinyitotta az ajtót, és eltűnt a házban.

Csani bácsi kocsija meglehetősen pocsék állapotban volt. Segítettem neki felszerelni az ajtóra az új kilincset, és vigyáztam, nehogy olyat szóljak, ami robbanást idézhet elő. Amikor végeztünk, Csani bácsi megtörölte a kezét, levetette a kezeslábasát, és azt mondta, menjek be a házba.

- És te? - kérdeztem.

- Még átnézek a szomszédba.

- Nincs már rám szükséged?

- Nincs. Menj inkább anyád után, és

ügyelj, hogy ne kövessen el valami ostobaságot.

- Miféle ostobaságot?

- Olyasfélét, amilyent szokott, amikor hajba kapunk. Hagyja itt Helenkát, hadd fejezzük be, amit elkezdtünk.

- Ezt már te is megmondtad neki.

- Nem tudom, volt-e foganatja - sóhajtotta Csani bácsi.

Mivel semmi kedvem nem volt ahhoz, hogy anya és Csani bácsi között közvetítsek, hiszen az ilyesmi sohasem vezet jóra, felajánlottam neki, hogy amíg a szomszédban lesz, megigazítom az ajtó

ablakát, merthogy elakadt.

- Fölösleges. Majd én megcsinálom. Eloltotta a villanyt a garázsban, és bezárta az ajtót. Mivel még mindig ott tébláboltam körülötte, rám rivallt:

- Tûnj már el innen!

Elindultam a ház felé, az ajtóban visszafordulva pedig láttam, hogy Csani bácsi nem a szomszédba ment, hanem a sarki büfébe.

A konyhában Marija néni mosogatott. Megörült nekem, és azt mondta, hála istennek, hogy minden így végződött. Nem tudtam, mi végződhetett olyan jól, mert egyáltalán nem éreztem, hogy

valami is véget ért volna; az én koromban mindig minden folytatódik, és ezért az ember sohasem gondol a végére. Különben szeretem Marija nénit, és kész vagyok mindenben egyetérteni vele, hogy örömet szerezzek neki, különösen azért, mert egyetértéssel ritkán ajándékozta meg az élet. Ezért hát így feleltem:

- Remekül. Én is örülök.

Megkérdezte, hol van Csani bácsi. Mondtam neki, hogy a szomszédba indult, de bekanyarodott a büfébe. Marija néni megadóan sóhajtott, jelezvén, hogy már megint rajta van a bolondóra.

- Csani megőrült volna, ha valami

történik ezzel a gyerekekkel - jelentette ki Marija néni.

- Hol van a taknyos? - érdeklődtem.

- Odabent. Nagy beszélgetésbe merültek anyáddal.

Mivel nem hallatszott ki anya magas C-je, így szóltam:

- Úgy látszik, nincs nagy vész.

- Vész? - csodálkozott Marija néni. - Miért volna vész?

- Anya olyan volt, mint a fúria. A taknyos szépen felemésztette az idegeit, és ő tûzzel-vassal fenyegette Helenkát.

- Ugyan már - nevetett Marija néni. - Nem gondolod, hogy Csani és anyja véletlenül rokonok? Olyan egyformák, mint két tojás: külsőre, akár a kő, de a szívéük, mint a vaj.

- Anya semmit sem mondott Helenkának? - csodálkoztam.

- Persze hogy mondott. Még be sem lépett a szobába, már tüzet fújt, aztán elállt a lélegzete, és úgy elkezdett sírni, hogy majd megfojtották a könnyek. Most nézz be hozzájuk: csókolgatják egymást, és majd elolvadnak a gyöngédségtől.

Nem néztem be a szobába, mert nem érdekelnek az efféle színjátékok, csak megállapítottam:

- Magától is hazajöhetett volna ez a taknyos.

- Ha egyszer nem volt rá ideje! Csanival egész nap nyakig voltak a munkában.

- Miféle munkában?

- Nézz ki a kertbe, és meglátod, már félig elkészült Ringo háza. Olyan lesz, amelyet még nem látott a világ. Igazán nem tudom, ki a nagyobb gyerek, Csani vagy Helenka - sóhajtott Marija néni.

- Kutyaól? Ringónak? Hová tesszük? - riadtam meg.

- Emiatt ne fájjon a fejed! Már

mindent megbeszéltünk, meggondoltunk, elrendeztünk és egyáltalán. Ringo nálunk marad: pompás lakást kap, udvart, napsütötte fővenyt, talán még golfpályát is, ha arra szottyan kedve. Kényelmét most Csani biztosítja, de a legfőbb hatalom Helenkáé marad.

- Helenka akkor többet lesz itt, mint otthon.

- Efelől semmi kétség, és ez nekem is jó, mert legalább lesz valaki, aki elbánik Csanival. Nekem ügyse sikerül.

Marija néni túrós rétest rakott az asztalra, ez az ő specialitása. Majd azt mondta, örül, hogy ilyen jó étvágyam van, és ezzel még derûsebb lett az

életem, hiszen nincs szebb annál, mint a tudat, hogy örömet szereztünk valakinek. A negyedik rétesnél anya jelent meg az ajtóban Helenkával: az anyányi taknyost a karjaiban tartotta, ami elég régen esett meg. Mielőtt még beléptek volna a konyhába, Ringo már nálam termett, és rátámadt a rétesemre.

Elvileg semmi kifogásom Ringo ellen, de ezúttal félrelöktem, mivel az érdekeink ütköztek.

Anya felfortyant:

- Nem szégyelled magad, te falánk! Félrelököd szegénykét! Gyorsan adj neki egy falatot!

Nem kellett neki adnom, mert szegényke eközben már kilopta a kezemből, és még az ujjamba is beleharapott. Meglegyintettem. Ringo lenyelte zsákmányát, és a fogait vicsorította rám. Helenka leugrott anyja karjaiból, és tüstént beleavatkozott az incidensbe.

- Jaj de durva vagy! - sikoltotta a húgom.

- Hiszen nem akart semmi rosszat - kelt védelmemre Marija néni.

- Lopni nem hagyom - tiltakoztam.

Helenka Ringót vigasztalta:

- Ne törődj vele, nem fog többet kínozni. Ezentúl Csani bácsi és én gondoskodunk rólad. Samuval ne is törődj!

Normális körülmények között lekevertem volna neki egyet, de most lenyeltem a samuzást, bár nem ment könnyen. Éppen csak megjegyeztem:

- Mondhatom, szépen neveled! Már most is ő a főnök, mi lesz belőle később?!

- Te csak hallgass a nevelésről! - torkolt le anya.

- Gyere ide! - hívogatta Helenka Ringót. - Én nem bántalak.

- Nem hal bele, ha néha odaszünk neki egyet. Erről szilárdan meg voltam győződve, és többé nem bocsátkoztam vitába, mivel az olyan hajlíthatatlan egyéniségeknek, mint Ringo, kemény kézre van szükségük. Többet kibírnak, mint azt képzelnénk. Ezt a képregényekből tudom és a többi életbölcsségből, amit szájhagyomány útján örökítenek át az egymást követő nemzedékek, és amit senki sem szívlel meg.

És tudom azt is, hogy perspektívával kecsegtető sors vár arra, aki nem mond el egy szuszra mindent. Hiszen számolnunk kell mindig a meglepetésekkel, amelyeket nem

húzhatunk rá egy olyan kaptafára, mint a befejezés.

Anya továbbra sem szállt le rólam, és azon morfondírozott, kitől örökölhettem robbanékony természetemet.

Marija néni minduntalan odament az ablakhoz, és leste, honnan bukkan elő Csani bácsi.

Helenkát Ringo foglalkoztatta, mert az nem akart odamenni hozzá.

Ringo kikíváncozott az udvarra.

Amikor felálltam, hogy ajtót nyissak neki, rám vicsorgott.

Nem először és nem utoljára...

Tartalom

Ringo - a Beatles nyomán

Idomítjuk Ringót

Reggeli bevetés

Csani bácsi csodái

Diplomáciai akció

Szombati meló és KIK

Szívügyek, budiügyek és egy kis balhé

Derûs viszontlátás szüleinkkel

(ha nem számítjuk apa csukáját)

Fajtiszta-e Ringo?

Anya tervszerûen Ringo-ellenes légkört
teremt

Kitör a csanitisz

Kösz, öregfiú!

Nem először és nem utoljára

Tíz éven felülieknek

HU ISSN 0236-9788

ISBN 963 11 3841 7

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó,
Budapest

Felelős kiadó: Sziládi János igazgató

Alföldi Nyomda, (2139.66-15-2), Debrecen,

1986

Felelős vezető: Benkő István vezérigazgató

Felelős szerkesztő: Feleki Ingrid

A szöveghûséget ellenõrizte: Vujicsics
Marietta

Mûszaki vezető: Szakálos Mihály

Képszerkesztő: Csejdy Virág

Mûszaki szerkesztő: Deák Ferencné

24 700 példány

Terjedelem: 11,38 (A/5) ív. IF 5612

[1] Knock out (*nokaut*) - kiütés (ökölvívásban)

[2] How much? (*hau mács*) - Mennyi?

[3] How many? How in the world? (*hau meni? hau in dzõ wöld?*) Hány a mennyi? Mi a csuda?

[4] My teacher (*máj ticsör*) - a tanárom

[5] Squaw (*szkvó*) — indián nő, csaj

[6] dialektika - a fejlődés ellentmondásokon és kölcsönhatásokon alapuló folyamata

[7] kamikaze - japán pilóta, ill. tengerész, aki az ellenség megsemmisítése érdekében inkább önmagát is feláldozza

[8] retrográd - haladásellenes

[9] Pszichiáter - kóros lelki jelenségek gyógyításával foglalkozó orvos

[10] Neurózis - súlyos és állandó jellegű idegesség